

Tomas Mutis

Tomas Mutis

e i l è r a š č i a i

Vilnius MMXXIV

© Romualdas Trachimas, 2024
© Kazimieras Seibutis, 2024
© Ramūnas Čeponis, 2024

et iube me uenire ad te

(Ev. sec. Matth., cap. XIV, 28)

MEILĖS GIESMĖ

Saulė.

Išskaudėta ir delnais sušildyta tyla.

Toks keistas ir nesuprantamas šešėlių žaismas

Po pirmo lietaus

Virš mūsų – pienių vainikais karūnuotų – galvų.

Mergelės žvaigždyne

Pasiklydusi virpa žvaigždė.

Ir tu –

Lyg ne šios žemės duktė:

Bėgi, rodos, nuskristum

Vilnijančių rugių pačiom viršūnėlėm.

O sustok, neišnyk, būki, prašau,

Dabar ir per amžius.

Jau atrasta, o tas šauksmas atkakliai vilioja:

Atraski!

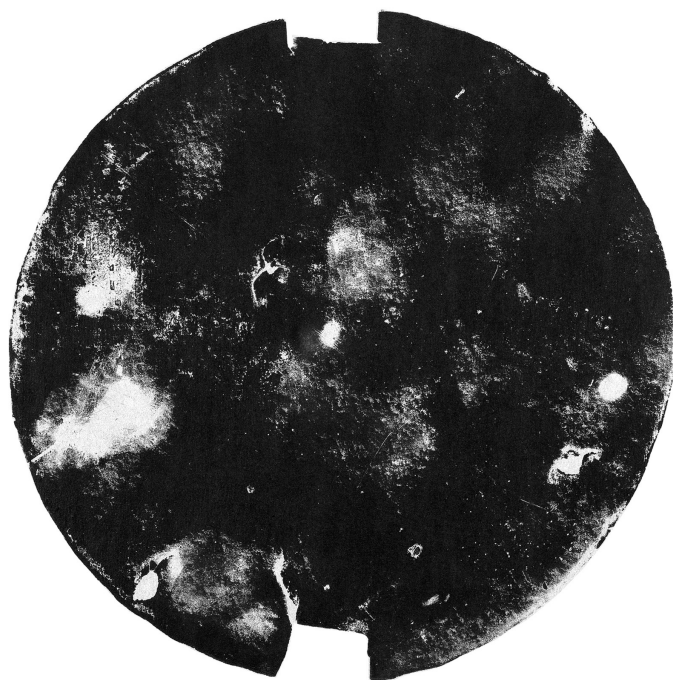
Jau pažinta, o tas begalinis noras kviečia:

Pažinki!

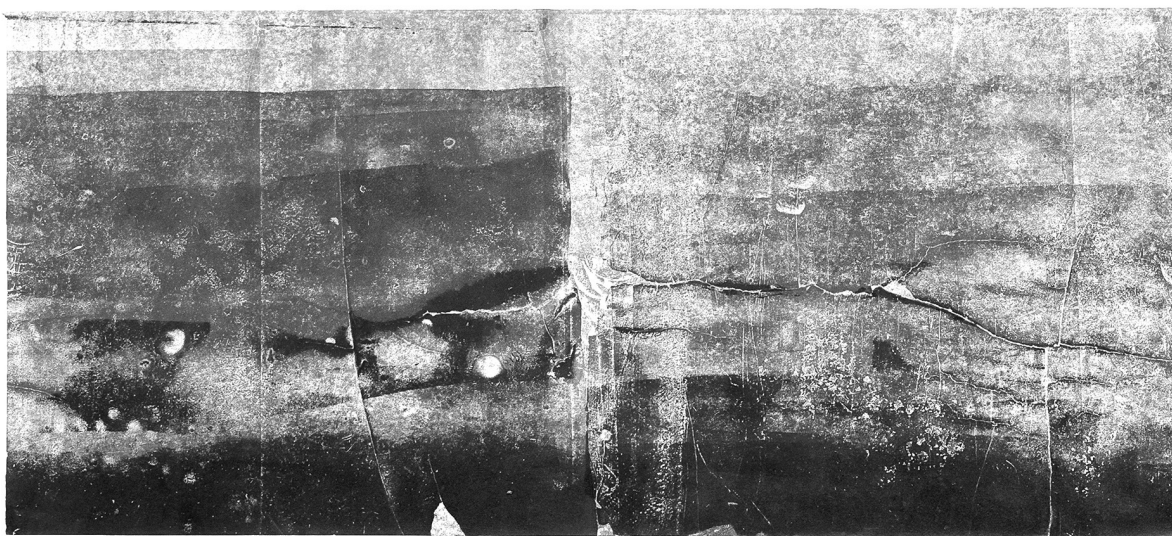
Jau įspėta paslaptis, o tas alkis keistas bunda:

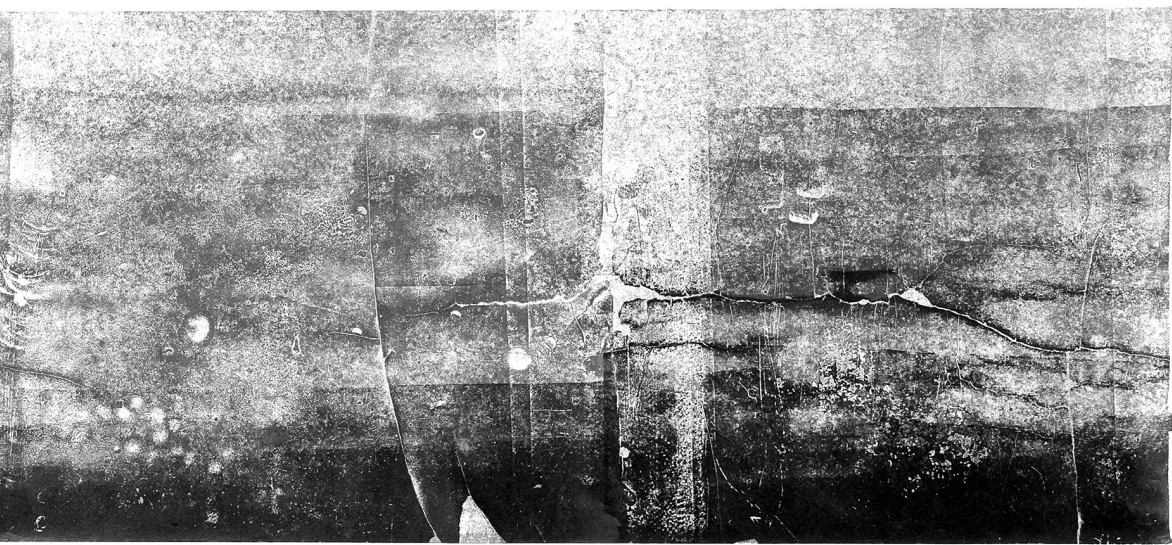
Įspėk ir supraski!

Vilnius, 1975 m.

I

M E T S K A I T L I S

SAUSIO ADORACIJA

Keturvėjais kuždėki į mano ausį,
Pašventink meiliai ir grasų sausį.
Balčiu švyti per naktį laukai –
Perdien ilgesy sustingęs laikai.

Sklendžia paukštis tyliai pro šalį,
Akmeniu krito, gal nesusals?
Žemė skamba kietu gruodu –
Be giesmės bus nykiai graudu.

Ant blakstienų supasi snaigė,
Grakščiai virpa – ašara kris.
Šalčio geluoniai daug kartų smeigė –
Plikledžiu kelią namop išgrįs.

Sausy žydi tik šerkšno gėlės,
Jos nevysta ir šviečia tamsoj.
Pusnynais klajoja žaliosios vėlės –
Neprišauksi vardais – nyks tuoj.

Speigas akis drasko ir degina –
Saule, kam gyvastį vargt palikai?
Dabar šaltmirio niekas negina,
Dabar šaltmiriui sunkus laikai.

VASARIO APOLOGIJA

Dar ne žiemos pabaiga –
Varveklių klavyrais groja pūga.
Šį mėnesį kitaip pavadink –
Tik varnų kekės supasi medų aplink.

Triskart taip iškilmingai ir lėtai
Žiedlapiais pilkais nuplaukė ledai.
Dar ne žiemos pabaiga:
Vėl vandenį sukaustė šalta ranka.

Vėjapūtom ritasi šviesos banga:
Dar ne žiemos pabaiga.
Kerjasi lange šalnos erškėčiai,
Bet paukštis žalią giesmę kviečia.

Pasaulį vėl apsnigo tyliai ir gražiai,
Per anksti delne saulės ženklą parašei.
Dar ne žiemos pabaiga:
Hegzametro rūstų kirtį išgirdau staiga.

KOVO PALETĖ

Paukščio vardu švelniai pašauki
Iš stingulio kieto mėnesį trečią.
Sapne regėjau drugelių šokį,
Ryte – snaigės pokštus krečia.

Spalvų angelas tapo žaliai
Išblukusį dangų ir poeto akis.
Mažoji gyvybė bunda žolėj –
Tuo Visagalis versmes atrakins.

Pašventino įsaulį dievaitis Žaltys
Ratais šventaisiais ir minga oriai.
Metrašty taip užrašyta: jau arti
Gaja ir gaivalas žydinčių ir giedorių.

Lygiadienį perrėžęs blaškosi kovas
Ir šviesą barsto virš lizdų tuščių.
Juodulio ir pilkio kerai liovės,
Ir abuojas iš nuostabos nuščius.

Kitaip regėki ir balsus išgirsi,
Daugel užmiršai peržiem užsnūdęs.
Šviesos stebuklus apžavėtas girsi –
Skaidrios valandos viešpataus nūdien.

BALANDŽIO EGZORCIJA

Pats nežinai ko nori, balandi, –
Vėl žalia užklojai baltu.
Pasislėpė paukščių būriai išsigandę,
O aš jaučiuosi kaltu.

Nepridengiau gyvasties trapiosios delnu –
Dabar ji skaudžiai šąla.
Per vėlai šilumą kitiems dalinu
Ir gelbsčiu žalsviu švytinčią salą.

Balandi keistuoli, ko užpykai
Ant tų, kas švelniai gieda?
Perdien išsišvaistei paikai –
Nuogą šaknį pašalas ėda.

Viską perjaukei atgalios, sumaišei –
Skersvėjuos gūžias sužvarbė žiedai.
Per ilgai vaikystę, balandi, žaidei –
Sutrikęs ir pasimetęs žvelgiu ašai.

Tave nenuorama išvadins ir plevėsa,
Kur pasisuksi vien tik pokštai.
Laukiantiems gražinki saulės šviesą –
Dabar visa – tik žalio trokšta.

Patikėki, balandi, man visai nebaisu
Miesto aikštėje sušukti balandžio balsu.
Atsilieps peržiem nesustingę gyvi,
Atsišauks dvasia kurianti ir gaivi.

GEGUŽĖS IMPERATYVAS

Versmės skaidrėja ir vartos sniegai,
Ir laša sula į margą ąsotį.
Peržiem, paukšteli, varguos sunykai,
O metas atėjo garsiai giedoti.

Vėl rytas spalvom ir garsais įsiverš
Pro uždarus langus vidun.
Ilgam raštus poetas užvers
Ir žvelgs ilgesingai dangun.

Kartosis, ką sapnuos ir metuos jutai –
Nesakyk: girdėjau ir viską mačiau.
Savo sielos nedažyki juodai –
Žodžiui šviesos liks mažiau.

Nesustinki pilkiu miesto akmeny,
Išklausyk, ką mąsliai vėjas šnara.
Ar vaikystės ženklus dar meni,
Žolėje užmigti buvo gera?

Dovanok akims pienių lauką,
Drugio šokį virš pražystančio erškėčio.
Ten stebuklai vaiko laukia
Ir slėpynių aidas žaisti kviečia.

BIRŽELIO AGAPĖ

O birželi, žalias, žalesnis ir žaliausias,
Ar persekiot geismais nepaliausi?
Plaka drobules miglų lakštuolės,
Skaistina akis švarūs toliai.

Šaltinių vanduo gardesnis už medų –
Iškukavo gegulė visiems šimtą metų.
Girių tankmėj stebuklingas papartis išaugo –
Jo žiedą dvasios senovinės saugo.

Klajoklis pernykštį drabužį sulopė –
Jam vasaros žaismės ir lobiai.
Tamsių valandų vis mažiau –
Šokančią žvaigždę palaukėj mačiau.

Dar guoliui žolė švelni ir skaisti –
Išganyš juodą debesį vaikas,
Žydėjimo ženklus godžiai skaitys,
Pabėgęs iš miesto dulkėtojo tvaiko.

Kruta akmuo – jį pašventino žaibas,
Žaliuoja lazda – iš stingulio šaipos.
Žvitriai rangosi kelias iki dangaus –
Kas jį kryžkelės kilpa pagaus?

O birželi, pienių vynu apgirtęs,
Nebodamas nieko, bujoki ir siausk!
Tau nelemta vysti ir apmirti –
Perkūnijos vargonai žaismingai gaus.

Nerinksiu puokštėn laukžolių – težydi sau –
Vaivorykštės apsireiškimo mylimajai teprašau.
Palaimink, saule, drugelio svaigų šokį,
Vardais birželio agapėn gyvastį pašauki.

HEDONISTINĖ LIEPA

Liepos dangų tepa saldžiausiu medumi,
Prieš dalgio kirtį laukžolės aštrėja.
Vargšeli, ko taip gailiai dienas stumi?
Ar džiaugsmo tyro perdien neturėjai?

Pažvelk giliau į vasaros raibas akis –
Ten glūdi tai, ką naktimis krituolės žvaigždės matė.
Jos niekam niekad nesakys,
Kodėl žaibai suskaldė jauną medį.

Gaila tokio mėnesio naktim ramiai miegoti,
Tiek daug aukštybėse skaidrių žvaigždžių.
Norėčiau su tavim nežinomais keliais klajoti
Ir kitam eilėraščiui surinkti užmirštus žodžius.

Giesmės paukščių paupiuos išbluko išsivedėjo,
Saulė liepos mėnesiui karūną žaliausiąją uždėjo.
Dabar – mėnuo kitų. Pirmieji birželio nebūtin išėjo
Sparnais baltais. Palaimino juos vėjas ir išlydėjo.

Žemė vėl keistai balta. Žemė – jazminų.
Be gailėsčio praeidamas vystančius minu.
Dabar apvilki sielą žaliausiu drabužiu,
O aš prie lopšio ką tik gimusio eilėraščio budžiu.

RUGPJŪČIO REZIGNACIJA

Prašau saulėtekio, kad dar neblėstų,
Saulėlydžio – ilgiau žarotų vakarais.
Vėl šviesa nekasdienė veidą paliestų,
O akys pražystų paskutiniaisiais rugpjūčio kerais.

Kedena vėjelis rasotus drugelio sparnus
Ir ragina keltis, kol visam neužsnūdo.
Kartoja upelė debesėlių sapnus,
Vakar – karštligė išbalę, pilkėja nūdien.

Barsto tylą vidurdienio angelas
Ant rausvėjančių sodų ir kelio dulkėto.
Jau bitės pavargo – skaudžiai negelia,
Jos geidžia tik miego saldaus ir kieto.

Ir dosnūs šuliniai vienvėje išseko –
Ten dūsauja aidas įkalintas.
Oriai varnas pratarmę rugsėjui sako,
Žydi žodis maldai didmiesčio triukšmais nenualintas.

Vaikšto paukščiai ražienoj basi,
Giesmeles išgiedoję – tyliai ir garsiai.
Tu dabar laiko sergėtoju esi,
Godžiai iš avinėlio pėdos atsigersi.

Dar šiaurys piktai nealsavo,
Žvanga dalgiai prieš pirmą kirtį.
Iškraujavo šermukšniai gyvastį savo –
Jau nužydėjusius gali pagirti.

Dar nekvieski rudenėjančių dvasių, poete,
Į vasaros šermenis susirinkti nespėta.
O rugpjūti, buvai visiems karališkai dosnus –
Tikras žemės ir dangaus sūnus.

RUGSĖJO INVAZIJA

Kaip vagis ruduo atsėlino,
Peiliu išraižė dangų mėlyną.
Plaka šalnomis švytinčią nasturtą –
Pagrobė vasaros stebuklų turtą.

Pavėjui žarsto gluosnio skatikėlius,
Išgąsdino besiblaškančią rugpjūčio vėlę.
Gervių trimitais tylą suvėlė,
Purvynais nudrabstė vaivorykštės kelius.

Matyt, vagie godusis, nenurimsi.
Ką dar besoti nežinion paimsi?
Žiūrėk, jau nebeliko žalio, –
Pagriovy tik dilgelė grasioji želia.

Antrą kartą klaidos nepakartosi –
Vasaros vardų veidmainiui neišduosiu.
Prie ko prisilietei – sustingo,
Akim blogąja nužiūrėjai – dingo.

Blėsta žemė nykiai po kojom –
Lietaus valdos viešpataus ir vėjai.
Už paskutinį žiedą tyrlaukiui dėkoju,
Ir visiems, kas atsisveikinti nespėjo.

Šaltiniai drumsčias. Vandens neišgersi –
Išblukusia žvaigžde užkerėtas virsi!
Priešžemio vardų neištarki garsiai,
Išvydęs sniegeną, vaikiškai pravirksi.

RUGSĖJO ADAGIO

Vasaros krauju šermukšniai dažos,
Kranksi varnos rugsėjo adagio.
Lietaus litanijos niūriai ilgos,
Vėl dangų subadė smilgos.

Tingiai įsaulį šypsos katinai,
Paukštis išbandęs sparnus nė kiek neužduso –
Vaivorykštės lieptas perpus lūžo,
Ar iškeliauti šįryt ketinai?

Anapus išlydėjau paskutinį gandrą –
Jis tolių ir aukštybių neišsigando.
Pamojavo sparnais – ir sudie –
Širdį išsiskiriant visgi skaudės.

Dūmoja ražienoj sidabrinėj palvis –
Kurgi dingo žolynų spalvos?
Ką šešėliai niaurūs slepia?
Kur nuskriejo sausuolis lapas.

Upeliūkštis taškos, žvitriai vinguriuoja,
Paskui paukštį bėga – gal pagaus?
Užmiršai kelius į žalią rojų –
Lauksi ženkle balto iš dangaus.

Tyliai tylutėliai debesynai plaukia –
Neprišauksi aido, miegančio palaukėj.
Savo nuosprendį šalna jau tarė –
Regėki drugio svaiginantį salto mortale.

Žiogo smuikelės stygos nutrūko –
Vėl tyla užgrobs tuščius namus.
Pirštais nesudraskyk balčiausio rūko –
Paklysti vilioja ne mus.

Puokštė mylimajai per blanki –
Dažų jai žaros pagailėjo.
Vasara regėjimais svajotoją lankys –
Aukšinę šviesą rugsėjis lieja.

Trankos perkūnija už apmirusio šilo –
Neprikels, nepažadins paskutiniu kirčiu.
Tavo akys atjauta, pavargėli, sušilo –
Širdies hegzametą rudens vienvėse girdžiu.

STOIKAS SPALIS

Stoikas spalį persirėžė veną –
Kraujas romiai vaivorykštinis srovena.
Kas tokią lemtį pagirtų?
Ankančios verdenės šaknų nebegirdo.

Lyg išprotėjusi vėtrungė blaškos.
Kas pučia – šiaurys ar pietys – neaišku?
Kantriai voras nuometus audžia.
Ko tau, svajokli, širdį maudžia?

Paukštis gūžias tankmėj – vėlei sukluso,
Sausuolė šaka gailiai traškėdama lūžo.
Gaila – šviesos vis mažiau ir mažiau,
Sulaužytus gervių trimitus mačiau.

Miruolius lietus samarietiškas prausia –
Įkapėm migla tirščiausioji tebus!
Paslaptinai kužda lapkritis į ausį –
Balti drugeliai ražienoj atsibus.

Drasko dangų varnų eskadrilės,
Jų valandos dabar – išsisiausti.
Šąla pienė varguolė tyliai –
Dovanočiau jai savo apsiaustą.

Paskutiniam atodūsiui ruošiasi spalys,
Akys – bejausmės, veidas – rūsčiai išbalęs.
Jam nieko nereikia, niekuo nesirūpina –
Lobį auksinį išdalijo – nepaliko sau nė trupinio.

O spali, ačiū tau tariau ir sudie!
Švyti votomis gedėtojai klevai.
Anapus horizonto nepastebėtas iškeliavai –
Aitvarų įkandin nepasiuntęs vaikas liūdės.

Vilnius, spalio 22 d.

SPALIO ANEMIJA

Žemė nupliko lyg bedantis senis,
Iš ko dabar gyvastį semias?
Mėnuo toks – bejausmis ir rūškanas spalio,
Jo veidas raukšlėmis vagotas ir išbalęs.

Jau voras paskutinį nuometą naudė,
Toks metas – paprastai ir nuolankiai vysti.
Šalnos tramdomais marškiniais suvystė,
Nepaklusnią šaknį – gylyn įspaudė.

Vėjas tyrlaukiuos apdujęs klieđi,
Jam vienam savo rūstyje kalėti.
Vasaros vardais pašauksi – minga,
Vaivorykštės tiltą sulaužė ir dingo.

Lyg angelas iš rojaus išvartytas
Drugelis baltas dar kartą apsireiškė
Ir smigo nežinion. O rytas
Nejaukus ir rūškanas šermukšnį raškė.

Šermukšnis šviečia lyg kruvina dėmė –
Rudens keršto paskutinė nuodėmė.
Dabar ir žodžiai perpus skyla –
Palaimink, ilgesy, ir pilką tylą.

Pamečiau eilėraščių lapų pusny –
Vėjas jį dykvietėn išbarstė.
Vėl sugrįš sapnai seni –
Laikas žiemos knygą atversti.

ANATEMA LAPKRIČIUI

O triskart apgavike, triskart veidmainy,
Žvanga nykiai žemė, kur eini.
Plikšės kalvos kuprojas, vandenys raukšlėjas –
Šviesa pilkoji iš aukštybių liejas.

Išsiskleidė sparnuočių giedorių plati giminė,
Peržiem lizdaviėtės tuščios saulėgrįžą minės.
Drasko šabakštynus bomželių žvirblių alasas –
O kurgi, giesmininke, tavo skardusis balsas?

Saulėtekiai – blankūs, saulėlydžiai – skurdūs,
Obalsio nesulaukęs, senatviškai aidas apkurto.
Tik dvasios akmenų palaukėse laisvėja –
Išskleis sparnus prieš atšiauriausią vėją.

Išlydėjo svajokliai paskutinį keliaujančių būrį –
Vėtrungė darganą kasdienę ir prieblandos viešpatiją išbūrė.
Žalio stebuklo, deja, trokšti neverta –
Grasios šalnos užkeikė lapkričio vardą.

Žlėgsi ir dūsauja klampūs purvynai –
Dangun žvaigždė krituolė šaltmiriaut negrižo.
Vienišų puotai bręsta pienių vynas –
Palaiminimams žodžiai nešventinti grižo.

Tau vainikas, lapkriti, iš spygliuotos vielos –
Atgaila už tyrų kančią pavėluos.
Prie gėdos stulpo pajuokai ilgam pririšti,
Nuplakti ankančioj versmėj mirkytom rykštėm.

Apsireikš saulės spinduliu perverta sniegena,
Lyg stigma kraujuos – už lapkričio melą.
Už žemę bevaisę, už žemę niekieno,
O gruodžio girtos skaistų sniegą mala.

Vilnius, 2008 m. Vėlinės

GRUODŽIO KOMA

Gruodžio žemė apmirus, bevaisė –
Šermukšnio ledėjančios uogos – skurdžios vaisės.
Stingsta tarp pirštų varvekliai lašai,
Tyloj balčiausioj eilėraščio balto prašai.

Vėjavaikė vėtrungė girgžda apsnūdus –
Vakar snyguriavo, snyguriuos ir nūdien.
Prieblandoj vaivorykštinės dvasios gūžias –
Ilgisi kerų stebukladario gegužio.

Metų paletėj neliko spalvotų dažų –
Juodas varnas dabar viešpats dausų.
Gruodžio saulė apsiblausus, rūškana –
Jau tamsos akims manoms gana!

Tik žiemkenčiams žaliuoti drąsu ir negėda –
Šaltmiriai suvaryti į žiemos grasųjį getą.
Išlygins pusnynų kupras skerspūtis –
Sužvarbusi, gruodi, tavoji būtis.

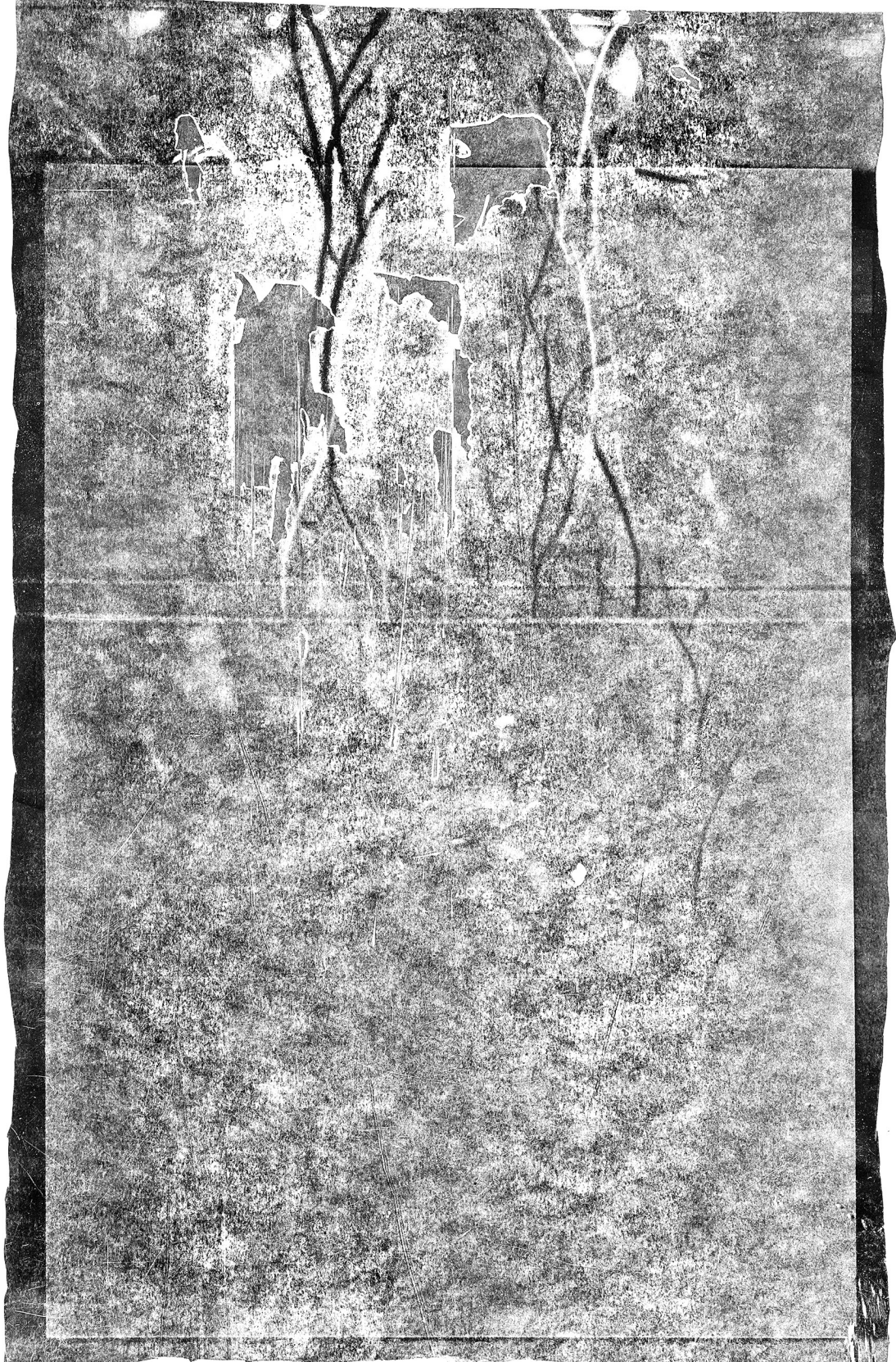
Žodžiai garuoja tarp lūpų sušalę,
Sidabriniais voratinkliais megzti anka langai.
Tik sapnuos žemuogėm kvepiančią pievą lankai,
Tik sapnuos žiedais bujojančią šalį.

Ledo veidrodžiais upė dengta snūduriuoja –
Tik neužšalusią versmę pašlovint galiu.
Išvaryti visi mes iš žaliojo rojaus,
O atminčiai liko puokštė sausuolių gėlių.

Dangus aklina švino lakštais užkaltais –
Pražilo akmuo lyg jaustųsi kaltas.
Buria šlapdribą, lijundrą žiežula žiema,
O svajoklio skrydžiui padangė gruodžio per žema.

Atsimerk, apsiblaususi siela, ir žiū –
Sniegenos šoka po šerkšnotu medžiu.
Atsimerk – trims karaliams vėl švyti žvaigždė,
Snaigė šešiakampė vaiko delne skaisčiai žydės.

Vilnius, gruodžio 14 d.

SAULĒS PAUKŠTIS

SAULĖS PAUKŠTIS

Taip jau įprato
Kirpėjai, skutikai, kirtikai ir pjovėjai –
Kaip
Neišaugusių ir nečaižančių smūgiais aistrą –
Kiekvieną pavasarį mieste apipjausto medžius,
Viršūnę ir žaliausią šaką,
Ant kurios – tik kartą per metus –
Nutupia paukštis, atskridęs iš saulės,
Nupjovė ir išmetė:
Syvai išdžius ir ugnies liežuviams patiks.
O ieškokit,
Kolei laikas, kol dar nevėlu:
Tai paukštis – tikrai – atskris ir nepažins,
Nes medis bus jau ne tas,
Ir ne tai giesmei skirtas.
O ieškokit:
Kam laimė nusišypsos ir suras,
Per visus metų laikus jo sode prieš langus
Plevens to paukščio dvasia ir giesmė,
Paukščio, kuris atskrenda iš saulės
Tik kartą –
Baigiantis žiemai, pavasario pradžiai –
Pas mus,
Į mūsų, snieguos giliai paskendusius sodus.

leškokite paukščio!
Raskite paukštį!
Nes artėja pavasario metas.
O mieste
Vėl apipjausto medžius.

Vilnius, 1973 m.

KIEMO SLYVAITĖ

Laukt nebeilgai – tik viena, pilka savaitė!
Palei langus kieme pražys laukinė savaitė.
Lyg šykštuolis valandas žydėjimo skaičiuoju –
Dabar vienintelė esi tokia – skaisčioji.

Gera niekus, pavasariškai sunerimus, svaičiot –
Žinau, apsireikš nebuvelis pradingėlis svečias.
Boluoja, antai, nedrąsiai obelis ir vyšnia,
Bet mano akims esi pirmoji viešnia.

Prisiglaudus šaknimis prie šalto mūro,
Ar nenori išbėgti už miesto laukais?
Šviesos neužstoki! – langai užakę murma,
Baltoj vienatvėj užsisklendus, žiedų gaja teatsakai.

Na ir kas, kad niekas tavęs neprižiūri,
Neapkaupia meiliai, negenėja miruolių šakų.
Dūmais ir dulkėm per vasarą springsti apšiurus,
Budri akis nesaugo nuo patrakėlių vaikų.

Kreiva gumbuota, bet vėtroj grasioj nepalūžus –
Ir žali žaibai tik švelniai glostė.
Kojos nepakels benamis šuo – tik apuostys.
Dabar tavo mėnuo – atgimėlių šventas gegužis.

Nuo lietaus rūgštaus kiemo medžiai plinka –
Kaimynas vaikšto su kirviu kasmet aplinkui.
Šalna pikčiurna tau visai nebaisi –
Daugel kartų ją apgavusi esi.

Po Viešpaties dangum vietos gyvuoti gana –
Šaknyną pamaitins ir miesto žemė vargana.
Gražiai sau be nuoskaudos, dejonių gyveni,
Abuojo miesčionio plastmasinę širdį gaivini.

Esi vienos savaitės kerinti gražuolė –
Deja, žiedai jau balina rasotą žolę.
Būsi vėl tokia – žaliai nurimus,
Poeto baltam eilėrašty virtusi rimais.

Štai ateina vėl žiedų vagis –
Šįkart grobis menkas – tik skurdi puokštelė.
Šįkart kito pavasario visos žaizdos užgys –
Tau kviečiu pagiedoti pilką paukštelį.

Vilnius, 2011 m. gegužė

ALYVOS STEBUKLAS

Stebuklas: vėl kerinčiai alyvos ties mano langu žydi.
Savo blausioms akims noriu jų spalvų paprašyti:
Gaivink peržiem sustabarėjusią klajoklio sielą.
Žirgai jau pakinkyti. Jie nerimasčiu šėla.

Skraidinkite mane tolyn iš pilko miesto –
Daugiau negersiu vyno, prekijo tulžim atmiešto.
Jaučiu kaip gyslomis ne kraujas teka, o sula beržų,
O vėjas tingų debesėlį gena pirmojo žaibo diržu.

Knygą užverčiu. Ją saugos sudžiovintoji žibutė –
Tikiu, kad taip ir gali būti.
Gaivinsiu visa, kas be švelnios globos sunyko.
Ar prakeikti dieną, be vilties ir meilės – nykią?

Paukšti, viskuo, ką turiu, su tavim dalinuosi.
Ant mano peties pailsėki – vietoj tavęs vėjui pagiedosiu.
Aš paslaptį tik tau vienam atskleisiu,
Ką pirma laisvėn – tave ar save paleisiu?

Neturtėlio girdžiu gaižų, aitrų skundą –
Iš savo žydėjimo padovanoki bent sekundę.
Stebuklo laukiu naujo: erškėtis tyrlaukį pražys.
Ko mano siela šįkart iš dovanojančio prašys?

Prašau: išrauki visą vaivorykštės spalvom dabintą krūmą.
Man lūšnoj gera – tu viešpatauki rūmuos.

1979 m. gegužės 20 d.

PAGIRIAMASIS ŽODIS ALYVAI

Šimtąkart laužyta ir šimtąkart draskyta,
Ji – nuolankioji – žydi dar gausiau.
Atgailos žodžius galiu kentėtojai sakyti
Ir priekaištus neužpelnytus kartoju sau.

Apipešiota stovi išdidžiai, nors ir vargana –
Styro šakos žaizdotos lyg kaulais nuogais.
O žydėjimo spalvoto šėlsmo buvo gana –
Pavasario puotą pratęsti tik poetas geis.

Paguoda dūsautojams ir svajokliams dovana esi,
Sklandanti priešaušry vaivorykštinio rūko debesys.
Vasara bujos gėlėm ir vaisiais marguolis ruduo –
Ar verta ateinančių pilkų dienų raudot?

Išbarsčius save pavėjui, esi tik žalias krūmas,
Lyg karalienė tremtyje, netekus turtų ir karūnos.
Peržiem užmirši, ko liūdėjai, ką barei –
Sniegenos liepsnos viršūnėje būriais.

Tu nekalta, taip staigiai šįryt nužydėjus –
Amžino pavasario niekam nežadėjai.
Privertei visus virpėti svaiguly ir kas toliau?
Šaknys ir šakos keroti ir stangrėti nesiliaus.

O tu, benosi, ko susiraukęs ir vaipais?
Už šitą grožį mokėt nereikia pinigų.
Žemę šventina alyva tauriais kvapais –
Skaistina drumzlinas akis, kad nebūtų nyku.

Gilžiemų tavo vardą ne kartą minėjau –
Ranką tiesiu link žiedų ir akmenėju...
Atsisėsiu šalia, ir būki tokia – neliestoji,
Žydėjimo metą menu, kai šalia tavęs sustoju.

Jei nukirsdins piktojo valia kerštinga –
Jam šviesos ir oro kambarėly stinga.
Juodu kaspinu perrišiu valandą šitą –
Ir žodžiai tebūnie gražiausi užrašyti.

O ko mane alyvos gyvastis išmokė?
Žydėki ir toliau, jei viršūnėn žaibas smogė.
Ką puokštė vystanti vazelėj sako?
Vėl saulėn kelki perlaužtąją šaką.

Vilnius, gegužės 20 d.

VASAROS BUČINYS

Lakštingalos nutilo – baigė suokti.
Eime rugiaake laukymėje pašokti.
Parneša vakaris aidas gandrą –
Mano bučinio vilioklė išsigando.

Visos žvaigždės ežeran sukrito –
Vienas vaikščiosiu apsvaigęs iki ryto.
Šventina rasa išbraidžiotą palaukę –
Ar mieste manęs dar laukia?

Vasaros keliai lig pat dangaus –
Miesto žiburiai vis tiek sugaus.
Miegantį svirplį užliūlavo žolėj –
Dabar akys mato tik žaliai.

Keistą pokštą man iškrėtė vasara –
Delne saugau rugiaakės ašarą.
Patikėki, dabar būsiu kitoks –
Vėjas mane su migla sutuoks.

Paslaptį išsaugosiu – niekam nesakysiu,
Bučiniu kerėtas, žiemai gysiu.
Ieškau danguje pasiklydusios žvaigždės,
Tos, kuri ir sniegynuose žydės.

Vasara praskriejo. Laukžolės aštrėja –
Neišnyk taip greitai – atminčiai atneški
Žemuogių šakelę – ją užkeik, būrėja,
Šviesti ant palangės iki skausmo aiškiai.

Vasara prabėgo. Sklaidosi kerai –
Dangų raizgo usnys ir dagiai.
Pienių vyno gėrei – ir gerai –
Rugiaakės sapnuose ir tu degei.

Paskutinį kartą vasarai pamojau.
Laikas grįžt atgal – namo jau.

DABIKINĖLĖ

Mažasis rekviem vaikystės upelei

Mačiau pasauly upelių ne vieną šimtą,
Bet šios, per širdį srūvančios, užmarštis neišimtų.
Palaukėmis vaikystės šalyje, jos pakrašty
Gyvatėle upelė Dabikinėlė rangosi grakšti.

Kur savo vandenį plukdo romioji dabar?
Ar ją užmiršusio drumzlinais sapnais nebars?
O akmenėliai, svaidyti kadais, dugne dar guli –
Ir vartos sietuvoj ir šaipos perskilęs mėnulis.

Lieptas peršoko upelę ir nuėjo sau –
Gal vaivorykste danguj pavirto?
Smėlyje pirštu ženklus ir vardus rašau –
Kokiu burtažodžiu užkeikti, kad nesuirtų?

Dabar regiu ją senkančią, apsnūdusią, ligotą –
Murma senatviškai, sausromis nuplakta.
Kas išgirs paskutinę varguolės godą?
Tuoj gyvulėlių lūpomis bus išplakta.

Dar nemirki, neužgeski miglomis užklota, neišnyki!
Du krantai, juodu kaspinu perrišti, atrodys nykiai.
Maldeles čiurlenki – gyvojo vandens litaniją –
Vaikas neužmiršo žodžių, mena ją.

Tingiai vartos nendryne samanota žuvis –
Debesys be atspindžio tavy pilkai nuvys.
Amžių sąnašas senvage kruopščia stumi –
Būk palaiminta, upele, gausiai lietum.

Kas gyvastį tavo taip bjauriai suvėlė?
Kur nusiprausti neris sugrįžusios protėvių vėlės.
Žolynais varlė didžiaakė linksmai nešokuos.
Nesisups mėsliai varnas ant svyrrokučio šakos.

Saulėlydžio ugnim pašventintas ir užkerėtas
Ant laumžirgio sparnų virš Dabikinėlės skriečiau.
Užmigčiau vėl žolynų vygėj kaip anuomet –
Plevens virš manęs obels laukinės balčiausias nuometas.

Vilnius, 2009 m. balandis, ortodoksų Velykos

ELEGIJA KABELIŲ KAIMUI

Titnagais vartosi perkaitus žemė, aštrėja,
Svaigsta galva nuo metelės kvapo ir kadagių.
Užmiršau, aiman, ką atminčiai išsaugoti turėjau –
Iš gėdos saulėlydžio gaisruos ir aš degu.

Daužo žlugtą prie ankančio ežero laumės –
Amalo rykštėm juodąsias putas ištaškys.
Ar čia daug svajokliui reikia laimės?
Vaivorykštės spalvom išplaus drungnas akis.

Amžiai slenksčius kantriai be atlygio trynė –
Kas šiandien saugos drobių pilną skrynią?
Paskutinį mazgelį nosinaitėj senolė užriš –
Tas, kuris išėjo, jau atgalios negrįš.

Ko žalvarnis čaižiai triskart suriko
Virš pašventinto lauko geltonuojančių grikių.
Lino paklodės pievoje skaičiai išbalo –
Patvory liežuvautoja šarka tinginį bara.

Rodos, taip ir bus visad per amžius –
Žvyrkelis, dulkės ir kiemsargis šunelis amčios.
Šlovins saulę skardžiai paryčiais gaidys –
Tinklą sudraskytą kruopščiai voras adys.

Rodos, taip ir bus visad per amžius –
Švies tarp šimtamečių liepų bažnytėlės bokštai.
Paskui drugelį katinas lakstys, guviai pokštaus,
O dangus giedrės, juodus debesis suglemžęs.

Rodos, taip ir bus visad per amžius –
Plevenantis dausose rytą šventins vyturys.
Ganykloj po karvių kaklas varpeliai skambčios –
Prašalaitį labins maloniai, atvers svetingai duris.

Krikšto indas dulkėja tuščias senokai,
Krituolės žvaigždės neregėt šuliny!
Rūgštūs obuoliai apleistam sode sunoko –
Metas griūvantį dangų prikalti sidabro vinim.

Murma pats sau upeliūkštis sulysęs –
Litanijoje, prašau, prisimink ir mane.
Geru žodžiu užtarki, jei ir aš sugrįšiu –
Pieno pilną puodynę pavargėliui atneš.

Vilnius, 2010 m. rugsėjo 19 d.

PASTORALĖ

Traukia žvejys ežerėlyje ankančiam tinklą,
Blaškosi boružė medžioklio voro pinklėse.
Alkos akmuo romiai skyla,
Migla vaiduokliška palaukėm kyla.

Žaibas užmigo beržo viršūnėj,
Glosto įsaulis benamį šunį.
Girgžda sodybos langai užkalti,
Aidas šėlioja toli ir arti.

Žiedo gelmėn bitė paniro,
Vaivorykštė debesynuos švytėdama yra.
Pievoj vartos išlaisvintas arklys,
Upelė, danguosna užsižiūrėjusi, paklys.

Turškias ir pešasi žvirbliai baloj,
Šiandien šešėliai ilgėti vėluos.
Vabalas ilsis ant kelmo užkopęs,
Gojaus rimtį trikdo riksmas suopio.

Girgžda gailiai svirtis vienaarankė,
Tylą drugiai sparneliais tranko.
Puošniai dilgėm želia ežia,
Trūksta kažko šitam peizažė?

Kala genys nejaukią žinią –
Dunkso anapus miestas geležinis.
Laksto žirgai geležiniai pašėlę,
Paukštis neranda savo šešėlio.

Žvyrkeliu grįžta, aure, basas žmogus,
Gieda giesmelę dangui smagus.
O ką gi aš eilėrašty darau? –
Svečiui vartelius plačiai atidarau.

Švyti dubenėlyje auksinis medus,
Raibuliuoja ąsoty gyvasis vanduo.
Palaiminki, broli, mūsų metus,
Kurie sausės, apmirs ir pajuos.

Angelas atsklęs dūmoti šalia,
Akis išplaus šviesa žalia.
Atminčiai liks piemenėlio dūdelė, –
Vėją šokdinti, linksminti dalią.

Vilnius, 2009 m. rugpjūčio 1-oji

MIESTELĖNO VIEŠNAGĖ MELAGĖNŲ SODŽIUJE

Aušrai Maldeikienei

Kas ten gyvuoja už švytinčio šilo,
Kas už paskutinio slepias trečio vingio?
Papurtyk, keturvėji, sielą apšiurusią, tingią –
Akivaran prasmego miestas, niekdarbiuos pražilęs.

Negaudysiu žvėrelių, paukščių ir žuvų,
Nerinksiu puokštėn laukžolių gėlių – težydi!
Sau tik šventos ramybės trokštu paprašyti –
Būk, pasauli, prašau vėl vaikiškai žavus.

Melagėnuos niekas niekam niekad nemelavo –
Po kryžium, prie senolio klevo.
Paukštė, niekur neregėta, atpleveno giedoti šalia –
Užsimerksiu – aš žalių stebuklų šalyje.

Musė įkyruolė zyzia vidurdienio psalmę,
Pjausto tylą kardeliu uodas šelmis.
Švelniai mergina vėjūkštis skaistuosę plaštakę –
O kas gi gražiau mano akims už žydintį dagį?

Oras toks – gražiausių odžių vertas!
Kvepia medumi gyvulėlių alsio nebegirdintis tvartas.
Blaškos saulės zuikučiai ant sutrešusių sienojų –
Vaidenas – saulėkaitoj snūduriuoja pramotė senoji.

Grasiai prašniokštės rugpjūčio lietus – į sveikatą!
Kulnan paskutinio medonešio atminčiai bitė įgels.
Gal čia svetimas nesu – paglosčiau sulaukėjusią katę.
Ar išskrendantys paukščiai kitąmet sugrįš atgal?

Tik kregždėms pakraigėse gyventi saugu ir ramu.
Dalgis ilsis – takeliai užžėlė link namų.
Ratą po rato suka gandras virš sodžiaus apleisto
Iš kamino dūmus išvydęs, grakščiai lizdavietėn leistųs.

Triskart girdėjau pranašystę strazdo giesmininko –
Vasarvidžio sapnuos rugiai pagrandėlius minko.
Dar prie lūžtančio nubėgsiu vaivorykštės liepto,
Kad obalsiu tuščios erdvės atsilieptų.

Melagėnuos niekas niekam niekad nemeluos.
Apmirusį sodžių migla nugramzdins ir švelniai užklos.
Žiū – vieškeliu linguoja žmogus čia neregėtas.
Gal ir jis didžiamiesty sau neberanda vietos?

Melagėnai–Vilnius, 2011 m. liepa–gruodis

LYGIADIENIS

Vienišius varnas trankiai kosti
Ir sniegą varto juodais sparnais.
Norėčiau meiliai jį paguosti,
Paglostyti žiemos baltais sparnais.

Tyliai iš aukštybių šviesos plūsta –
Dieną padalino lygiai lygutėliai.
Upė ledo išnaromis lūžta –
Žodžiai eilėraščiui bunda vėlei.

Eiki iš manęs žiema geruoju –
Pilkas įkapes smulkiai sudraskiau.
Saulės spinduliai varvekliais groja –
Dabar šviesotamsą regiu aiškiau.

Mėliu apniukusias akis išplausiu –
Tamsos kerams tariu sudie.
Klajoklio giesmininko nekantriai lauksiu.
Ir juodvarnio kosulys žaliai aidės.

Šerkšno gėlės nuvyto ir blėsta –
Lygiadienio žemė blaškos snauduly.
Norėčiau žolę pirštais paliesti.
Ir vėjui plačiai atverti duris.

OBELIS SENOLĖ

Šakomis į dangų, šaknimis į molį
Vidur lauko snaudžia obelis senolė.
Kas padėjo gilžiemius išverti?
Vėjai keturi niršiai vertė.

O metai tavo gražūs buvo –
Kirmiai obuolių negraužė, obuoliai nepuvo.
Saugojai lyg brangakmenį kiekvieną vaisių –
Žaibo kirčiai neužgavo baisiai.

Šalnos gėlė, šalčiai stingdė, lietūs plakė.
Ar griaustinio giesmę žaliąją girdi?
Žiū, viršūnėn volungė giedoti lekia –
Draskos aprūdijusi kulka šerdy.

Ar saulėtekiai maloniai šildo?
Ar saulėlydžiai švelniai žildo?
Užmiršai žiemos balčiausią gėlą –
Tik nesugrįžusio giesmininko paukščio gaila.

Girdi vaikelio juoką smagų,
Kai nuo šakos žemelėn krito.
Užmaršties akivaran sodybvietė prasmego,
O raudonos žvaigždės blaškės lygi ryto.

Vienąkart, žinau, pavargus neprašysi,
Ir svajoklio neapstulbinsi žiedų gausa.
Kirvio tik vienos malonės paprašysi –
Iškeliaut baltaisiais dūmais į dausas.

Nepavydi debesynų amžinai kelionei –
Gera tau gyvent gimtajam klony.
Gyvuoju vandeniū verdenė girdė –
Gera būtį tokią girti.

Panaši į baltai nudažytą koplyčią –
Tarp pilkų arimų palikta netyčia.
Manding, varpo dūžiai tylą sudraskys –
Rasos iš dangaus išplaus akis.

O juodas debesis nuslinks šalin –
Paskutinius obuolius senolė išdalys.
Pakirdusi iš miego gležna seklytė rąžos –
Knygoje būties virsmo dieną pirmąją įrašo.

Vilnius, gegužės pabaiga

PŪGA

Akis pravėręs rytą žiemos sapno išsigandau –
Kas čia atsitiko: byra žiedlapiai ar snaigės?
Vaikštau gatvėmis žiedą vis kitokį atlapan įsimeigęs –
Širdie, sakau, įmantriais jausmais klejoti gana tau.
Perdien šėlo, blaškėsi balta pūga –
Širdie, sakau, artinasi žydinčių pabaiga.
Dar sekundę tūkstantuoju gimimu žavėkis.
Varnas krankia: drabužius vasaros dėvėki –
Išeinančio, pranykstančio, vystančio man gaila.
Atminčiai pavasario žiedus džiovinti kvaile –
Patalan sodrios žolės poilsio užsimerkęs krisiu.
Gal Dievas duos kitąmet ievos pūgoje paklysiu –
Beržo kamieniu ritasi paskutinio romantiko ašara.
Atversiu kitą metų laiko knygą –
Ant slenksčio – vasara.

2003 m. gegužės 12 d.

GIESMELĖ JORIUI

Verskis, Jori, kūliais triskart per galvą,
Gaivinki iš snaudulio saldaus senolę kalvą.
Droviai klausia sužvarbusi pirma žibutė –
Ar ilgai reiks be saulės glamonių būti?

Skardžiai dūžta varvekliai, sidabru žėri –
Judink irštvoje besivartantį žvėrį.
Šalnos ženklina grasiai jaunąjį sodą –
Gyvulėliai sapnuoja aptvare žolę rasotą.

Žadinki apmirusią šaltoj vienatvėj šaknį –
Sušildyk pražilusį kartinį akmenį.
Virpa žemė iki kaulų sušalus į ragą –
Gervės debesynuos kerta platų traką.

Daugiau šviesos! Šviesos prašau daugiau!
Nupink vaivorykštę ir leiski iš dangaus.
Paleiski į marias kalintą pakrantėj dorę –
Bangas pašventinus, teplauks laisvai ir oriai.

Vyturys skardena, Žeme, ar sveika gyva?
Brinksta pumpurais laužyta nutriušus alyva.
Jori žaliaširdi, tavęs nekantriai laukia –
Vaikelis pirmąkart apstulbo – švyti pienė palaukėj.

Ženklą duoki! Nusimesiu sunkią skrandą –
Aure, virš miško klajūnės žąsys skrenda.
Degs laužai per visą šventą naktį –
O Jori žaliaaki, nuo tavo burtų galima apakti.

SAKUROS ŽYDĖJIMAS NERIES PAKRANTĖJE

Ką ausin kužda iš Rytų priklydęs vėjas?
Ką sako iš Anapilio prakilnus Wang Wei?
Siela svetimšalio keliauninke,
Praskrendanti gervė jauno vėjo linki.
Trečią akį skubiai verki,
Siela svetimšalio keliauninke,
Kitos šalies garsus ir spalvas prisiminki,
Pirmąkart skaisčiai skaisčiai apsiverki.
Apžavėtas sustingau ir keistai apstulbęs –
Iš pavydo blėsta puokštė margaspalvių tulpių.
Sakuros švytėjime blaškosi širdis girta –
O, sakura, neveltui poetų žodžiuos išgirta.
Ak, Orfėjau!
Iš tavęs norėčiau pasiskolinti lyrą
Ir garsais negirdėtais šlovinti stebuklą tyrą.
Metų keturiuos laikuos
Keturis kartus žydėt galėtum
Ir ant praeivių liūdnaveidžių
Pavasario šventas dvasias išlietum.
Koks švarus šį rytą mano varganas pasaulis –
Sklendžia pirmas žiedlapis į ištiestą saują.

2003 m.

LIAUPSĖ PAVASARIUI

Vakar kvailiojo balandis, šiandien siaučia gegužis –
Nyksta paskutinis varveklis, skardžiai sudužęs.
Šviesos prašau vis daugiau ir daugiau –
O koks žiemkenčiams dosnus esi dangau!

Sušukti man ne gėda: „O Dieve, kaip gražu!“
Pasaulis vėlei toks, lyg ką tik gimęs.
Tyruose žalia dvasia iš mirusių prikels ražus –
Bląskosi darbštuolis aidas, paukščių klegesys užkimęs.

Gal šįkart atspėsiu pavasario šimtąjį vardą –
Rodos, visa matyta, girdėta ir jausta.
Bet iš nuostabos akys pašėlusiai vartos –
Mylimajai iš laukžolių supinsiu margą juostą.

Lyg angelas plevena virš manęs drugys baltasis,
Saulės dulkes barsto ant šaltmirių laukų.
Nėra žaliems stebuklams galo – jie tęsis
Ir alyvos žiedais vaivorykštiniais pražys laiku.

Tik garbanius beržas giliai vienas ašaroja –
Vėl suraižė kūną giliai peiliu aštriuoju.
Paguosiu – iki saulėtekio trečio žaizdos užgys –
Ąsotyje palaiminta sula ilgai negiš.

Pienių geltlige persirgs pilkos palaukės –
Ilgiuosi paukščio pilkojo, nekantriai laukiu.
Pernakt jis gieda migloje lig ryto,
Klajoklio vėjo klausiu, gal jau atskrido?

Užmiršau netektis peržiem ir tamsmetį apsvaigęs –
Pasaulin žvelgiu, lyg ką tik atsibudęs vaikas.
Ir neprašau sustingt akimirkos žavingos –
Šimtai stebuklų žydi už kiekvieno kelio vingio.

Vėl žiedlapiais žemę pašventins obelis šimtametė,
Dangūs dosniai rasos ir juoksis žvaigždė šuliny.
Stangrėja ir stiebias aukštyn žolynai liauni,
Ko siela viduržemy geidė, tą ir pamatė.

Šiltas lietutis pajuodusią kerplėšą švelniai nuplaus –
Šalnos marinti šaknį giliausią paliaus.
O tavo plaukuose dangiška spalva švytės žibutė –
Neišeik, pavasari, per greit, dar pasisvečiuok truputį.

Vilnius, 2009 m. gruodis

ODĖ PAVASARIUI

Jūratei Užkurėlytei

Viešpats dosniai visus dovanom apdalino –
Vėl gerą žemę pažadėjo lepūnėliui linui,
Gaivą ir rūpestį šaltmiriui rugiui,
Naujus sparnus vienadieniam drugiui.

Debesynai baltais nėriniais pasipuošę –
Laiko vėjas ant delno apsnūdusią boružę.
Strazdana pirmoji nutūpė ant veido –
Viliokliška puikuotis jai drovuolė leido.

Vėtrungė, žiū, grakščiai sklendžia! Gal pamišo?
Plasnoja su gervėmis tolyn už miško.
Kruta senolis akmuo samanotas. Antai –
Sulaikyt upokšnio negali stangrūs krantai.

Lapeliais šiaušiasi šilkiniais net dilgelė –
Ji tokia – jos niekas nemato ir negailės.
O pažvelk – grakščiai stiebiasi išlaki –
Jos liežuviai plaktas, strimgalviais leki.

Švariom drapanom puikuoja daržo pamėklės –
Virpa nekantriai požemiuos įkalintos sėklos.
Iš nuostabos vartosi akys – gyvasties šėlsmo gausu!
Ir niūruolis vaikiškai šiepias iki ausų.

O viešpatie, ar tavo šulinys bedugnis?
Dgina žemę vaivorykštinės alyvų ugnys.
Džiugiai vartosi pievoj ištrūkęs arklys palvas –
Kūrėjo paletėj maišosi spalvos.

O žiedui, kurs paskutinis skleistis vėlinas –
Dangus jau pažadėtas – skaisčiai mėlynas.
Derina svirplys giesmei užmirštai smuikelę –
Palydės mane link švytinčio kelio.

Išauš diena vėl vaikiškai skaisti –
Tik baltuosius ženklus, mano siela, skaityk.
Surambėjusią širdį nuplak žaliuojančiu ražu –
Pirmos šalnos neišgąsdins šerkšno miražu.

Aure, sudužo saulė pienių šukėn –
Ir basas ištaškyki pirmas balas.
Gimusių visų vardus sušuki –
Valiūgas vėjas tavęs sūpuoklėse palauks.

Viešpaties malonių karališkai visiems užteko –
Paniūrėlių išblukusios akys saulėtekiais dega.
Kaip titnagas kieti veidai šviesėja –
Kai veriasi pilni aruodai pirmajai sėjai.

Vilnius, gegužės 12 d.

PANEGIRIKA VASARAI

O kaip gaiviai perkūnija trankos
Ir kryžiuojas žaibai virš laukymės!
Ūbauja aidas kryžkelėse užkimęs,
Vasara, kokios švelnios tavo rankos!

Gėlėtas sukneles perdien keiti,
Aptaisai tavo tobulai keisti –
Iš balčiausios miglos, lino mėlio,
Lakštingalos giesmių, švytesio gintarinio smėlio.

Ir be grimo gundančiai žavi –
Tavo skruostams nereikia dažų.
Stangri lyg elnė – vėjas nepavys.
Diena po dienos gražėji pamažu.

Brolius septynis užbūrei miegu –
Erzinti lietaus sapnais smagu.
Tau gyriaus kasdiena gana –
Drugeliais baltaisiais puošta karūna.

Įsaulį žvilga žolynai sidabro rasa,
Karksi džiaugsmingai ir varna raiša.
Jauną širdį priverti plakti greičiau
Prisėdus šalia – vis arčiau ir arčiau.

Saulėtekio glamonėmis išpaikinta esi mergiotė,
Saulėlydžio lieptais gera kartu bėgioti.
Trokšta ir senas tavo glamonių,
Šypsenos vilioklės ir valiūgiškų monų.

Priekaišto jokio tau neturiu –
Žydėti užtenka ir mėnesių trijų.
Maga debesėlius paversti laivais,
Skrieti jūromis dangaus laisvai.

Nuotaka amžinoji, keturvėjų nuotaka,
Ir pavargėliui dovanoji nuotykį –
Paslėpei nuometą ir žiedą auksinį.
Pavergti tave net šaltmiris kėsinas.

Ir suviliotas dūsauja sau vienas –
Kur, gražuole žydraake, pradingai?
Lyg akivaran prasmego margos dienos –
Vėl lijundros ir sniegai, sniegai, sniegai...

Vilnius, rugpjūčio 16 d.

BOBŲ VASARA

O vasara antra, regėjimais keistoji –
Dar pasvajoti truputį leido.
Lyg žaibo trenktas, staiga sustoji –
Šviesa auksinė dulkėm išsisklaidė.

Senvagės žaizdos romiai užgijo,
Tyrus apraizgė voratinklių gijos.
Dangų jaukia varnų būriai –
Suirzės jų klegesį barei.

Ir dagys dabar laukų gražuolis –
Dilgė jam pati žaliausioji pora.
Palei žemę plaikstos žolės –
Išsitiesti galios jau nėra.

Karaliaus šalna – jos valdos –
Meiliai neištars žalio vardo.
Groja vėjas trankiai žagariais –
Žadins pienę įsaulio kerais.

Išsipildys paskutinis tavo noras –
Vaivorykštinį sapną audžia voras.
Bus diena tokia – atodūisiais graži.
Smėlyje eiles poetas užrašys.

Siauski, šviesa gintarine, bujoki!
Iš netikinčiojo stebuklais juokis.
Ar neužtenka perdien šermenų?
Atvaizdus upokšnio veidrody menu.

Ko taip, vaike mano, širdį gelia?
Sūkurys įniršęs blaško margąjį drugelį.
Paskutinę garbaną beržas iššukuos –
Amalas puikuosis ant plikos šakos.

Saulė debesynų slenksčiais rieda –
Ką išsaugot gilžiemiui galiu?
Dar išskleisk, erškėti, nakčiai žiedą,
Paskutinį žiedą be spyglių.

Vilnius, 2009 m. rugsėjo 13 d.

RUDENS VERDIKTAS

Rudenie, tavo ištarmės kandžiai aštrios,
O nuosprendžiai rūstūs ir negailestingi.
Negraudins širdies ir marguolės astros –
Prie ešafoto mirtininkų eilė sustingo.

Vėl abejingai rugį kančiai atiduosi –
Šuo lapus miruolius kantriai uostys.
Rasos šaltos – nepašventins paskutinio kelio –
Šiaurys apreikš lepūnėliams savo galią.

Gyvasčiai dabar esi vienatinis teisėjas –
Bus visa taip, kaip tu nutarsi.
Šykščiai spindulius Šviesioji sėja –
Bijo paukštis riktelt garsiai.

Švytinčios ražienoj pienės pagailėki –
Vystančiam, prašau, nebūki abejingas.
Puikybėj savo viešpatauti vienas lieki –
Puotaut bekauliai šešėliai susirinko.

Audžia voras tinklą šimtanytį –
Pasisupt migla apsnūdusi atšliauš.
Ką nori sau gali manyti, –
Atminčiai dangus vaivorykštę išsaus.

Tik sodai vieni lengviau atsiduso,
Metų saldžiausios naštos atsikratę.
Visa, kas silpna ir netvaru, perniek dužo –
Ir vaikas apstulbs, liepsnojančią aguoną tyruos radęs.

Žodį paskutinį tarti aidas atsisakė –
Gervių vartinę pamiškėm ilgesingai sekė.
Na ir kas, kad stingio valandos atsėlina –
Šoka viliotinį smagiai vėjavaikiai debesėliai.

Pažemiu sklendžia drugelis, virtęs snaige –
Paskutinio skrydžio nepaženklinsi akimirka nykia.
Amalas veši – ir nieko jau nepadarysi,
Nubausti nepaklusnųjį vargu bau drįsi.

Žiūrėk, nubluko žvaigždė vasarė, šąla.
Kas peržiemoti dovanotų žalią salą?
Rūstėja akys ir veidai gailaujančių perdaug rimti,
Man kantrybės palinkėki balčiausioje tremty...

Vilnius, rugpjūčio 19 d.

AD HOMO URBANUS

Tu niekad negalėsi su paukščiais susikalbėti,
Nes jie tavo balso aiškaus nebegirdės.
Jie per toli, jie per aukštai,
O tavo vargšė besparnė siela nuobodžiu girtės.

Tu niekad negalėsi su medžiu susikalbėti,
Nes jo šaknys plačiai išsiraizgę, per giliai.
Lapija – tik laisvajam paukščiui čiulbėti,
O tavo kūną suprasti gali tik keturkojai gyvuliai.

Tu niekad negalėsi su upe susikalbėti –
Jos vandenai per sraunūs, iš šventų versmių.
Gali su ja, jei dar moki, basomis lenktynių bėgti –
Iš jos pradžių pradžios gyvąjį vandenį semiu.

Tu niekad negalėsi su lauku susikalbėti.
Vienam gale – aidas, kitam – tavo apstulbęs veidas.
Rasa palaimins žolę, nusvarins drugelis tavo petį –
Jauti – lauko dvasios tavo žingsnių baidos.

Tu niekad negalėsi su manim susikalbėti –
Aš nuėjau, o tu tik nedrąsiai ateini.
Aš delne nieko neturiu, o tu spaudi aštrią ietį –
Gal suartėsime, kai išsivaikščiosim vieni vieni.

Sugrįš tuomet ir paukštis, medis, upė, laukas –
Dabar jie nieko gero iš aklo, kurčio, nebylio nelaukia.
Dar gali iš naujo mokytis keistos tylos –
Galbūt – atsibusi, išgėręs pirmos beržų sulos.

Ar norėtum nakty išgirsti,
Ką žvaigždė kitai žvaigždei kalba?
Ar norėtum pamatyti,
Kaip lietūs miško rūbą švariai skalbia?

Ar norėtum suprasti,
Kodėl praskrendantis vėjas žilajam plaukus sutaršo?
Ar norėtum paliesti
Virpančiais pirštais sužeisto žvėries pyktį aršų?

2003 m. balandžio 21 d.

PAVASARIO PENKIADIENIS

I. PIRMOJO VĖJO DIENA

Sumaiškyki, vėjau, dangų su žeme,
Sujauki viską, kas trūnija ir stabaru.
Vaike, pirmojo žaibo kirčiu per dykvietę eime –
Dvasia žalioji tuoj uždegs viršūnėles pilkųjų stagarų.

Nupūsk šalin dulkes, kurios nusėdo
Giliai ant veido ir širdies – jos ėda
Ir graužia plikšala sušaldytą seną mintį –
Reikės iš naujo visas pavasario mįsles įminti.

Išglostyk, vėjau, kiekvieną medžio šaką –
Jau pumpuras su pumpuru tylutėliai šneka.
Bėki, vaike, laukan su vėju paišdykauti,
Nes baigia pavasaris su žiema grasiąja kautis.

Vėjau,
Išpustyki iš sielų ir iš namų bjaurastį visokią –
Paukštis Donelaičio švarų hegzametą suokia.

2003 m. balandžio 21 d.

II. PIRMOJO PAUKŠČIO DIENA

Sveikas, paukšti, mano senas drauge,
Nesirūpink, kad šiandieną truputį susiraukęs.
Nekrūpčioki – nebijoki,
Jei išvysi veidą nepažįstamą, visai kitokį.
Čia aš, kurs tave rudenį į šiltus kraštus palydėjo
Ir palinkėjo gero vėjo.
Giesme palaimink gerą žodį, gerą žemę,
Tyrą versmę – iš jos gyvastį ištroškusieji semia.
Atskriski, kai pavargęs būsiu po ilgos dienos –
Man taip ilgu miesto triukšme be tavo dainos.
Atskriski vėl, kai išgirsi mano rūstį netikėtą –
Gyventi taip, kaip iki šiol – skaudu ir gėda.
Paukšti,
Manęs dar kartą švelniai pasigailėk
Ir savo giesmę sauson širdin išliek.
Paukšti,
Dar kartą pastuksenk į mano tamsų langą.
Akis plačiai atmerksiu,
Užmiršęs žiemos slogutį – sapną ilgą, vangų.
Paukšti,
Padovanoki paskutinei dienai švarų dangų.

Vilnius, 2003 m. balandžio 23 d.

III. PIRMOSIOS PIENĖS DIENA

Perlaužus betono aršų rūstį,
Šviečia pienė – saulės spindulys.
Atverk, širdie, užsklęstas žiemos duris –
Dar neatėjo metas vėjui tave šalin nupūsti.
Užsimerksiu – prie geltono akys neįprato.
Šviesos per daug – galiu iškart apakti.
O piene, skaudžiai šviesk prieš mano ilgą naktį.
Vietoj žiburio pašvieski man prieš naktį.
Lėtai vynioja žemė ilgą kilimą –
Abu su vaikiu lėtai dangun pakilome.
Saulė pasislėpė pilkam debesų.
Piene,
Dabar tu vietoj saulės esi.
Dar žiemos baltas mintis goduju.
Mažyli,
Regis, mes abu patekom į pirmosios pienės rojų.

Vilnius, 2003 m. balandžio 23 d.

IV. PIRMOJO DRUGELIO DIENA

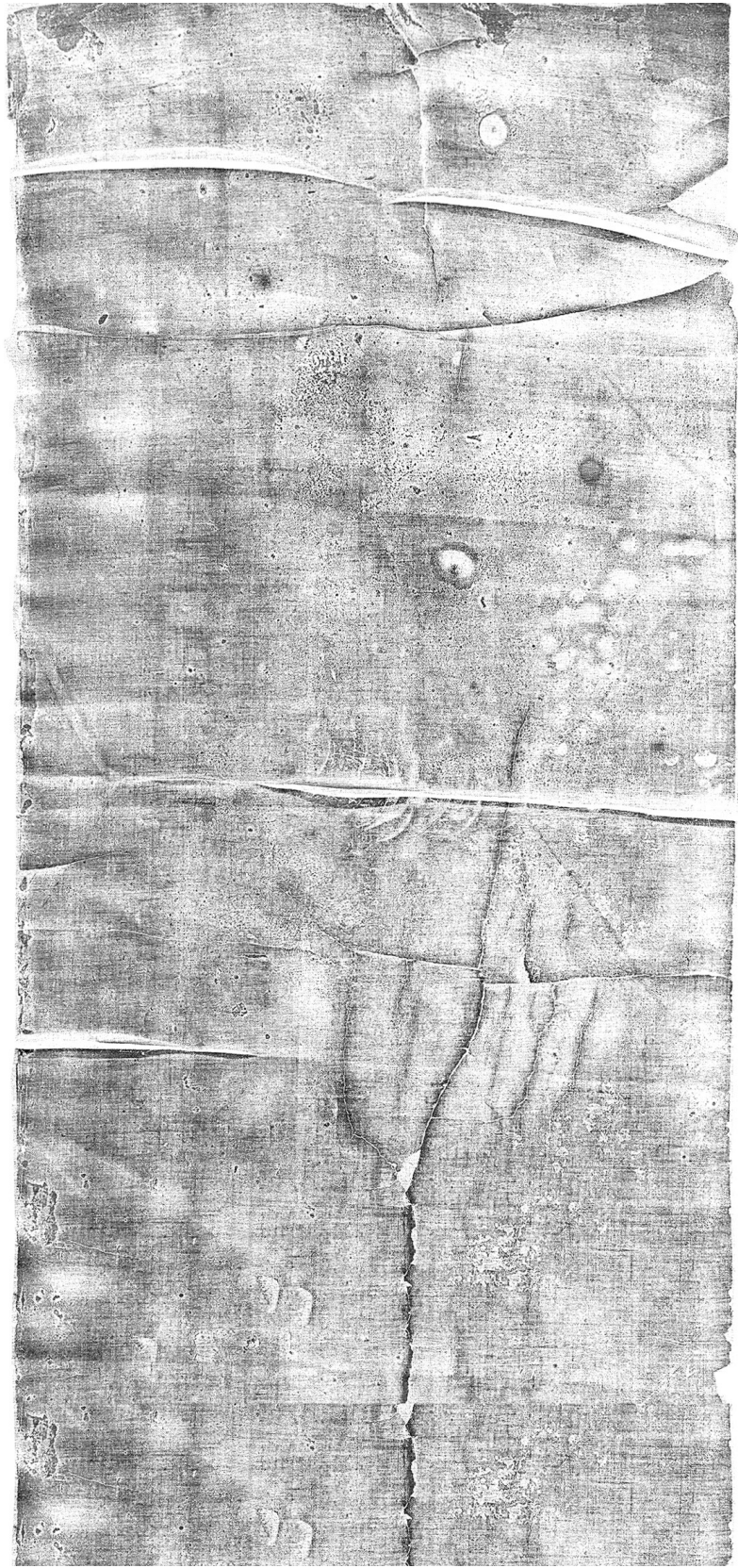
Vakar žiemą širdį speigas gėlė,
Šiandien pavasaris akinančia šviesa gelia.
Virš galvos praskrido žydrasparnis pirmasai drugelis –
Padangėn vėjas baltą vėliavą – baltą debesį iškėlė.
Tavo būtis tokia keista, drugeli, skrajot tik vieną dieną –
Išmokyki mane taip išgyventi akimirką kiekvieną,
Kad prieš naktį atsidusčiau: ačiū Dieve!
Nors iki šiol juodus drabužius dėviu –
Drugelis palietė raukšlėtą kaktą švelniu sparnu.
Dabar ir aš jaučiu, kad visa gali būt darnu.

2003 m. balandžio 21 d.

V. PIRMOJO LIETAUS DIENA

Ištaškysiu pirmą balą iki pat septintojo dangaus –
Ar klajokliai paukščiai vaivoryktę snapais pagaus?
Ant kaktos ištiško pirmas žalias lašas –
Dar nesuprantu, ko iš manęs jis prašo?
Iš gilžemių šaknis girdžiu –
Lietaus, lietaus ištroškę mes.
Lietau, į rojų žemės žaliajį visus nuvesk –
Perpus skyla riešuto sutręšęs kevalas.
Kruta net akmuo, kirminėlis kvailas,
Įvairios žolės į žemės įscias beldžias,
Iš saulės galios ir lietaus malonės meldžia.
Lietau pirmasis,
Palaimink tą gerą vėl ateinančių norą
Ir vaikiu nudažyki po žiemos pilką orą.

2003 m. balandžio 22 d.

PILKĒNŲ IDILĒS

KELIONĖ Į PILKĖNUS

Močia debesis pilkus išvaikė,
Kad sugrįžčiau basas atgalios.
Geležinio miesto burtas, vaike,
Aš tavo atminties gailiuos.

Šįmet lino kančios neregėjai,
Rugiuos nežaidei su vėju,
Paukščiui nelinkėjai nakties labos,
Praėjęs neištiesinai žolės lepios.

Apsnūdęs neklūpojai po medžiu,
Neišgirdai, ką šnara žalios dvasios.
Saulėtekio spalvų akims meldžiu –
Saulėlydžio keliais tave parvesiu.

Prie šaltinio, kurs amžinatvei šlama,
Pasėmęs vandenį, atgausi amą.
Močios akimis vieškelį regėsi,
Akmenį palietęs širdies savosios susigėsi.

Kas sapnuos vaiko širdį slegia?
Atsibuski – link lizdų draskytų paukščiai lekia.
Pareina Močia pavargus iš molynų,
Pirmai kančiai pašventinus liną.

PILKĖNŲ VASARA

Styro liepa vidur tuščio lauko,
Debesėlis vienas tingiai plauko.
Dūsauja naktigonei pervargęs arklys,
Molis meldžias: gal palis?

Perdien gailiai virkauja griežlė,
Migloje vaikus praganius.
Gelsta įsaulę aštri žolė,
Ją surinks pietys raganius.

Kala dangų vinimis gandrai
Virš žaibais draskyto šilo.
Ar savo vardą kryžkelėj radai?
Ar vaikiškai širdis sušilo?

Pilkėnuose visai nepilka –
Tik svetimąjį dilgelė nutvilko.
Betonas, plastmasė ir geležis
Bjaurastimi šios šalies neišlaižys.

Kas lino kančią sapnuos regi?
Grįžta vėjai ugnimi patrakę.
Kas rugio dvasią peržiem saugo?
Ugnis lig pat dangaus išaugo.

Gyvulėlius pargena namop vėsa.
Tingiai šlaistos vakarop šviesa.
Ar tokią žemę dar meni?
Močios pėdos šviečia akmeny.

Paukštis taip gražiai pragydo
Pilkėnuos po lietaus.
Močia dainomis žemę gydo,
Miesto vaike, tau.

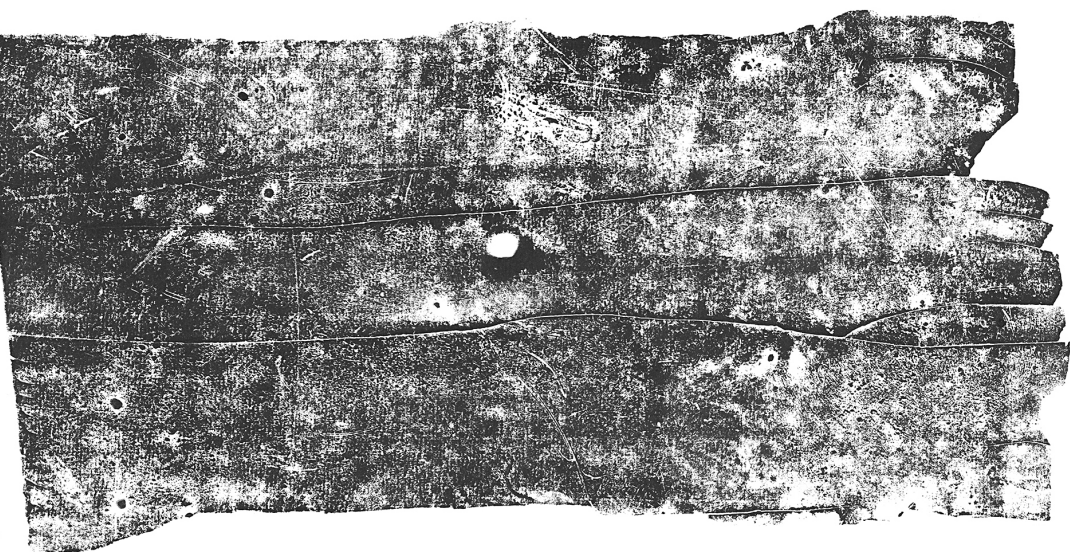
AKMENŲ MOČIA

Vandai iš Pilkėnų

Vaikšto Močia akmenų kalnais ir kloniais –
Kuprotą žemę išlygina delnais.
Laimina praeivį švelniai ir maloniai –
Apsėjo dangų švytinčiais linais.
Man išglostyk lauko akmenėlį,
Juodą ir vaivorykštės spalvom gyslotą.
Aš aidais pašauksiu laiko piemenėlį
Ir šunelį, kad tuščioj sodybvietėj sulotų.

Vėl žodžiai grįš už užmirštosios alkos –
Ratuto, dobilo, ralio ir leliumai.
Palaukėm braidosiela, pasimetusi išalkusi,
Čia ir mano žodžiams bus geri namai.
Regėki, ežeras ir kalnas plaukia dangumi.
Pašauki juos vardais – eime su manimi
Kraštan, kur vaikui gera būti
Ir švyti metų duburiuos žibutės.

Peržegnos rasotą pievą vyturys –
Dabar Pilkėnuos – mano žemės vidurys.
Žolynų vygėj saldžiai išmiegosiu.
O Močia, miestan sugrįžtantį paguosi.
Maldą sušnabždėki už mane,
Kad nepaklyščiau didmiesčio šviesų sapne.
Kad neužmirščiau krašto šito,
Dievo ženklais ir malonėm išrašyto.

ATVIRLAIŠKIAI

IŠ PARYŽIAUS

O Paryžiuj vėl jaukiai ir skaidriai lyja –
Keistuosius praeiviams veltui žibuokles dalija.
Notre Dame chimeros šaiposi iš laiko paslaptinai,
Žvirbliai gavrošai vaivorykštines balas taško tingiai.

O Paryžiau šimtaveidi, o Paryžiau mano!
Kas kaip moka, tas save taip gano.
Esi svajokliams neišgydoma liga,
O tavo amžiai – lyg viena diena ilga.

Miestas stangrus lyg grūdintas plienas –
Aure, ant suoliuko vis dar sėdi mėsliai Verlaine`as,
Ant vienos kojos strykčioja vėjavaikis Cocteau –
Apokalipsės žvaigždė įrėžta jo kaktoj.

Teatro fantomas apdujęs šlaistos kavinėj,
Tarp dekoracijų senų uosto šimtametį vyną.
Laivelyje supas Rimbaud po tiltu Mirabeau –
Impresionistiškai Senos vanduo raibuliuos.

Armonikos atodūšiai skersgatvy liejas,
Kaštonai lyg gedėtojai su žvakėmis stovi alėjoj.
Triskart paryčiais sušuks heraldinis gaidys –
Spalvotąjį saldžiausią sapną sugadins.

Rodos, niekas čia nemiršta ir neliūdi –
Laiko per akis – švaistyti saujomis gali.
Dvelkia vėjas kvepalais ir pirmos liūtys –
Grakščiai švytruoja rankoj net pagalys.

Balandžius aikštėj lesina senyva paryžietė –
Jos gracija ir mostais malonu grožėtis.
Ilgesys manęs kažkur už kampo lauks –
Ten svetimkalbiai žodžiai švelniai kaktomis suaugs.

Senos pakrantėmis plaikstos lakštingalų trelės –
Meilės psalmes gieda kartu šansonjė Brelis.
Išnirs Moulin Rouge'o sparnai iš miglos
Jų kankano šėlsmui neįsukau – dabar gailiuos.

Pakelk, poete, taurę rimų ir žaliojo absento
Už akimirklų pilnatvę, kad jos nesentų.
O Paryžiuje vėl jaukiai ir skaidriai lyja –
Ir angelas laiko viršum miesto karališką leliją.

Kambarėlyje regiu prarasto laiko raudantį Proustą –
Bląškosi žodyne užrakinti žodžiai, kad laisvėn neišsprūstų.
Girdžiu – šalia sustos trikinkė karieta staiga –
Mano atvirlaiškį saulėtekį jau tapo Degas.

IŠ VENECIJOS

Dar neišdžiūvo ant lūpų druskingoji jūros puta –
Ilgesingai plevena virš vandenų barkarolė.
Link Dožų rūmų, kur šėlsta puota –
Ten suvaidinsiu svetimšalio svečio rolę.

Ir sveikinu tave griausmingai „Carne vales!“ –
O tu sustingęs vėpsai nuostaboj, žiopoly.
Kasdienio grimo likučius skubiai nuvalęs –
Konfeti gausiai ant plaukų ir grindinio lis.

Venecijos pirklys man aukso kalnus siūlo,
Jei kanalų labirintui rasčiau Ariadnės siūlą.
O aš pats garsais eitynių ir spalvom įkaušęs –
Aure, net debesys miražais ir fantomais šiaušias.

Linksmas akis nupieški kaukėj ir kumpą nosį –
Ji visus kvapus aplinkui gosliai uostys.
Atminčiai padėsiu ją į karnavalinę lentyną –
Ir tesivaipo iš paprastų dienų, galantiškai ištinus.

Dabar pažvelki į mane, margoji dvyne kauke, –
Abu vienodi – širdy patrakę keturvėjai kaukia.
Dūžta taurė, vyno sklidina pirmamečio –
Tau kitą nešu, ir susigėdęs neištarki ačiū.

Nusiplėšiau kaukę. O kiek gi dar prilipo?
Save sutikęs klausiu: ar tikrai, vienatini, čia tu?
Perdien dangun juokdariai kopėčiomis kantriai lipo –
Sušukau staiga: „Palaukite, kopsime kartu!”

Užgeso žiburiai, o vėliavos išblukusios ilsėsis –
Tik abuoja laikas marmuro kolonas grauš.
Vienas ant palangės prieš romantikų mėnulį atsisėsi –
Ir lauksi žarų valandos – taip tingiai auš.

O miestas vandenis į miglą tirščiausią išplauks –
Vakar žodžiai nepažįstamajai tarti, atsako nelauks.
Šventiniai laužai pakrantėj ugnelių atodūsiais rusena –
Antai girdžiu vinguriuojant valtininko melodiją seną.

Vilnius, gegužės 3 d.

IŠ LONDONO

Nesuvystykit, miglos, sielos svetimšalės į kokoną –
Ten ji sužvarbusi giedotų puritoniškas eiles.
Krenkščia vėjas, atsitrenkęs į Karališkų rūmų koloną –
Jis ne mėlyno kraujo – sargas pasilabint vidun neįleis.

Murmédama drumzlinus vandenį plukdo apsnūdusi Temzė –
Lyg veidrodis atspindi savo prigimtį tamsią.
Šlubčioja varnas juodasis aplink Tauerio bokštą –
Staiga sparnas išbals – karūnos garbei saliuotas pokši.

Skamba trečiai arbatėlei porceliano puodeliai –
Orai misteris ir mis laužo šviežią bandelę.
Gaužia sausainį žila kolonijinių laikų pelė –
Dulka spintoj kamštinis šalmas ir plunksnuota skrybėlė.

Dangus virš Londono lyg sudėvėtas pilkas ledas –
Po lietsargiais gūžias džentelmenai ir blyškuolės ledi.
Vakar krapnojo, šiandien dulkсна, rytoj vėl lis –
Galvą nuleidęs niūruoja vežikas ir mieguistas arklys.

Iš ūkanos staiga išnirs vaiduoklis diližanas –
O paskui lekuos ugniaakis Baskervilių šuo.
Mėnuo atrodys už Džeko peilį aštresnis –
Miesto legendos nugaron grasiai alsuos.

Gal užėigoj senoj sutiksiu Byroną ir Shelley,
Ir Blake'ą, apokalipsės regėjimais pašėlusi.
Kalbos, eilių ir vyno užteks iki pirmųjų gaidžių –
Sveikinčiau poetų broliją pagiriamuoju žodžiu.

Švelniai rūkas švytės ir glostys meiliau –
Diližanas vaiduokliškai linguodamas riedės toliau.
Lyg vėžlys rėplioja grūstyje dviaukštis omnibusas –
Iš Albiono sapnų stotelėj paskutinėj atsibusiu.

Vilnius, gegužės 10 d.

IŠ ROMOS

Miega Romulas ir Remas, miega sergėtojos žąsys,
Vartai atverti – neatšliauš paskutinė Atilos klasta.
Romiai dūla marmurinės kalvos šešios,
O ant septintosios žydi Petro lazda.

Išsidrėbęs snūduriuoja saldžiai hedonistas Koliziejus –
Alkaną girdžiu priešaušry riaumojant liūtą.
Smėlį gladiatorius krauju žodžius pasėjo:
„Ave, Ceasar, morituri te salutant!“

Tingiai dūsauja, markstos nusekęs senolis Tibras –
Šlaistos valandos dykos tvyro šventas tingulys.
Dangus nuo karščio ant stogų apsivers ištirpęs –
Katakombų voratinkly pasiklydęs, kelio rast negali.

Sidabro čiurkšlėm spjaudos aikštėse fontanai –
Po vieną atminčiai metu monetą.
Piligrimams šešėlių staltieses ilgina vešlūs platanai,
O saulė šoka virš Romos ugingą menuetą.

Mozaikos akmenėliais slenksčiuos švyti „Salve“ –
Sena romėnė mano metus juoduosius užadys.
Kryžiuojasi žaibai, perkūnija griaudi dangiškoj kalvėj –
Netikėtai šalia triskart sušuks gaidys.

Iš amžino miesto skaistyklos išvesk ir mane, Beatrice!
Amžių smegduobėn nugrimzdęs, savo vardą užmiršau netyčia.
Palaimintas lietus sueižėjusią žemę meiliai vilgo,
Ostijos brūzgynuos virkauja pieno pritvinkusi vilkė.

Pirštais švelniai tūkstantmetį įrašą kolonoje paliesiu –
Tuoj amalą sidabro pjautuvu nurėš vestalė.
Šimtadienėms žaidynėms ir puotai dosniai paruoštas stalas,
Ir miesto šlovei gausiai subrandintas vynas liesis.

Atgys veidai, garsai, vardai ir užmirštieji žodžiai –
Iš amforos gyvojo vandens išgersiu godžiai,
Ne gaisrai – saulėtekis švinta virš amžino miesto –
Nuo grindinio keliu angelo plunksną numestą.

O mama Roma priglaus glėbin atjautingai visus –
Dangus šventu aliejum teptas šiandien nesuduš.
Katakombų įsčiose kažkur giliai giliai
Amžinatvės psalmę gieda miesto angelai.

Vilnius, gegužės 17 d.

IŠ AUROVILIO

Sri Aurobindo ir Mirros Alfassos – Motinos garbei

Statytojas gegnes ašramui suvėrė tvirtai –
Atnešk pabaigtuvių vainikui skaisčiąją gėlę.
Vaivorykštiniu drugeliu iš lervos neišvaizdžios virtai
Ir vėjo sukurs tavo aukštybėsna pakėlė.

Meistras išmokys, tikėk, smėlynuose vandenį rasti,
Tvirtą šulinį iš akmenų aštriabriaunių suręsti.
Kask, ieškotojau, smelkis gilyn, vis giliau –
Dosniai ištrykš požeminė versmė pagaliau.

Klajoklis smėlyje ateinančiam pirštu užrašė –
Čia sielai neramiai dovanota paskutinė oazė.
Šiam pasauliui keistas ir neišmintingas būsi –
Išdalijęs viską – ne dešimtinę ir ne pusę.

Išmesk tuščias kalbas prie miesto vartų –
Prašyk malonės, kad tik maldai lūpos prasivertų.
Purtyk iš savęs – lyg iš kilimėlio – paskutinį melą –
Baltą maną sanjasiui dangūs mala.

Dabar pasaulį vėl vaiko akim stebi, –
O akimirka, savo pilnatvėj esi nuostabi!
Širdis kartoja dūžiais vis tą pačią mantrą –
Šviesa apdovanoki bent kas antrą.

Praeivis staiga apstulbęs be žado nuščius –
Švelniai švyti sėdintysis po žydinčiu medžiu.
Ką dabar jo akys pranašingai mato –
Lotoso raibuliuojantį skaitį ar tamsybių metą?

Šventraščių kalba nebus tau niekad atšiauri –
Nueisi ten, kur įdėmiai visą laiką žiūri.
Iš mūsų paskutinio lauko nebėgsi lyg bails –
Kai dangūs prasivers ir ugnimi telys.

Šį miestą mirtinai krūtine užstotum gindamas –
Dievo valanda, žinai, artėja, ji per daug arti.
Gražiausiai aukai būsi šventas indas,
Neišniekins griovėjas kartinio akmens – jis tavo širdy.

Galią piktąją praranda rakšasai, pišačiai ir asurai –
Juos degina Motinos maldos ir ašaros sūrios.
Saldžiai pavargęs užmiki, ilsėkis ant Motinos rankų
Tavo sparnams plunksnas paukščiai jau renka.

IŠ AJOS SALOS

(Senosios Elados beieškant)

Aplenk šią salą, jei gali, smalsusis klajokli,
Ir neatsigręždamas tolyn skubiai plauki!
Čia viešpatauja Kirkė dievaitė vilioklė,
Ji patiklaus ir lengvo grobio laukia.

Neklausinėkit, kur plūduriuoja sala Aja,
Ten tik kiaulėms skirtas rojus.
Pateksi apkerėtas ir patikėk, deja,
Neištrūksi taip lengvai ir geruoju.

Nustėrsi upokšnio veidrodin pažvelgęs netikėtai –
O siaube! – vietoj graikiškos nosies styro šnipas kietas.
Kerai neišsisklaidys – burtažodis jau tremčiai tartas;
Užmirši tėviškės kvapus, mylimuosius ir savo vardą.

Čia lietūs niauriai nelyja ir nekrenta sniegas,
Visad šilta, jauku, malonu ir gražu.
Susiraukęs nuo smarvės piktai nežvelgia niekas,
Negraso už kiauliškas eibes visokias aštriuoju ražu.

Nereikia čia arti, prakaitą lieti, nereikia ir sėti,
Gali sau perdien palaimingai ir džiugiai kriuksėti.
Negraso devintoji banga, kurlink plaukti nerūpi –
Šlamši ir sapne saldžiausią puotos trupinį.

Čia būsi tik kiaulė – ir nieko daugiau!
Svajingai akių nepakelsi link žvaigždėto dangaus.
Knaisioti žydinčias pievas gali skersai išilgai,
Visai nesvarbu, kad sotus ir neišalksi.

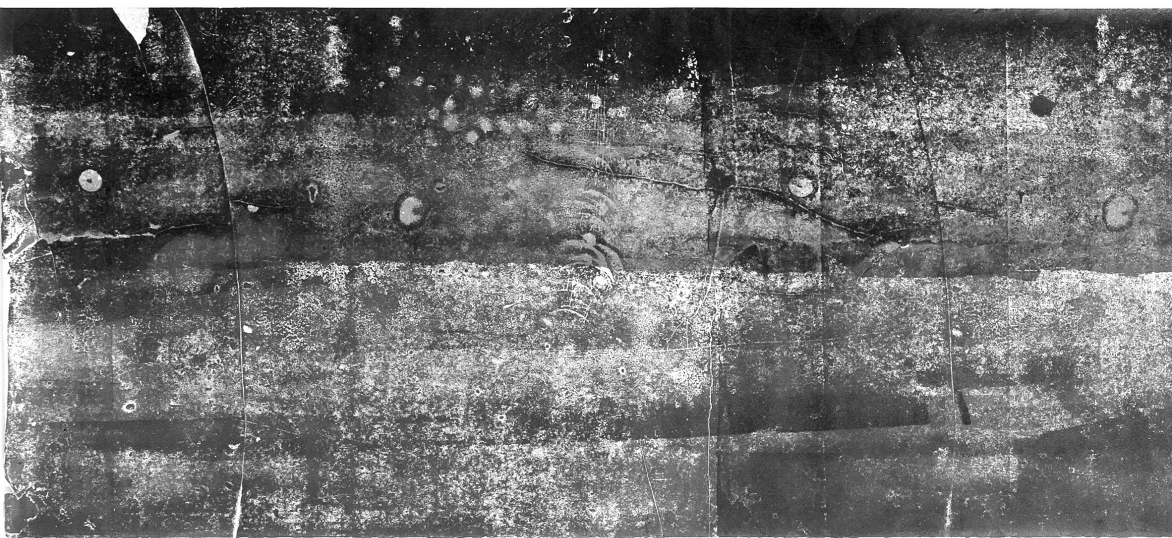
O šventas tinguli nuo ryto iki vakaro!
Anei jaudulio, anei darbų ir jokio vargo!
Nesivaidens besiblaškančios vėjų švytinčios burės –
Ak, maloniau knaisiot žemę purią.

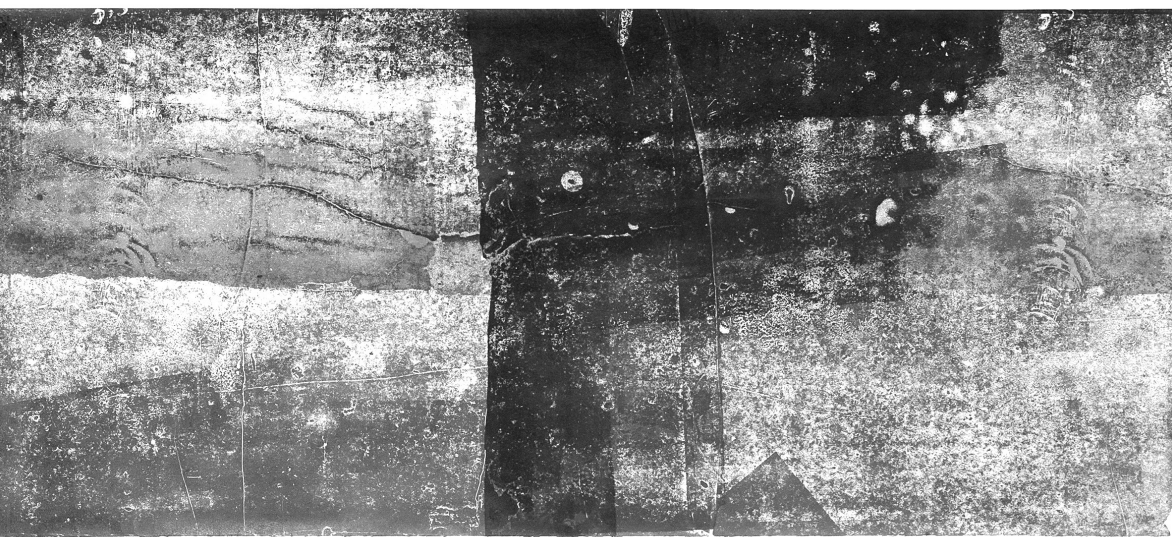
O pildant kiauliškus norus sala, Aja,
Ten atsidursi nė nespėjęs šūktelti „Vaje!“
Kiek jaudulio ir džiaugsmo šiltoje baloje vartytis –
Ne vienas ažuolas guli nuo knyslių kritęs.

O Kirkė juokias, iki ašarų kvatoja Kirkė –
Jai gundyt nebereikia – banda ir taip gausėja.
Žiūrėk, migla artėja – atgalios nuo kranto irkis –
Guoskis viltim, kad vaiduot atskubės Odisėja.

Vilnius, lapkričio mėnuo

II

QUO VADIS

QUO VADIS

Pats už rankos pasaulin meiliai atvedęs,
Ko rūsčiai klausį kasdien: „Quo Vadis?“
Tenlink, kur debesys keliauja ir žvaigždės žiburiuoja
Tarp pragarėlių devynerių ir vaivorinio rojaus.

Iš miesto marmalynės džiugiai išeinu –
Link švytinčio šilojaus, kol jo dar neiškirtu.
Snūduriuojant saulėkaitoj ant žydinčio akmens šaunu –
Žegnoja dangų paukštis, nuo giesmių apgirtęs.

O siela manoji somnambuliškai mykia,
Ką tik atsimerkus iš gilaus žieminio migio.
Tauzija niekus, kalba adverniška ir nerišli,
Įkalinta betono, plastmasės ir stiklo šaly.

Širdį piktai rūgštus lietus sukandžiojo –
Šįkart jos nepaglostysi – žaizda per gili.
Kur meldžiasi dabar mano angelas?
Prie upelės sraunios, pagiry...

Ir ką šalikelėj rymodamas svajoju?
Per rugiagėlių lauką ant balto žirgo joju...
Paskui ilgai ilgai gulėsiu žolėje...
Užliūliuos užmigdys debesynų baltaskarė laja.

Paseki, saule, man stebuklingą pasakėlę,
Kaip pasagą rasos lašeliai kėlė.
Paparčio žiedas prieblandoje žėri ryškiai –
Užakusi versmė gyvuoju vandeniu ištryško.

Ant lūžtančios šakos nustebęs varnas klausia,
Ar ilgam čia, prašalaiti liksi,
Ar paskui žaltvykslę blūdinėt nesiliausi,
Ar vienas tamsoje iš baimės nesuriksi?

Kur irias siela manoji knygų jūroj paskendus –
Šventinį sekmadienio drabužį sukandžiojo niršios kandys.
Kur laukia nuotykis – ne vienas ir nepaskutinis?
Vietoj širdies žibutė pražydo krūtinėj.

Nebūk, tariau sau, niūruolis rūgščiaveidis –
Žiūrėk, jau ritasi pavasario žalia banga.
Čia ne pasaulio pakraštys ir ne jo žalia banga,
O už nugaros vis vien girdžiu: „Quo Vadis?“

Vilnius, balandžio 13 d.

GIESMĖ LIETUVIŠKAI MAGDALENAI RŪTAI

(1940–1990 m.)

Paukščiai gieda
Laukuos
Ir nekaltos mergaitės.
Aš savo noru
Žemai lenkiuos
Prieš tavo gėdą.
Ir mano gėdą.
Ne tu, ne tu
Kalne viena raudojai
Ir klupinėjai
Aplink kreivąjį medį ratu,
Visokiais vardais apšaukta, išvadinta.
Po žirgo kanopa
Blėsta nuvytusi rūta.
Po pagalve –
Tviska aukso žiedai
Degutu vainiką rūtų
Ant sienų išrantė, ant lango.
Kodėl iš kapelių paryčiais neateina?
Gal kelią užmiršo,
Todėl neaplanko?

Ne aš, ne aš
Prieš klėtį vakare sustojau
Ir akmenų kruša tariau:
Toji
Gaji kaip katė –
Keikia dangų, prakeikia ir kruta,
Paniekinus rūtą,
Paniekinus rūtą.

Vilnius, 1974 m.

TIUBETEIKA ANT MOTINOS JANINOS KAPO

(prisiminti Temirtau, 1952–1957)

Skinsiu gėlę, keistą gėlę
Negimtų laikų –
Mano kūną stepių vėjai sugėlė
Ir atmintį pusiau perskėlė svetimas dangus.
Utatėle, utata,
Kazachijoj žiema labai šalta.
Vėjas beldžiasi į mano mažą širdį:
Tavo gėlą Amudarja nugirdys.
Aš parduosiu velniui savo sielą,
Kad jis perkeltų miražo sieliais
Į aitriosios rūtos kraštą –
Gal išmoksiu keisto rašto.
Mano venom
Ne kraujas, o kumysas teka.
Apsigyveno
Ir keistom kalbom siauraakiai šneka.
Ne labas sakau, o *saliam aleikum*,
Ne motina, ne motina
Mane savo pienu pasotino,
O alykų saldusis vanduo.

Svetimos rankos mane paglostys
Ir šuo prie jurtos mane švelniai apuostys,
Slėpynes
Žaidžia su manim peliukas –
Dainorėlis stepių.
Ką ši žemė svetima
Savo įščiose man lemia, slepia?
Peliukas sako: prisijaukinki mane,
Ir tavo vaikystės sapne
Padėsiu nepaklęsti.
Peliuk peliuk, gerasis mano drauge,
Žiūrėk, namo jau žmonės traukia,
O aš ant motinos širdies išsiraudojęs –
Kur vėjas svetimas mane nuneš
Ir kas švelniai nušluostys mano įdiržusias kojas?
Motinos pelenai širdin man beldžias
Svetur ant užmiršto kapo šviečia mano tiubeteika
Dangau, į kelią paduoki man bent vieną kapeiką.
Iš mano motinos širdies
Į dangų kerojas stepių usnys.
Jos kapą į keturias puses išvėtė
Smėlio rajos pusnys.
Ji tyrlaukiuos klajoja,
Rankas grąžo,

Jos balsais vėjai klejoja:
Kur padėjai vienturtėlį gražų?
Manęs nereikia išganyti:
Aš su patrakusiu žirgu kazachų stepėj išganytas,
Krašte, kurio aš niekad nemačiau:
Laukais, miškais ateina skitas,
Jam ubagėlio vakarienė:
Lauko krienas, kopūstėliai kiškio.
Degančiam krūme saksaūlo Dievas šneka:
Baltuoju avinėliu ilgam pavirski,
Savo vardą, savo balsą užmirški.
Atimsiu iš tavęs ir tėvą, atimsiu ir motiną,
Tegu stepių vilkė tave karčiuoju pienu pasotina.
Išleisiu laisvėn balandį juodą – gal sugrįš?
Ir mane su mano gentainiais užmirštais suriš.
O Dieve, duok, kad taip ir būtų.
Kitaip – kaulai mano žemėj svetimoj supūtų.
Neleiski, Viešpatie, kad ir šitą kartą
Mano trečią galvą nukapotų pikto kardas.
Kitaip – kur nukristų mano kraujo lašas,
Po kojom žolę išdegins juodos rasos.
Savo atmintį siūlais svetimais adau.
Aisčių žemėn grįžau – Lietuvos neradau.

Dieve, prašau, man naują žemę sutverki
Ir mano meilei duris į ją atverki.
O svetimai žemei tariau lietuviškąjį ačiū
Ir bučiuoju jurtos šiltą akmeninį pečių.
Kur mano auksinis vardas?
Kur mano auksinis kardas?
Mano vardas – lotynų žemėje ištartas,
Mano pavardė – stepių klajoklio pavardė.
Dėvėsiu ne rūbą lino,
O chalatą šilko.
Dabar mane ne Lietuvos lietūs,
O stepių skersvėjai nutvilko.
Kai mano širdį akmenai suspaus,
Kai man įkapes smėlio audros nuaus,
Užkauksiu balsu stepių baltojo vilko.
Kazachų žemė iš manęs svetimšalio
Geranorį ir geravalį tvėrė
Ir derviškojo šokio sūkurin paslaptį atvėrė.
Man tiesia rankas klajoklis – stepių sakas.
Iš jo delno teka gintarinis sakas.
Man jis švelniai sako:
Aš tave į tavo žemę saugiai palydėsiu
Ir tau kelionėn Šiaurinę žvaigždę dangun įdėsiu –
Tegu tau šviečia amžinai,

Jei stepių paslaptį žinai.
Aisčių žemėn sugrįžau – Lietuvėlės neradau:
Ši žemė išgalvota, išsvajota, netikra,
Jos mano vaikiškų svajų žemėlapy nebuvo ir nėra,
Čia bastosi laukiniai vikingai – kryžiuočiai.
Mano vaike, ar šitą žemę švelniai pabučiuosi?

Vilnius, 2003 m. kovas–balandis

TREMTINIO BALADĖ

Kaulelius išbalusius surinkit į maišelį
Ir parneškite atgiedoti į lietingą šalį.
O tėvonijoje ant griuvėsių pastatykit žvakę –
Iš dangaus žvelgs užmirštųjų akys.

Žodžiai svetimi tarp lūpų girgžda,
Rožinį iš vaiko ašarų veriu.
Namo pareičiau basas per gruodėtą žvirgždą –
Sapnuos ilgiausią vagą link tėviškės ariu.

Jau akys virto tundros ežerais,
O paukšti laisvas, ko nerimaudamas dairais?
Bruknės švyti sniegynuos lyg kraujo lašai –
Suledėjau tarp tundros berželių ašai.

Saujoj suspaudęs medinį kryželį laikau,
Mirtį užuodęs vilkšunis sarginis užkauks.
Ausyse vis dunda vagono gyvulinio ratai –
Į keturias puses atmintį negailestingai krato.

O mano angelas kartu barakuose kalėjo,
Akmenis skaldė, meldė ir prakaitą liejo.
Jo sparnai sulaužyti – vėjas plunksnas barsto,
Jau ir man niekas nesukalė karsto.

Kažkur pasaulio pakrašty guli,
Ne savęs, o budelio širdies gailiu.
Pasimelskite, meldžiu, kas liko gyvas
Prie vaikystėj pasodintos žydinčios alyvos.

Vilnius, 2008 m. sausis

MIŠKO BROLIO BALADĖ

O kuo gi mano kraujas kvepia,
Kai išdraskytoj tėvonijoje žydi obelis?
Atgailos žodžius išdavikas vėpa –
Jo vardas amžiams tik bailys.

Sužvarbę rankas broliai prie paskutinio laužo
Plotkelę prieš paskutinį mūsų laužys.
Mergaitė mano, ar senatvėję susapnuosi
Beržą, Gluosnį, Ažuolą ir Uosį?

Paskutinę kulką sau širdin paleidau,
Neišvydęs raudonžvaigždžio velnio veido.
Angelas sargas klaupias prie manęs –
Kraujuojančią širdį aukštybėsna neš.

Neklausė, ar ilgam, vienturti, išėini? –
Palaimintas žydi kaktoj bučinys.
Juodvarniai kūną drasko vidur aikštės,
Slapčiomis pro šalį smalsuoliai vaikšto.

Juodaskarės sustot gedėt į eilę –
Žibutė, Rasa, Rūta ir Gailė.
Neša miško takais kepalėlį pašventintos duonos –
Jos miško viešnios ir septynių kalavijų madonos.

„Metų šimtą dovanojau, – virkauja gegulė. –
O vieną dieną jis akmeniu pavirtęs guli“.
Visą kraują pavasario lietūs nuplaus,
Gegužinių laužai manęs nesulauks.

O kuo gi mano kraujas kvepia,
Kai neužmirštuolės žydi ant užmirštojo kapo?

Vilnius, 2008 m. sausis

KALANTINĖS

Šiandien vėl triskart kraujuos linai –
Dabar širdy minėk ugnies gegužį.
Vaiko galvą pabarstyki pelenais,
O sau paruoški gedulo drabužį.

Žarija kakton įrėžęs ženklą vergo,
Laisvės valandą paskelbk širdy.
Paskutinis žodis klaidžioti pavargo.
Ar jo prakeiksmą pilkio dienai girdi?

Prisiminki nebylio ženklus ir aklo raštą,
Ir paukštę, išgintą lauk iš šito krašto.
Gėlių iš abejingojo nereikia – jos nuvys.
Angele, triskart sotųjį tremtin išvyk.

Ugnies sparnais pašventink ir mane,
Kad budėčiau atsimerkęs ir sapne.
Kuo gyvenau: vandeniū ar ugnimi?
Gegužinių laužą peršok ir tikėki manimi.

Atsigręžki: skaisčią ugnį gieda vienišasis,
Ir gegužės balsu laimina sudegusius metus.
Aikštėn baimę nukryžiavau ir ašen,
O lūpom kraujas teka – ne medus.

Prakeikiu dieną, kai virtau nuolankiu
Ir į vystantį dangų nepakėliau akių.
Vaikas matė kaip verkė paniekinta ugnis –
Ją vaikas švelniai sapnuose ganys.

Romią sielą rasokit dangūs, švarią
Iš aukštybių. Ugniaakiai ją saugos ir regės –
Liepsną žaltvykslėmis klajot išvarė
Bailiųjų atmintin. Ten ji žaizda ragės.

1997 m. gegužė

GĖLIŲ VAIKAI

Kasos pasaulis, apsikrėtęs Kapitalo niežais –
Pasaulis sukas tiksliai pagal laikrodžio rodyklę.
Senaisiais žaislais vaikai atsibudę nežais –
Jų tyros akys žvelgia dygiai.

Šoka apsvaigę rugiuos ties bedugne,
Vaivorykštine juosta perrišę plaukus.
Ženkliną kelią laužaviečių ugnys –
Svajoklių debesų laivynas laukia.

Džinsų spalva dangus nudažytas,
Tanko vamzdis užspringo gėlėm.
Tvarkos sargų lazda daužyti –
„Nežudyk!“ – rėks užkimę pranašo eilėm.

Tik meilės vardas tariamas tebus!
Praryk, ugnie, plastmasinius stabus!
Iš miesto kloakų link skaidrių ežerų –
Paskęsti glėby tyriausių žarų.

Išprakaituoti gatvių dvoką, purvą,
Užsokt ant praplaukiančių debesų.
Geriau dykynėj susirast nuošalų urvą –
Tik žvaigždės ir vėjas – ir melstis nebaisu.

Trankosi roko gitaros žaibais –
Jau metas žadinti iš miego Nojų.
O drungnaširdi, per anksti šaipais!
Angelas kryžkelėj piligrimams sparnus dovanoja.

Miega aguonų lauke apokalipsės vaikas,
Pavirtęs drugeliu, o gal drugelis – juo.
Dabar gali jau nieko nebijoti –
Plastmasines rožes gedėtojai rankose laiko.

Staugia roko gitaros, klykia siautulingai –
Apsnūdęs pasaulis vartosi tingiai.
Ištirpo protas, išsiliejo kvaishaluos –
Klejojanti siela regėjimų voratinkly šėlios.

Vilnius, rugsėjis

REKRŪTO BALADĖ

(Karo Afganistane dalyviui Romui atminti)

Ne mano gyvuliai tarpukalnėse ganos,
Ne mano glamonių ilgis rytų rudakė.
Ne mano priesaiką laimina žilas imamas,
Ne mano pasėliai išmindžioti badmečiu dega.

Sužvarbusio prie laužo prisėsti nepakvies,
Mano garbei neaukos riebiausios avies.
Vandens apsiplauti iš šulinio vaikas nesiūlys,
Lyg durklas aštriai švyti mėnuo virš aūlo.

Karo žygiams nepašvęs poetas odžių
Ir užstalėje nebus kuo šauniai pasigirti.
Prakaitą ir kraują – ne gėles užuodžiu,
Atodūsius tik atšiaurūs tyrai girdi.

Griuvėsiuos niršiai išprotėję šunys loja,
Gaisrų pašvaistėmis dažos tulpės laukinės.
Klūpo angelas minų lauke, mirštantį apkabinęs,
Iš debesėlių jam amžinąjį guolį kloja.

Apkasuos pasiklydo malda užmirštoji:
Man, sese mirtie, saulės šviesą užstoji!
Iš priklydėlės kulkos nusikalsiu švino kryželį –
Ant kapų užmirštųjų usnys karūnomis želia.

Gyvas esu – ne cinkuotame karste lavonas,
Gyslomis teka baltas pienas aguonų.
Visos žaizdos bemiegėm naktim atsivers –
Vaikas šalnoje sustingusio drugelio verks.

Dovanoju visiems dieną taikią ir švarią –
Naują būrį rekrūtų kariauti išvarė.
Dabar tik savo širdį nuo abuojo ginu –
Tūkstantį meilės vardų prisiminti mėginu.

ČERNOBYLIO BALADĖ

Drasko žemę išprotėjęs atomas,
Metėle plaka vaiduoklis nematomas.
Proto miegas pagimdė pabaisą,
Ką ji kliedi tik pranašas supaisys.

Ir oloj nepasislėpsi saugiai vienas –
Garais nuodingais prakaituoja sienos.
O kuo gi tau padės lašeliai jodo –
Eižėja lūpos ir kraujas pajuodo.

Dvigalvė paukštė stagarynuos nykiai rėkia,
Dvigalvis šuo tuščius namus aploja.
Obuolį švytintį ir karčią duonos riekę
Peržegnok – atsivėrę pragariai pasiutę ploja.

Saulėtekio nebeišvys akli langai,
Ir miestas amžinai vienvėje kalės.
Ar sapnuose jį retsykais lankai?
Tik vėjas apgirtęs maldą nunešti galės.

Dabar neklauski, kas buvo kaltas?
Ir tavo vaikas švytėjimo spygliais sugeltas.
Dabar visi paženklinėti vienu vardu.
Metėlė jos vardas – pasaulyje nuo jos kartu.

O kur tautą paženklintą išvesi?
Švarias versmes ištaškė piktos dvasios,
Pirmą taurę iki galo angelas išliejo.
Pirmagimio galvą patepki šventintu aliejum.

Tris kartus nuolankiai žemei nusilenk,
Miestą užkeiktą iš tolo lenk.
Druskos stulpu vienišas aidas pavirs,
Tūkstančiui metų apkurtęs nebyliu virs.

Vilnius, 2008 m. sausis

GRASOS NAMAI

Vasaros 5 atminti

Varto sielą, adatom bado raudoni velniai,
Blaškos neuronai, komoje pašėlę.
Raudoną žvaigždę vandeniui pašventintu valei –
Nuo šiol sekios tavo ir antras šešėlis.

O maištingasis, anapus vartų viltį palikai,
Čia vilkus baltuosius perdažo pilkai.
Raiščiais baltaisiais kūnelis supančiotas virpa,
Pjauna saulės spindulys grotuoto lango virbus.

O daktaras gudruolis kiekvieną sielą kiaurai žino:
Šiek tiek galopiridolio, šiek tiek aminazino.
Šiandien – insulinas. Rytoj – elektrošokas –
Makabriškai Dalí chimeros ant sienų šoka.

Aplinkui siaučia šimtas pragarų,
Širdis subliuško, tingiai blėsta.
Vietoj vandens savo tulžį geriu,
Tik vieno prašau – mano maldų neliesti.

Tarp sueižėjusių lūpų žodžiai skyla,
Vartos, eižėja, draskos ir dyla.
Balsai viliokliai saldžiai kužda:
Vienatvę šlovink – joj susisuki gūžtą.

Temperatūra – trisdešimt šeši ir šeši:
Dabar lygiai vienodas ir paprastas esu –
Su kitais, tarp kitų ir toks kaip visi,
Dingo noras šokti ant debesų.

Nežadink mumijos, sesele gailestingoji,
Iš spalvotų sapnų karalijos, švento tingulio.
Į mano angelą sargą taip panaši
Pasauliu ant padėklo vaivorykštę iš tablečių neši.

Kraujo puta nekrešėki, prakeiksme, ant lūpų,
Stigmomis nežydėki, neviltie grasi.
Ženklus apokalipsinius rašo musė ant lubų,
O sparnuotoji drauge, kokia tu graži!

Ūbauja paukščiažmogis, staugia lyg žvėris
Vorele sanitaras Protui melstis varys.
Atmintį praradęs, savo vardą pirmąjį sušuki –
Dangaus lopinėlių išvysi kreivo veidrodžio šukėj.

Vilnius, rugsėjo 10 d.

SAUSIO 13-SIOS BALADĖ

Iš kumščių suręsta paskutinė tvirtovė,
Vidury angelas vėliavnešys stovi.
Baimę pernakt degino laužai
Žiezirbomis sapne ir vaikas žais.

Vergo oda triskart nusilupo,
Obalsiui atsirakino sukaustytos lūpos.
Varpas bešerdis išminavo tylą –
Mėnuo kraujuoja, mėnuo bąla ir dyla.

Mūšiui – senojo grindinio akmenys,
Drasko kulkos trispalvę niršiai.
Žadina giesmės užakusią atmintį
O kiek daug buvai, dievdirby, užmiršęs.

Apkasuos vienas jau niekad nebūsi
Prieš keturvėjų žvarbiausiąjį gūsj.
Už barikadų šildys ir susigūžusį
Pirmoji ugnis maištingojo gegužio.

Mergaitė, klūpanti prieš vikšrus tanko –
Visos maldos pasiekė Dangų.
Žiūrėk – baugiai atgal susižvalgo bailys,
Žiūrėk – viduržiemį pražydo senolių obelis.

Žaliuoja rūtos po sniegais giliausiais –
Šalčiai šaknų nesukaustė.
Vaidentis šmėklos raudonosios liausis –
Šventei juostą gali, sese, išausti.

Nepažįstamasis sausy ranką pasisveikinti tiesia –
O drauge, tavo vardą užmiršau.
Susitikt vėl sausio tryliką ateisiu –
Laisvės valandas palaiminti tavęs prašau.

Vilnius, 2008 m. rugsėjis

ODĖ ŠIPKARTEI

O, Amerika!

O Amerika, Kibelė šimtakrūtė, visiems esi dosni:

Ir tam, kuris bujoja ir tam, kuris sunyks.

Tavo pieno sočiai priklydėliams, nelaimėliams užtenka –

Laisvės deglo šviesoje drugeliai vienadieniai anka.

Ruoja alchemiko retortoj rasių kraujai,

Homunkulas raito masonišką špygą.

Ar laimės piliulę priešnakt prarijai?

Ryt nuolaidų valandos – vėl protas atpigo.

Lyg sidabriniai doleriai virš Manhatano žvaigždės,

Ir jas prarytų banko seifas godžiai.

Dangoraižio avily dailiai kostiumėliai vaikšto –

Murma skaičių litaniją, sėkmę uodžia.

Žalias popierėlis gosliai vartosi kišenėj –

Geidžia daugintis, trokšta gausiai veistis.

Meldžia jaunystės odos, botulino pritvinkę seniai –

Linksmųjų mugėse palikimais šauniai švaistę.

Blaškos megapolio brūzgynuos decibelais paukštis apkurtęs,
Apsimetę dangum bokštų stiklai veidrodiniai vilios.
Plastmasinių medžių šakas smogu apsvaigęs vėjas purto,
O laimės kūdikis laimės pasaką radęs kvailios.

Veltui mąsliai lygią kaktą klerkai trina –
Neoninei nakčiai – tik prozakas ir sauja aspirino.
Ir niekas nedraudžia laisvai svajoti –
Ant balto žirgo miražų karalystėje joti.

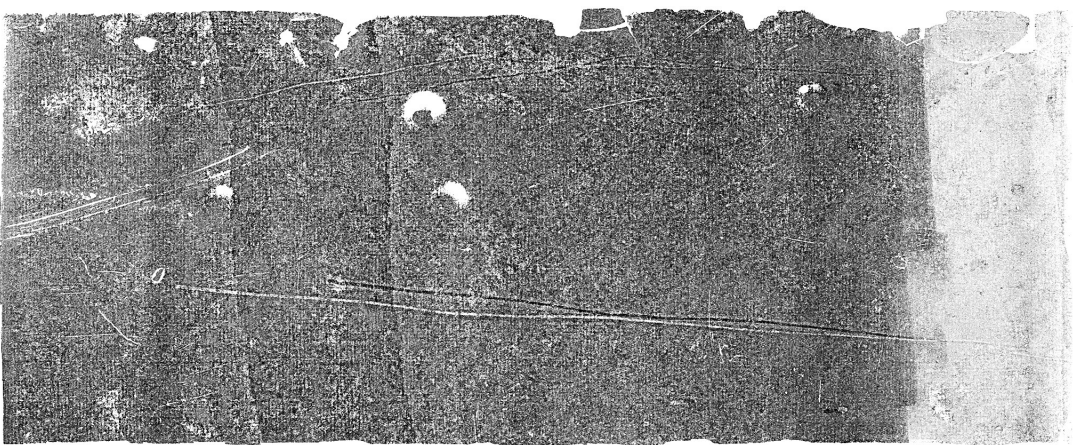
O Odisėjau, ir tu sirėnų balsais suviliotas –
Prie svetimo kranto trūnija svajoklio luotas.
Akcijas skaičiuoja, glosto pirštai miklūs –
Ne ašaros graužia akis – rūgščios miglos.

Karo grobio Penelopė netrokšta ir pinigų –
Žemėj užmirštoj – tuščia ir nyku.
Užaugo ir prie kelio nebelaukia vaikas,
Kartu tyruos žirgo laukinio nevaikęs.

Pionierių laužavietės lakūs smėlynai užpustė –
Iš auksinio sapno aukso ieškotojas negali atsibusti.
Virš prerijų erelis baltas kilniai sklando –
Prie vigvamo vaikas žaislinį kirvelį galanda.

Aure, kanojoj plaukia vadas raudonveidis –
Jo totemas – Žemė, Vėjas ir Dausos.
Jau kaimenės bizonų debesynais leidžias –
Po pirmojo griaustinio baltaveidis susigūš.

Vilnius, šv. Jeronimo ir šv. Sofijos dienoje

DEDIKACIJOS

TOKS RYŠYS TARP ŽMONIŲ...

Leonui Petravičiui

Nieko naujo ir nieko seno:

Žmogui reikia žmogaus.

Kaip medžiui – paukščio kasdieninės giesmės,

O saulei – kasdien pasikartojančios žemės.

Nieko paprasto ir sudėtingo:

Žmogui reikia žmogaus.

Kad paguostų prieš naktį

Ir sunykusį mišką papuoštų karūnom.

Nieko juokingo ir keisto:

Žmogui reikia žmogaus.

Nes kirvis atšliaužia kelmais

Per pajuodusią žolę į kalną.

Nieko sunkaus ir skausmingo:

Žmogui reikia žmogaus.

Taip ryšys atsiranda per ryšį

Pasibaigus vienumai ir tylai.

Nieko nėra, kas galėtų nustebinti:
Žmogui reikia žmogaus.
Toks ryšys nuo seno yra tarp žmonių...

Vilnius, 1975 m.

NAMAS STIKLIŲ (GAONO) GATVĖJE

Poniai Daliai Sasnauskienei

Sena totorė sėdi atsišliejusi kieme į sieną –
Gal sapnuoja vyčio žirgui atnešanti šieno.
Gieda šimtamečių psalmes gatvelės akmenys įkaitę,
Ir tau žvaigždė šiaurinė likimą žada keistą.

Girgžda trūnijantys laiptai, lyg kaulais senais –
Dar namo šimtametes paslaptis ne visas žinai.
Kolonėlės vanduo sunkias verdenėn, be poilsio laša –
Ant byrančio tinko kreidele giminės vardus vaikas rašo.

Kas požemy rado vartų sargybinio kardą?
Juo angelas negailestingai apokalipsės šešėlius kerta.
Slenka kuproti, sudarkyti likimai pro šalį –
Priglaus visus juos namas, širdim nesusalęs.

Žydi grasiai virš miesto raudona žvaigždė –
Tu ne ta, kuri jos šviesa viliokliška žaidei.
Skarą trispalvę užmeski ant jos –
Šiandakt pakampėm vaidentis žandarai atjos.

Eina likimai keisti, vinguriuoja pro šalį –
Visus juos motina malonins prie ažuolinio stalo.
Duoną pavargėliams peržegnotą raiko, dosniai dalo –
Ant pečių užsimetus kasdienybės šalį.

Priklydėliams sušalusiems vietos prie stalo apstu –
Gerų širdžių namas ir nuo duonos plutelės sotu.
Dangišką šviesą praeidamas regiu languos,
Ir už mane motinos maldai kuždėtai lenkiuos.

Dūsauja prietemoj senolė, regi kryžiaus kelius –
Ir tau, vaikeli, juos išvaikščioti keliais klius.
Rožinį varsto senolė: „Susimylėk, o Die,
Keistuos laikuos nebyliais, kurčiais, aklais nepasiklyst padėk!“

Manding obalsį girdžiu: Negyventi mele,
Savo priešą prie durų pasitiki šypsena meilia.
Ir iš anapus laiminančią ranką uždėki ant galvos,
Kad neuždusęs užbėgčiau ant kačpėdėlėm žydinčios kalvos.

Skęsta debesys vaivorykštiniai kiemo šuliny –
Skersvėjai neišpustė žodžių išskaistintų aido.
Namo daliai tik tiek – blunkančio albumo kalinys –
Juoda drobule neuždenki, atmintie, dar nenušlapto veido.

IN MEMORIAM ONAI, SOFIJAI IR DALIAI

Ant pilkapio nulenksiu
Baltą, rausvą, juodą rožę.
Regiu –
Anapily trys moterys – trys motinos
Arbatą ruošia.
Sūnus parbris iš sibirinio sniego.
Žiūrėk –
Jauniausioji sesuo iš užmarių atbėga.
Sueis draugai, kaimynai, broliai –
Ant bendro kauburio
Ne snaigės byra, o rožinio karoliai.
Motina Dalia skaidriais sparnais
Virš taurės vyno, duonos kepalėlio plazda.
Prie krosnies spragančios matau
Žaliuojant piligrimo lazda.
Senelė Sofija jau veria
Duris į tūkstančio maldų knygelę.
Bet gelia –
Laiko kirvarpos besotės –
Sudūžta metų dešimties ąsočiai.
Ištroškusį pagirdyt kas galėtų?
Kas verkiančio taip graudžiai pagailėtų?

Sakysiu sau:
Jos nesugrįš,
Tačiau tvirtai suriš į bendrasielių mazgą.
Aure Anapily jos mezga
Iš balto, rausvo, juodo.
Ir kyla garas iš didžiulio puodo.
Kaip kitąkart
Visus ramins, užtars, pasotins, guos
Danguos
Trys moterys, trys motinos, trys Moiros.
Pramotė, Senolė ir Mama
Dalijas su kitais saldžiausiąja mana.
Jos ilgą ilgą stalą šveičia,
Meilės puotai ruošia.
Ir mezginiu trispalviu puošia
Visiems,
Kurie mylėjo, myli ir mylės.
Ir jų taiki ranka palies
Kiekvieną,
Vaivorykšte nuspalvins kitą dieną
Viltim, tikėjimu ir meile.

Ir stosiu aš su menančiais
Į vieną eilę,
Kad jos palaiminti rankas uždėtų
Ant mano atminties –
Ne pelenais, o žiedlapiais užlietų.
Sudie Garelio gatvės grindiniui tariu,
Nes tarp sušildytų delnų turiu
Kas mano širdį puošia.
O ten, Anapily – trys moterys
Arbatą sukviestiems svečiams ruošia.

Vilnius, 2003 m. kovo 1-4 d.

KURPAITĖ PELENEI

skiriu A. R. B.-T.

Aš – princas liūdnasis. Aš – riteris tylenis.
Pamečiau kurpaitę krištolinę podukros Pelenės.
Kokiais žodžiais baigti nežinau ne savo pasaką,
Kur prikalti nuvaryto žirgo pasagą?
Dar nujosiu tūkstantį ir vieną mylią,
Nakčiai atsakysiu, kad tik rytą myliu.
Dar tikėsiu tūkstantį ir vieną kartą,
Kad nedingo žodis prieš altorių tartas.
Krištolo šukes radau ant laiptų marmurinių,
O gal čia mano vargšė pusiau skilusi širdis?
Ją praeidamas tyčiom purvan įmyniau,
Ji dar gyva, ji skamba – ar girdi?
Aš rasiu kitą, naują. Ši sena.
Ji Anderseno pasakų šalies iškasena.
Sudie sakau senajai savo širdžiai.
Matyt, ją nerimasties tulžim nugirdžiau.
Aš kaltas, kaltas, labai kaltas,
Kad gyvenimas Pelenei toks negeras ir suveltas,
O pakeisti galą pasakos niekaip negaliu,
Nes kurpaitės ieškoti pasukau ne tuo keliu.
Ak, Pelene, pelenais prausta mergaite,
Niekas iki galo pasakos šitos neskaitė.

Pasaką paseksiu kitą – nematytą, neregėtą,
Kad tau ir man nebūtų šitaip gėda.
Pasaką rašau saviems vaikams kitokią:
Ten tarp rožių auksinė lakštingala suokia,
Ir Princas, ir Pelenė susikabinę švelniai rankom
Širdies krištolinės ir krištolinės kurpaitės šukes renka.
Ir aš ten buvau. Gėriau midų alų,
Mano sušalusi širdis iš meilės apsalė,
Šoka ant vaišių gausaus stalo.
Atsibudau ir svečių nesuradau –
Pelenė išvažiavo moliūgo karieta,
Vargšo Princo laukia princesė kita.
Gal čia ir būtų pasakos galas,
Tačiau pusiau sulūžo vaišių stalas –
Nuvyto gėlės. Medžiai numetė lapus,
O Princas toks žavingas, toks lepus.
Krištolo pily Pelenės gedi, jos kerų,
O aš už juos abu geriau
Vyną užmaršties.
Geroji Fėja, lazdelę burtų paskutinįkart ištiesk –
Princą skurdžiuoju vargeta paversk.
Prie krosnies Pelenė taip graudžiai graudžiai verks.

Tokios pasakos galo visai nebijau –
leškoti Pelenės pats savo noru išėjau.
Ir niekas kaltint tenedrįsta vargšo Princo –
Jo toks auksinio vidurio auksinis principas.
Ir niekas tenedrįsta kaltinti keistos Pelenės –
Kaip ji norėjo – krosny žarijos pelenais rusena.
Pelenę Fėja švelniai guodžia:
Mergaite, rimki, praeina viskas,
Praeis ir grasūs gruodžiai.
Žiūrėki, kaip pelytė godžiai
Grūdelį kremta.
O ant kitos pasakos kranto
Princas elgeta ranka mojuoja.
O Pelenė prastą vandenėlį geria.
Pasakos išmintis taip skelbia:
Pelenė savo rankom savo drabužius skalbia.
Nieko nėra blogo, kas nevirstų į gera.
O dabar, vaikeli,
Miki – nieko negirdėki, užsimerki.
Ten už lango ne Pelenė – o Princas verkia...

2003 m. balandžio 15 d.

UBAGĖLIO LITURGIJA

Justinui Mikučiui

Stoviu nuolankiai ir romiai, ranką pasauliui ištiesęs.
Nieko neprašau – tik akysna žvelgiu tiesiai.
Savo širdies nepardaviau sendaikčių turguje –
Virš manęs tik debesynų amžinoji liturgija.

Pažvelk į mano širdį – suvargusi, bet gieda,
Ir meldžiuos ne už save – balinu svetimojo gėdą.
Turtuolis numetė kepurėn sudilusią kapeiką –
Prieš Viešpatį užtarsiu – jos neišspeiksiu.

Bromoje slepiuos nuo sniego ir čaižančio lietaus,
Tik vienas žodis tarp lūpų žydi – amen.
Nešančius kryžių vardais ir veidais atmenu.
Nieko neturiu – atodūsius, praeivi, dovanoju tau.

Nekaltinu už savo dalią tokią ničnieko,
Didelio atlygio už kelius kraujuojančius neprašau.
Lazdą gumbuotą ir terbą skylėtą pamėgau,
Spalvotom kreidelėm grindinio akmenis aprašau.

Kur nueičiau – man visur geri namai,
Guoliui šilko patalų lepių nereikia.
Užsiklosiu debesim – spalvoti pasivaidens sapnai,
Angelas ištis medumi pateptą duonos riekę.

Nuo žydinčio dangaus spalvų pradėjau akti –
„Ateik pasisvečiuoti į žvaigždėtąją vienišiaus naktį.“
Tylauky prie laužo vėjas porins sakmę,
Kaip širdis speiguos nesusalo, nevirto akmeniu.

Pasaulis lėbauja, linksmuolį nerūpestingąjį vaidina –
Viešpaties kvaišeliu ir valkatėle mane atlaidžiai vadina.
Jei mylimieji vienąkart manęs išsižadėtų,
Žinau – ten už horizonto man skirta gėlė žydėtų.

Drabužiai gatvių dulkėmis skalbti pradėjo irti,
Balta nosinaite mano veidą uždenki prieš mirtį.
O angelas sielą nuneš trijų vaivorykščių šalin –
Ten maldoje sustingęs vėl sėdėsiu nuošaly.

Vilnius, 2008 m. vasaris

ALGIUI IN MEMORIAM

Algiui Uždaviniui

Kam atnešei, žalvarni, juodąją žinią?
Dar galėjai palaukti truputį.
Išėjusiųjų knygoj juoda plunksna įrėši žymę –
Vėl veriasi vartai į perkeistąją būtį.

Pražydo šįryt sode damaskinė rožė –
O koks kvapas, koks dieviškas grožis.
Žvelgia ir dangūs sužavėti žemyn –
Ir abuoja žydėjimo valandas prisimins.

Sustingo šoky apsvaigęs sufijus drugelis –
Virpančius sparnus vis vien aukštybėn kelia.
Ugnie, prašau, jam būki gailestinga.
Vienos dienos jam neužtenka – vaiduokliškai pradingo.

Ar būtum vakar mąsliai pasakęs:
„Tik amžinatvės spalvų trokšta akys.“
Gėlės vakar skintos, jau sunyko –
Iš žodžių pintą angelas atneš vainiką.

Perdien išvargęs mąsto duobkasys:
Jau laisvas, o broli, esi!
Ir žodžiai išsivėtys ir atodūsiai nuvys –
Ar Neregimąjį tavo akys išvys?

Kas esi dabar – ir vėl klajoklis,
Paukštis amžinatvėj sklendžiantis ratu?
Vėjo šuoru netikėtai skardžiai nusijuoki,
Tavo balsą atpažins – čia gi tu!

Kam švies dabar žvaigždė tava?
Atsisveikinti nenoriu ir retsykais liūdėti.
Kviečiu tave! Kalno viršūnėj pasėdėt eiva,
Ten saulę pasitikti, saulę palydėti.

Ar tau mirtie, šis geras grobis?
Rankraštis gelsvės, ženklintas pusiau.
Žodžiai romiai išsiblaškys kas sau –
Liks tik atvaizdas ant nebaigtosios drobės.

Pelenais barstytos blaškos raudos –
Rožės keras, aiman, šaknimis išrautas.
Kam lakštingala dabar viliokliškai giedos?
Maldą girdžiu liepos griaustinio aiduos.

Su kitais varovais karavano iškeliavo toliau –
Oazėje ugniakuras liepsnoti nesiliaus.
Koks dabar aukštybėse tavo naujas vardas –
Mėnulį perkirto pusiau mameliuko kardas.

Švyti pievoj gėlėti maldų kilimėliai,
Byra tarp pirštų auksinis Dzūkijos smėlis.
Nekrologą pritvinkę lietaus juodi debesynei rašys –
Pamokslauja aukštai danguje vieversys.

Vilnius, 2010 m. Žolinės,

POETO MIRTIS

Robertui Daniui

Link baltųjų žvaigždžių nuskriejo poetas,
Kad amžinatvės agapėn suspėtų.
Jau paskutinį eilėraštį angelas skaito –
Lyg mažas vaikelis poetas iškaito.

Dūla rankraščių lapai pageltę,
Nespėjo aitvarais jų dangun paleisti.
Kas iš žodžių šulinio ateis atsigerti,
Kas žodžių gyvastį rūpestingai laistys.

Ar luotui Charono pakako skatiko,
ar visi anapus mylimieji pasitiko?
Anglimi vienąkart užrašėi ant senamiesčio sienos –
Skaistykloje žydi ugnim klajoklių sielos.

Taip gausiai žvaigždėmis per naktį lijo –
Sonetais pasveikink garbią poetų broliją.
Dabar šviestamsos virsmus ir slaptį žinai
Šaly, kur meilės žodžiai žydi amžinai.

Hegzametro kirčiu rūsčiuoju paženklinta staiga
Nutrūko širdies švelniausioji styga.
Žėri lapų rudenių vainikas ant karsto –
Aukšinius rimus rugsėjis dosniai žarsto.

Nepaglostyta pienė palaukėj oriai švytėdama šąla
Plaukia, svajoklio nesulaukęs, laivynas debesų pro šal.
Obalsio neišgirdęs aidas giliai atsidūsta –
Poetų širdys tokios – jos skambiai dūžta.

Vilnius, spalio 6 d.

KOPLYČIA

Vilei iš Bernardinų

Yra širdis – yra šventovėje koplyčia,
Rožiniui iš sidabro votų verti.
Jei po juoduoju lietumi sulyčiau –
Čia niaurią darganą galiu išverti.

Yra šviesa – yra šventovėje koplyčia,
Agapėn duoną laužyti kartu pakvies.
Vėl ažuolinės durys prasivers netyčia –
Lelija nepažįstamosios rankoj švies.

Yra malda – yra šventovėje koplyčia,
Ado angelas sargas piligrimų sparnus.
Vaivorykštę audžia virš pilkųjų sapnų –
Kad akmens suspaudęs kumšty nelaikyčiau.

Vilnius, rugsėjis

ŠOKĖJA

Rūtai Railaitei

Lyg šuoly įsitempus pantera –
Rodos, žemės traukos nebėra.
Užšoktum lengvai ant debesų –
Vaivorykštės lieptu nuskriet nebebaisu.

Lyg elnė virpuly sustingus
Prieš žaibo grasų kirtį nepradingo.
Ko ilgiesi – virsmo šventiško, žaismės?
Vėl atsigerti iš garsų versmės?

Kuo geistum virsti – gal į žuvėdrą?
Išskleistum sparnus prieš pilką vėtrą.
Gal aukso dulkėm švytinčiu drugeliu –
Ir siausti tarp butaforinių gėlių?

Karštos užgeso prožektorių lempos –
Atsiduso nualsintos grindų lentos.
Mostels maestro fantomas batuta –
Išnirsi avanscenoje nežemiškai balta.

Vėl kriokliais orkestras liesis –
Seną nuotrauką švelniai paliesi.
Prie vandens, už horizonto, toli
Atsilieps fleitos melodija tyli.

Dulka puantai nešokdinti spintoj –
Blėsta iš žibuoklių vainikėlis pintas.
Dilgsi kadaise įstrigus rakštis –
Būsi tokia – gracijos pilna ir grakšti.

Sunku ištart pavargusiems sudie –
Kiti jau laukia savo šlovei *pas de deux*.
Stingsta prakaito lašai ant triko –
Paskutiniam šokiui kordebaletą rikiuos.

O atminty dar neišgaravo
Liaupsės, gyrius, šūksniai, bis ir bravo.
Sakau, akimirka, žavi, dar sustok –
O tu, šokėja, ir amžinatvėj šok.

Vilnius, gruodžio 18 d.

RANKA VALDUI

Valdui Zaleskiui

Dovanoju tau savo antrąją ranką,
Tegu Viešpaties prakeiktuos soduos renka
Tai, ko niekad negalėjai palytėti.
Vaiko ašaros išdžiuvo, o senam jų nereikia lieti.
Man tos rankos – antrosios – tikrai nereikia.
Tegu ji tau kasdienę duoną meilei riekia,
Atneša iš šulinio vandens, sukapoja ugniai malkų,
Atverčia maldų knygėlę šventą maldą.
Tegu ji už tave ir už mane žegnojas,
Lentą paskutinę tesupjausto laivui Nojaus.
Tegu toji negyva, kuri nudžiūva – pasiilsi.
Ji pasiekti paukštį medžio viršūnėi ilgisi,
Gal norėtų danguje debesėlius švelniai pakasyti.
To dvirankiai nesupranta –
Niekad rankomis sparnais virš žemės neskraidytų,
Viešpaties sode pamirštos knygos puslapių nesklaidytų.
O ir tavo vienintelė – viskam tinka:
Namą nupiešti – ten išmarginti keisčiausiais raštais tinka,
Vaiką stipriai paglostyti – paukštį laisvėn paleisti.
Jeigu reikia –
Savo ranką veltui atiduot galiu –
Tegu laukuos mylimajai surenka puokštę pavasario gėlių.

Vilnius, 2003 m. balandžio 17 d.

PREILA 1983

Vytautui Narbutui

Preiløj vėjas pusto vaiskų gelsvą smiltį.
Kandus aštrusis vėjau, kaip tave pamilti?
Saulė leidžias šešėlių prakartėlėn iškilmingai –
Kopos, žolės, pušys atsidūsta ir užminga.

Nemačiau seniai tokio stebuklingo vakaro –
Su draugu pakrantėj sėdime prie gėstančio ugniakuro.
Tyli mąsliai draugas. Tyliu nurimęs ir aš –
Ar neregėton žemėn keistos mintys mus nuneš?

Prie kojų ramiai banga gena bangą iš lėto –
Akmenėliai žvarbiai gurgžda prieš lietų.
Sukliko paukštis. Pasaulis krūptelėjęs suskyla –
Nematomas aštriais nagais drasko jaukią tylą.

Vakaras toks geras. Vakaras toks ilgas –
Lopšinę praplaukiančiai dorei niūniuoją smilgos.
Vienoj pusėj – marios, kitoj – rimstanti jūra –
Debesėliai sklaidosi prieš pilnatį paniurę.

Kada nors čionai į žemės pakraštį sugrįšiu,
Savo atmintį kietu mazgu naujai surišiu.
Ant kopos aukščiausios viršūnės pasveikinsiu draugą –
Baltos žuvėdros skrydžiu nugalėsim žemės trauką.

Į kopų, vandenų ir jo sveikatą pakelsiu taurę vyno –
Te vėjai keturi dvidešimties metų atmintį gaivina.

LAIŠKAS EMIGRANTUI

Liutaurui Kazakevičiui

Vėl liepsnoja pakelėm klevai –
Dangų šaltugnės rūščiai uždegs.
Klaidžiot žemėn svetimon iškeliavai –
Ar ilgesio svetur ilgam užteks?

Susigūžę tėvonijoje paukščiai tyli –
Kas kelią sujauktą išgrįs?
Kraujuoja dalgiai, rūdimis sudilę –
Atžalyną niokoti kirviai grįš.

Vėtros išrovė prikaltą pasagą –
Upelė vaikui nebeseka pasakų.
Senolės giesmės braidu palaukėj –
Kviečia atgalios – varpų nelauki.

Gyvojo tyrlaukiai meldžia vandens –
Žvaigždė išblukusiu dangum praskriejo.
Jos neužbūrė, norais neužkerėjo –
Dabar kituos kraštuos pasivaidens.

Žaibas kryžmai perskėlė gluosnį, –
Žodžiai vaikšto nekalbūs ir sušalę.
Jų prieš rytą niekas nepaglostė –
Duoneliauti iškeliaus į svečių šalį.

GIESMELĖ MOLŽIEDŽIUI STRAZDUI

Dainiui Strazdui

Pasakyk ne kraujo broli,
Ar gerai darau:
Gyvulėlį molio
Vakarop namolio
Švelniai parvarau.
Pasakyk ne kraujo broli,
Ar gerai darau:
Molio paukštį auginu,
Nuo maitvanagio ginu,
Jį šalin varau.
Molžiedi, molžiedi,
Molio sielos bjaurastim nenužudyk,
Nulipdyki dubenėlį
Vakarienei ubagėlio.
Tris kartus dugnan pabels
Iš dangaus manų košės mels.
Molžiedi, molžiedi,
Molio dvasių švelniai pirštai žaiski
Ir su ja žaiski, žaiski, žaiski.
Vieną mano molio sparną
Pagrobė piktasis varnas.
Kitas mano sparnas
Perpus lūžo
Ir sudužo.

Molžiedi, ugnimi kaitria pašventink
Man kitokius sparnus:
Nuvaikyti mažojo vaikelio
Juodus sapnus.
Molžiedi, molžiedi,
Ką tu gero
Iš juodžiausio molio klodo žadi?
Nulipdyki man iš pasakų švilpuką.
Aš norėčiau, kad papūtus
Ir triskart pašaukus Dievą Žaltį
Ne kraujai atplauktų, pieno putos
Ir prakeikta Eglės žemė vėl pradėtų želti.
Krosnyje karštoj išdegink pasakų švilpuką
Tik papūsiu – išsisklaidys sieloj juodas rūkas.
Dūžta puodas –
Mintys juodos
Rankioja šukes.
Skyla puodas
Ugniai keršyt moliui atsibodo.
Kas tokias patyčias iškęs?
Ugnimi tave ilgai marins.
Vandeniū šonus šiek tiek patrins.
Puodžius lipdo tik puodynes.
Molžiedys – dangaus žydrynes.
Puodžiaus puodai laikini.
Molžiedžio – amžini.

POETŲ VIEŠNAGĖS

NAKTINIAI SKAITYMAI

Kai nemiga aštrėja ir siela nykiai vartos –
Viešnagėn klajoklius poetus kviečiu.
Duryš plačiai iki galo atvertos –
Einu rankas paspausti prie pirmų svečių.

Svajose nugrimzdęs Hölderlinas bus pirmasis –
Jam prie židinio vieta garbingiausioji rasis.
O, sustok akimirka žavinga ir reta!
Aure, apsireiškia slaptas tarėjas Goethe ir jo karieta.

Barsto juokelius šelmis Cocteau –
Lyg Senos upė vinguriuoja raukšlė kaktoj.
Magiškus žodžius ore rašo Apollinaire'as –
O iškalba kokia ir kokios manieros!

Vynas žaižaruoja taurėse, o puodeliuose sakė –
Pagiriamąjį žodį nakčiai Baudelaire'as išsakė.
Tušu teptuką merkia Wang Wei –
Tylą juodą ištaškys ir juodą vėją.

Kai draugijai rimais žaisti atsibos –
Nupieš hieroglifą ant grindų Li Bo.
Giliai į jį pažvelgęs atsidus Du Fu –
Ir žvakę paskutinę švelniai užpūs.

Gaila, neužsuko šįkart Raineris Maria Rilke –
Nuošalioj pily užsidaręs Baltosios Damos ilgis.
Neatėjo ir aikštingoji matrona Sapfo –
Lesbo saloje kali viliokliuos sapnuos.

Slenkstis rytui tingiai rąžos –
Atodūšiai sklaidos ir žodžiai gražūs.
Švyti popieriaus lapas tuščias ir baltas –
Jaučiuosi prieš poetus kaltas.

SAPFO

Lesbos saloj neregėta paukštė susisuko gūžtą –
Ką matrona ausin mergelės švelniai kužda?
Neatsigrėžk, jauniki, druskos stulpu pavirsi
Ir savo negalioj ir nesusipratime iš lėto irkis.
Aplenk, klajokli Odisėjau, šią keistą salą:
Čia alsios gėlės žydi ir nerimasčiais šąla.
Sargusis hegzametu prie vartų grasiai loja –
Alyvmedžio šakele man Pitija pavymui moja.
Kas priešgyniauti valiai Griausmavaldžio drįs?
Prie kitatikio durų jau stovi furijos trys –
Į kūną tūkstantoji strėlė praeivio geismo sminga.
Ar tave sapnuos nekaltai paliesti nuodėminga?
Sapfo, mane išmokyk kūno kalba švelniai žaisti
Ir visaregio akių gėda nežeisti.
Kas akmenį pakels ir apkaltintosios pusėn mes?
Ar turėsime teisę į kitą dangų akis pakelti mes?
Prašalaiti, bjauriais ženklais savo rūščio neišlieki.
Tu per daug doras ir juo amžiams lieki.
Triskart teisuoli, ar abejones karčią valandą pajutai?
Šiąnakt alyvmedis papėdėję Olimpo pražys juodai.
Kitus kitaip mylėti, ar šioj žemėj didžiausioji kaltė?
Jei negali kitaip
Akin šalin nusuki, tuoj perbėgs atmintį juoda katė.
Kaip ir danguj, taip ir ant žemės juokiasi dievai.

Meldžiasi už kitaregius dukteris ir sūnus persigandę tėvai.
Vaike, manęs neklauski meilės slapto vardo.
Orakulas nutilo. Virš aukuro dūmai smilkalų vartos.
Lašais deguto išmarginsiu ir savo širdį –
Ją vis tiek apspjaudys šventeiva įširdęs.
Koks visažinis pasauliui sakė, kad ši gėlė prakeikta?
Ją su šaknimis išrausi – jos vietoj išaugs kita.
Skaudi tiesa vertesnė už Platono aiškiaregių puotą.
Pamilsiu taip, kaip niekur dar nebuvo sugalvota.
O besiblaškančios būties kerėtoja, viliokle Kirke,
Kito pasaulio garsais ir spalvomis atverstąjį pagirki.
Erškėčio aštriausiu spygliu raižau abuoją tylą:
Kas saulėje dėmės nemato, tegu kitaip prabyla.
O kūno saldžiausioji verge, valiūge Sapfo,
Iš mano eilių bent vieną pagiriamąją eilę sau išvok.
Amor Sapfo, nepažinta geismuos vyro,
Ant tavo kapo alyvmedis skaisčiais žiedais nusviro.

2003 m. gegužės 17 d.

POKALBIS SU DEMOSTENU AGOROJE

Stipriai laikyk akmenėlį po liežuvio, Demostenai –
Jei prasižiosi – sueižės marmurinės agoros sienos.
Veltui ant kurčiųjų galvų ištarmes pils –
Neprašydo valanda, kai perkūnijom prabilsi.

Hefaisto kalvėj liežuvis tau nukaltas –
Griausmavaldžio žaibas neperkirs jo pusiau.
Neišgąsdins tavęs ir kumštis, smūgiui iškeltas –
Nėra nieko šioj žemėj už drungnaširdį baisiau.

Tau skydo nereikia nuo patyčių gintis,
Kardas nuošaly teguli – vien žodžiais žėisi.
Nebijai staiga vidur kalbos užkimti –
Perrėkti vėtrą ant stačiausio skardžio eisi.

Įsakmiai užiančią minią vieninteliu mostu valdai –
Lyg kaukėn vienon susilieja helėnų veidai.
Šlovę nemarią tau gieda saldžialūpis aoidas –
Iškilmingus kitaros garsus tolyn nusinešė aidas.

Maratono bėgikas žinią tau perdavė svarbią –
Parkės amžinąjį chitoną pabaigtuvėms verpia.
Dar negiedojo valandų paskutinių šventyklos gaidys –
Charonas veltui tave amžinatvėn plukdys.

Pats žinai – šioj žemėj nieko nepakeisi
Sau visą laik tik vienos malonės geisi.
Akademo giraitėj po alyvmedžiu užmigtum staiga –
Pabudęs apstulbtum – viešpatauja amžinoji taika.

Dabar tokie – ne skystablauzdžiams skirti laikai –
Anei lašelio vieno taurėj nuodų nepalikai.
Dievažmogių agapėj nektaro ir ambrozijos ragausi –
Liaupsėm pasitiks tave ir katutėm gausiai.

Garsiai nusijuok – šlovina tave, gražbyliauja išpuikę Atėnai,
Taip ir užrašyta: dėkingi tau, o Demostenai.
Laurų vainiką tavo statulą puošti atneša priešai –
Gerai, kad kalbą paskutinę į skutelius suplėšei.

Neapsivertė liežuvis pašlovinti tirono galią,
Neatsiklaupei galvą nuolankiai nuleidęs nuo kelių.
Ko gali tikėtis? Gal bent vienas atsibus iš snaudulio –
O širdy pajus staiga saldų laisvės jaudulį.

Vilnius, vasario 6 d.

LAURŲ VAINIKAS SOKRATUI

Akademo giraitėj, regiu, vaikšto Sokratas –
Satyro žilą barzdelę šelmiškai krato.
Po alyvmedžiu sėdi mąslūs jaunuoliai –
Užsirašinėja gražios mirties formulę uoliai.

Vaškinėj lentelėj rašo ir trina, vėl rašo –
Auksaburnio keistuolio nutilti neprašo!
Ne toks, kaip visi tu – esi neramusis –
Negąsdina aplinkui įkyriai dūzgiančios musės.

Tu žinai, kad nieko tikro nežinai, –
Aš žinau, kad nieko nežinau.
Braidžios abejonių šmėkla amžinai, –
Kol prieblandoje protas tingiai snaus.

Kurkia išgąsdintos varlės maurotoj baloj,
Šuo paskui niršiai užsiundytas loja.
O tu sau ir kitiems paslaptینگai šypsais –
Vis vien pašnekint gudročių smalsuoliai sueis.

Kas iš tavo triūso rytoj – tuščias nulis!
Ką didžiavyriui gali pasaulis pasiūlyt?
Saują drachmų, lauro vainiką, juokdario kepurę?
Apsispręski – moiros jau nekantriai lemtį buria.

Atgailaujančio laukia rūstūs teisėjai agoroj –
Taip stovi prieš juos, – ramiai ir oriai.
Tik išminčiai tarnaujās tu nuolankus esi –
Jokia bausmė skirtoji tiesakalbiui nebaisi.

Ko gi man taip širdį šiandien spaudžia?
Ksantipė chitoną paskutinį juodą audžia.
Pašauk, Sokratai, ir mane į tiesos ieškotojų agapę –
Jaunas vynas taurėse taip aistringai kvepia.

Rausta iš gėdos net marmurinės kolonos –
Nuosprendžio pakeisti neprašai, nereikia tau malonės.
Trūnija didžiavyriui skirtas vainikas iš laurų –
Lyg šuniui numestas atsainiai apgraužtas kaulas.

Ak, Sokratai, tu šimtąkart buvai teišus –
Išmintis – ne duona, nepasotinsi visų.
Ne veltui graudinies, prabėgo tavo dienos –
Jei į dangų žvaigždėtą pažvelgęs, apstulbo bent vienas.

Vilnius, 2011 m. balandžio 4 d.

LAIŠKAS ŽIEMOS PRADŽIOJ
PRAKILNIAM WANG WEI PERSKAIČIUS
JO TRAKTATĄ „TAPYBOS SLĖPINIAI“

Puošnų gėlyną šalnos plikai išravėjo –
Šilko chalatais baltais puošiasi miškas.
Tušo lašelis ant popieriaus lapo užtiško –
Laišką rašau garbiam meistrui Wang Wei.

Neprasibraut hieroglifų brūzgynė aštriausiuoju kardu –
Vedlio prašau takeliais klaidžiais keliauti kartu.
Juodą dangų nušluostė švariai nefritinės fėjos –
Pražydo laukinė slyva, kur poetas vienišas stovėjo.

Kraštovaizdis toks pat kaip prieš tūkstantį metų –
Vaiduokliškai slėnį nugramzdins vilioklė migla.
Ką dabar tavo akys, svetimšali, mato?
Aidas prieškalnėje kirčiui dalgį galąs.

Teišdykauja, težaidžia meistro stebukladaris teptukas –
Aiškiai juodo tušo vaivorykštinį balsą girdžiu.
Viršūnėn nutapyto kalno užkopt geidžiu –
Švelniai paliest debesėlį garbanių padūkusių.

Rąžos iš šimtmečių snaudulio senolė pagoda –
Grakščiai riečia sparnus, bet išskristi negali.
Ryto sidabrinė rasa kaulus-sienojus gelia,
Žadina tolius ritualinio būgno trankioji gaida.

Gera plūduriuojant valtelėj skaityti eiles –
O kur tau skubėti? Laiko į valias!
Činu pagrok, muzikante, senovinę dainą –
Jau šokėja kviestoji gracingai ateina.

Linksmins poetų draugiją jauno vyno ąsotis –
Džiugins ausį lyg žaibu kapotas svetimkalbis žodis.
Šėlioja debesys drakonai, plevena aitvarai šilkiniai –
Chrizantemos švytintį žiedą svečiui iškiliam nuskyniau.

Link šaltinio skaidraus teptukas takelį išraitė –
Srūva margaspalvių žibintų šviesa bambukų giraitėj.
Kantriai atsiskyrėlis daosas atodūsius tiglyje lydo –
Jo mintys senai tarp žemės ir dangaus paklydo.

Ką iš svečios šalies saugot atminty paimčiau?
Gervijų juodųjų žaidynės laukymėje dar tęsiasi.
Permainų knygą nustums šalin atsidusęs išminčius –
Tylai įsiviešpatavus, o stebukle, lotosas pražys baltasis.

Vilnius, 2011 m. sausio 2 d.

KELIONĖ SU BASHŌ ŠVENTOJO FUDZI KALNO LINK

Vienišas nebūsiu aš, vienišas ir tu nebūsi, –
Tais pačiais keliais į tą pačią pusę.
Kas gi, jei ne tu, šilkasparnį aitvarą pagaus –
Taip aukštai aukštai prie pat dangaus.

Kliaujuosi tavim, saulės tekančios vedly, –
Ryžių paplotėlį palaiminęs, pusiau padalink.
Nieko nereikia daugiau ir nieko netrūksta –
Dūmai, aure, svetingai iš kito ugniakuro rūksta.

Švelniai šildo kraują šiaurietiška sakė –
Žeri mėnuo lyg šventei išblizginta sidabrinė segė.
Klajoklio giesmei nereikia smilkalų ir aukuro –
Dar kartą pašlovink, poete, pernykštį žydėjimą sakuros.

Įsakmiai upokšnį neužšalusį nutildysiu – ša!
Gervių rato vidury plevėna geiša.
Tirštą miglą kimono rankovėm išblaškys –
Fleitos melodija sruvena skaidriai aiški.

Nesvarbu, koks dabar viešpatauja metų laikas –
Regiu, plaštakė-snaigė šešėlį savo žaismingai vaikos.
Ir vienišas bambukas vėtroje grasioj nelūžta –
Taip ausin poetas visaregis kužda.

Mėnuo jau seniai dangaus sudilo –
Trečią sniegą barsto varnos nuo šakų.
Aš šneku, šneku ir vėl šneku,
O poetas paslaptinai šypsosi ir tyli.

Tu mane išmokyk akmeniu sustingus
Paukščio neregėto giedant laukti paryčiais.
Amžiai virš manęs teplauks, debesėliai tingūs.
Žadinti iš snaudulio kvieslys – paukščiažmogis ateis.

Kalvis slėny paskutiniam samurajui kardą kala –
Perkirs šiaurų vėją, patikėk, pusiau.
Žiežirbas iš žaizdro pasiliksiu sau –
Dvasios piktos, senos neaptemdys kelio galo.

Veidą nuprausiu švariu sniegu viršūnėj Fudzijamos –
Čia maldai žodžiai gema paprasti ir ramūs.
Meistre Bashō, ką atsisveikinant man pasakytum?
„Susitiksim prie upokšnio vėlei per žydėjimą kitą.“

Vilnius, sausio 9 d.

ARABESKA HAFIZUI

Kviečiu oazėj mylimuosius prie svetingo laužo –
Arbata kvapioji pialose dar neataušo.
Žiežirbos laksto, guviai šėlioja –
Sargusis šuo ant nieko neloja.

Sakau *as-salāmu 'alaykum* – atsikartos *wa 'alaykumu s-salām* –
Būki svečias lauktasis prie laužo šalia.
Galvą pabarstyk šviesa aštrėjančio mėnulio –
Kupriai, aure, mieguistai šnopusdami guli.

Penki namazai pavargėliui kūnui –
Šeštasis sielai klajoklei tebūna.
Klausyk atidžiai, ką šventosios byloja sūros –
Meldžiantis ašaros saldžios, nesūrios.

Lyg chalva lakštingalos giesmė saldi –
Klausausi aš, klausos ir Saadi.
Persiko žiedą krituolį pakelti lenkiuos –
Rožės spygliui nereikia kraujo aukos.

Skleidžias sode rožės damaskinės visos –
Žengia tarp jų ir Hafizas.
Sėlina, slenka smėlynai, grasiai kuprojas –
Paukščiui išsaugok, visaregi, žaliajį rojų.

Šuliny vandens gana ir gyvuliui, ir piligrimui –
Twinkčioja gyslos požeminiam pasauly giliai.
Žodžiai kasdieniai puošniai virsta rimais –
Ton pusèn, kur saulè, palaiminti visi keliai.

Mąsliai paklaus prisédęs Rūmī, –
Ar tavo siela šiandien buvo rami?
Iki švytesio kantriai gludinki širdį –
Abuoją prapulčiai pagrobs džinas įširdęs.

Ką smėlyje užrašė poetas neregys?
Pagarbintas jo vardas teesie – Abū al-‘Alā’ al-Ma‘arrī.
Laikų pabaigoje visos žaizdos užgis –
Maitvanages mintis šalin kuo skubiausiai varyk.

Na ir kas, jei hienos makabriškai staugia –
Link oazės kitos kartu keliausim saugiai.
Dervišas įsakmiai nutildys smėlio audrą riaumojančią –
Regėk ant arabiško žirgo sparnuotąją perę atjojančią.

PASKUTINIS DERVIŠO ŠAMSUDINO POKALBIS SU POETU RUMI

KONIJA, 1247 M. VASARA

„Lakštingala savo kraujo lašais
vystančią rožę gaivino.“
nežinomas XIII a. persų poetas

Ant mano kapo, broliai, išliekit vyno gausiai –
Mano šoky žemei atsivers ir abejingos dausos.
Tau, mokiny, dovanuju savo ištikimą lazda –
Pasikliauk vien širdim prieš pasaulio klastą.

Smėlio audron ženki tiesiai ir drąsiai –
Šviesos properšą prieky visados surasi.
Suktas džinas neklaidins ir vilioklė furija –
Galios tavo sielai ir kūnui neturi jos.

O kokią paslaptį pranešti tau galiu?
Šviesą bersiu ant tavo pilkųjų kelių.
Gražiausios gėlės šiam pasauly – usnys –
Lenkiasi prieš jas ir lakios smėlio pusnys.

Mano skudurai puošnesni už šilką šacho –
Meilikaujantis liežuvis jam ditirambus sako.
Jo sostas – iš perlų, mano galvai – akmuo –
Baimė užmigti vienam manęs nekamuos.

Minarete balsą drasko storas muezinas –
Vargas jam – iš aukštybių angelo grėsmės neatpažino.
Negailėki – jo ausys visad buvo kurčios –
Turtuolis godžiai prie skrynelės lobių kuičias.

Iš smėlio rožių sau pastatykim šėtrą –
Jos sienų neįveiks klajojančios vėtros.
Tyliai rimosim dviese prie garuojančių pialų –
Paplotėlių ir vyno užteks – nereikia ir stalo.

Šunys kelyje dėl numesto kaulo riejās –
O akimirka sustok, kai dvi sielos susilieja.
Antai brėkšta aušra, teka saulė skaisti –
Skaityk, giedodamas savo *Divaną* skaityk.

Štai beldžias į tavo duris jaunas miuridas –
Jo širdis karšta – nuo žirgo risto dar nekritęs.
Perduok jam žinią – toks jis nevienas,
Nesiūlyk šerbeto ir chalvos – apsieisi ir be avienos.

Žinai, kad kūnas tik vargdienis asilas,
Žinai, kad auksas tik menkatikiui masalas.
Žinai, kad niekad netroškau oazės jaukios,
Žinai, ne iš kitų, tik iš savęs juokiuos.

O kaip greitai valandos prabėgo – ir sudie –
Mano žingsniai tavo žodžiuose aidės.
Palei kelią kiparisai šimtą metų gedulingai oš –
Svetimųjų tamsos nebijoki, bijoki tik savo tamsos.

Paleisk mane – aš beglobis dykrų vaikas –
Mieste numarins mane troškus šventyklų tvaikas.
Paleisk mane – išgirsi laisvo paukščio giesmę –
Ir vienąkart horizonto link kartu išeisime.

Švelniai dar kartą palieski stygas čiango –
Aure, vidun jau šokėja aistringoji žengia.
Budėk pernakt lyg gazelė įsitempus šuoliui –
Negailėki manęs, negedėk, neieškuoki uoliai.

Ei vynininke, neški greičiau dar vieną ąsotį –
Pašventinsim tylą, palaiminsim neištartą žodį.
Aure – romiai rožė spygliuotoji skleidžias –
Lakštingala ant persiko šakos giedoti leidžias.

Vilnius, 2019 m. spalio

POKALBIS PRIE VYNO ĄSOČIO SU OMARU CHAJAMU

Baimingai tikratikis murma: „Štai – ateina Chajamas!
Ketureiliais bedieviškai burnoja. Atimti jam amą,
Akmenais aštriais užmėtyt aikštėj tokį.
Jaunuoli, saugokis, laikykis nuo jo atokiai!“

Iš minareto maldai kviečia muedzinas,
Bet merkia akį tau vilioklis džinas.
Šįryt vynas pirmasis saldesnis už chalvą,
Neklausyk, ką apie tave beraščiai kalba.

Teloja šunys! Karavane, ženkliai tolyn,
Smėlio audrų nepabūgęs, tamsiausios nakties.
Prie persiko šakelės švelniai poetas palinks,
Klajokliui dervišui švytintį žiedą išties.

Ar žinai, kiek pražydo danguje žvaigždžių,
Ar skaičių užteks užgesusias krituoles suskaičiuoti?
Lyg išsemtas šulinys burna staiga išdžius –
Nešk, šeimininke, dar vieną, pilną ąsotį.

Girtas aidas ąsotyje tuščiam krizena –
„Prisimink išminčiaus ištarmę seną:
Kartais ir vienintelio gurkšnio gana,
Kad nedejuotų būtis visą laiką alkana.“

Perė kvatoklė miražuos siautulingai šoka,
Užkimus lakštingala apie meilę rožei suokia.
Rytas išblėso, prabėgo diena ir vėlei vakaras –
Netektys užsimirš prie pialos ir vargas.

Popieriu dar neišdžiūvo pralieto vyno lašai –
Sau iš dangaus nekaulyji malonių, neprašai.
Žinią turi paskutinei akimirkai tokią:
„Iš gyvenimo ir mirties šmaikštuolis juokias.“

Tavo siela – paukštis laisvas. Nepriklauso šachui.
Giesmėmis apsvaigus, veržiasi tik aukštyn.
Nepaklusi tam, kursai nutilt įsako.
Pamokslautojui esi ir būsi tik rakštis.

Pialon, šeimininke, dar šiek tiek įpilki.
Rubajatas baigtas. Ruoškis vėl kelionėn.
Rimsta smėlio audros. Akys horizonto ilgis.
Puošias vėl narcizų kilimais neregėtas klonis.

LEGENDA APIE POETĄ HÖLDERLINĄ

Ar perskaitei laiškus visus, o Diotima?
Ar nieko grasmaus ir pranašingų ženklų nepastebėjai?
Užbūrė klajoklį sirenų giesmė ir žemė svetima –
Jau drasko bures keturi įniršę vėjai.

Į delno voratinklį pažvelgus čigonė tik atsiduso:
Žodžiui nuolat vergausi ir žodžiuos suduši.
Tavo galioj visad bus žaismė rašmenų –
Kraujuosi kasdien ant aštriausių minties ašmenų.

Iš šukių sulipdyta senovinė amfora žėri –
Vėl stos didžiavysis prieš baisingąjį žvėrį.
Parkų nuosprendis tau be gailesčio rūstus –
Vynas kasdienis kartės ir ges šiurkščiai rūgštus.

Rimų girioj slapstos baikštus vienaragis,
Prie židinio snaudžia seniai prijaukintos chimeros.
Jos nebaisios visai – žaismingos ir vaikiškai mielos –
Atsiskyrėlio bokšte jaukų prieglobstį rado.

Miega chorėjas ir jambas hegzametro lopšy –
Ant sienos tuščios vaivorykštę jiems nupaišys.
Alyvmedy lakštingala giesmei pirmai koketiškai rąžos –
Na ir kas, jei visa tik migla ir miražas?

Poetas taip šauniai, velnioniškai šauniai pamišo –
Negali pagelbėt ir užpirtos šimtosios mišios.
Senai plaukų neglostė dramblio kaulo šukos –
Laikrodžio rodyklės atgalios trankiai sukas.

Talžo poetą biurgerių dygūs liežuviai –
Varsto paniekos žodžiais, apkabų šūviais.
Vejas įkandin ir vaikigalio mestas akmuo –
Dejaneiros chitonas vietoj chalato šilkinio kamuos.

Ak pranykit, išsisklaidykit vidurdienio šmėklos –
Rašalinė išdžiūvo, kol sielvartom sirgai.
Tarp žvaigždynų šėlioja patrakę poeto žirgai –
Jei nesugaus, neprivilios olimpiečio rankos miklios.

Džiaukis, širdie, ištirpdžius savy šiaurietišką ledą –
Tau atlygiu teesie regėjimai ir svajos Eladoj.
Nupinkite, nimfos, iš lelijų balčiausių poetui vainiką –
Mūsų paskutinį pralaimėjo tamsybių valandos nykios.

Vilnius, spalio 17 d.

BINKIUI

Nusimesiu pilką skrandą:
Tegu sau skrenda
Dangumi.
Yra širdies liga ūmi:
Diagnozė svajoti.
Ar pavymui jai moti,
Ar kartu skrajoti?
Keturiis vėjus pasikinkęs
Vėl atšuoliuoja šelmis Binkis.
Man sako Binkis:
Savo širdį gerai nušveiski
Ir ją svieski, pakabinki
Viršūnėn sausuolio.
Man akį merkia Binkis:
Jį švelniai švelniai apkabinki,
Prisiglauski –
Tuoį išsiverš žemės syvai –
pirmoji sula.
Ei, varguoli,
Kilk iš prasto guolio,
Nes į tavo duris
Triskart beldės
Svečias – vyturys.

Ei, mažyli,
Šalčių raštais per anksti pražilęs,
Duok man ranką.
Man pavasaris pakėlė karinį rangą:
Suksime abu įkalnėn saulės ratą.
Tu pavasario pirmasis narkomanas,
Aš – pavasario maniakas.
Ir tau, ir man jau nepadės atsigauti amoniakas.
Ei, eiliakaly,
Pasikvieski apsnūdusį žodį,
Liepk jam prasižiopti:
Gal jisai bedantis?
Tu – žodžio eilinis rekrūtas.
Pikrauk žodyno šiukšlių į karutį:
Tegu pakalnėn rieda.
Žmogeli, varguos susigūžęs,
Jau kelki kovą ir balandį,
Kitaip vėjai keturi
Nukryžiuos gegužę,
Išplaks.

2003 m. balandžio 1 d.

REGĖJIMAS ŠARNELĖJ

„O aš einu vėl žemės ilgesy
Regėjimų liepsna liepsnot.“
Mačernis, *Antroji vizija*.

Gieda paukščiažmogis medžio viršūnėj,
Labina vėjus, erzina šunį.
Laimina keturis metų laikus,
Šventina upę, girią, laukus.

Senolė galvą pranašingai kraipo –
Ne šito lizdo paukštis – perdaug raibas.
Toks neužsibūna, iki žilės negyvena,
Ne vanduo – gyslomis ugnis srovena.

Ką danguj liūdnaveidis regi:
Angelą septintąjį ar baukštų vienaragį?
Iš dulkių spalvotų Viešpats minko
Žvaigždę virš kelių giesmininko.

Žvelgia senolė sunerimus į tolį –
Gal išvys sparnuotąjį keistuolį?
Senolei širdį rūpestis gelia –
Žaltvykslė perbėgo svajokliui kelią.

Mėnuo švyti virš senojo tako –
Atsikando laumių keptojo pyrago.
Laumės miegančiam iš delno būrė –
Žemuogių pribėrė klajokliui į kepurę.

Kai iš saldžiausio miego atsibus –
Jau amžiams apkerėtas bus.
Atneš griautinis žinių spaly –
Medžio viršūnėj plaikstosi sparnai išbalę.

Iškeps senolė šermenims duoną ruginę –
Juodu kaspinu perriš kepalėlį pusiau.
Rypuos, kodėl jos maldos neapgynė –
Tik vėjas švilpaus poeto giesmę sau.

Virš poeto kapo žydi Vaivos rykštės –
Paukščiažmogių gali ir tu surikti.
Poeto valanda lyg šimtas metų –
Jo apnuogintą širdį mylintieji mato.

Šarnelė, 2007 m. birželio 5 d.

SAMUOLIO OBELIS

Ramūnui Čeponiui

Skaisčiai baltas nuometas draikosi virš šimtametės obels.
Ar amžinas jaunikis – žaibas dar kartą jos šerdin pabels?
Varnėnas pajaunys kruopščiai išlygino juodą fraką.
Žiedais pienių nubarstė skardziabalsės gervės platų traką.
Ak obelie, pavasariui teisėjui jau šimtąkart žadėjai,
Kad tavo nekaltybę išsaugojo keturi metų vėjai.
Kamienas šimtmečio raukšlėm ir randais išvagotas.
Tik tiek – penkių žiedų karūna – iš nerimasčio išvogta.
Man buvai balta, baltesnė ir balčiausia, obelie.
Nudžiuvusia šakele mano kaktą švelniai paliesk:
Atsiminsiu – šimtas metų kaip viena ilga diena.
Dar nespėjo nuskambėti klajoklių užmiršta daina.
Obelie, man prisisapnuoki iš vaikystės gražiausių pasakų.
Tu žydi vėl – laiko ratas laiką švelniai atgalios pasuka.
Tu tokia jauna, grakšti – obuolio nuodėmės pirmosios
Nesubrandinai.
Ir tau, ir man vaidenasi lapkričio juosvėjantys randai.
Švytėdama šalnoį žydėki,
Neregiui vaisių saldžiausią pažadėki.
Jis prisiglaus prie vėtrų nuglostyto kamieno.
Atspėki – ką kitiems jis mena?
Dabar versmės ir požemio šaltiniai tokie seklūs:
Amžiui kitam išsaugoki bent vieną sėklą.

Mano vaikas atsisės prie tavo vaiko.
Dabar sode tik usnys ir dilgelės drugelį vaiko.
Norėčiau obelį griežtai išbarti:
Kaip obelis pats pradėjau balti.
Juoktis ir kvatoti iš savęs galiu.
Pavasaris praėjo, o aš obels keruos kaliu.
Kol nepradėjau visiškai stabarėti ir ragėti,
Valandoj mirties geisčiau tik tave, baltąją, regėti.

2003 m. gegužės 9 d.

ANA ACHMATOVA. SANKT PETERBURGAS.
1918 M. BIRŽELIO 23 D.

Su gimimo diena, Ana!

Regėk virš varinio raitelio miesto sklandančią Aną.
Ji barsto nebyliams žodžius – baltąją maną.
Ar verta nuogąstaut, ar verta,
Jei neprisimintų užmaršusis tavo vardo?

Sulaužytais sparnais kraujuoja dvigalvis erelis,
Kur išsisklaidė sidabrinių lakštingalų trelės?
Kirvį iškėlęs laksto beprotis gatve –
Ant ešafoto nuolankiuosius kirsdint atves.

Kiaurai išvarpė dangų admiraliteto smailė –
Prie ešafoto rikiuojasi mirčiais skirtųjų eilė.
Ant žibinto juodo pranašystes karksi varna raiša –
Ar šį amžių šventieji senoliai palaimins rasa?

Skersgatviais ataidi cerkvės varpo dūžiai –
Ikona perlūžo pusiau, užgeso žvakės.
Rodos, akmenį griebtum ant lemties įtūžus –
Kas krebžda už durų? Sielų švelniausiųjų vagys!

Nepabūgęs pasveikint poetas garbanius ateis –
Tavo vienatvės juodųjų valandų neteis.
Liesis rimai lyg nesustabdoma lava –
Žodyno prieglobsty esi be pančių ir laisva.

Ašutinį aust ankstoka gedului drabužį,
Dar nekartą rašeivų minioj pjudyta būsi.
Kiekvieną žodį cenzorius išrengs nuogai –
Erkės nuodais įsisiurbs, užaštrintais nagais.

Dabar už auksą malkų ryšulys brangesnis –
Sprangiai strigs paskutinio duonos kepalėlio kšnis.
Staugsi vilke prie sienų raudonųjų ne kartą –
Už eilėraščių triskart prakeiktą, triskart pakartą.

Plauk kanalais, popierini laiveli, link jūros –
Ten ant molo tavo vaikelis į saulę besileidžiančią žiūri.
Baltos naktys, baltos gatvės ir sapnai balti!
Rodos, žvaigždę baltąją pasiektum – taip arti.

Tu – sergėtoja prie žodžių lopšio.
Kol ramūs jie – rami ir tu.
Ant tuščių pjedestalų pilvakalbiai ropščias –
Naivuolius lyg sirena vilioja balsu girtu.

Tavo veidui akmentašys dar nerado marmurinio luito –
Šis amžius toks – benamis, raupsuotas ir užguitas.
Eilėraščių lyg bitės geluoniu save geli –
Dar nežinai, ką sutiksi dešimtmečių kely.

Sankt Peterburgas, 2018 m. birželio 23 d.

OSIPAS MANDELŠTAMAS:
VLADIVOSTOKO PERSKIRSTYMO PUNKTAS.
1938 M. GRUODŽIO 27 D.

Poeto tranzitas

Ir siela staiga kietai suragės –
Tik šėlsmą plevenančių snaigių regės.
Ir abuojas praeivis šalia nesustos –
Neperžegnos, akių, nepaglostys kaktos.

Priguls šalia tik benamis šuo –
Ledinį skruostą švelniai palaižys.
Tavo žvaigždė dangaus eketėj šoks –
O mirtie, tu tokia graži.

Dabar sapnuok poetų vaivorykštinį rojų –
Ten žydrasparnis angelas dūdele groja.
Visa amžinybė klausytis tavųjų eilių –
Jau rinktis nebereikės klaidžių kelių.

O kaip žėri baltos snaigės –
Šį metų laiką buvai pamėgęs.
Sniego pusnys – baltos gruodžio kopos –
Užgijo visos žaizdos – nebesopa!

Ir kurgi tau eiti dabar?
Saugiai užrakintos visos durys.
Geliantis žvarbusis vėjas bars –
Ar ne tokią dieną sau išbūrei?

Poetas iš Dievo malonės esi – ir nieko daugiau –
Ko dar geistum iš apniūkuso žiemos dangaus?
Eilėraštį dar vieną pirštu išrašyki sniege –
Tepavirstų jis balčiausiąja gruodžio snaige.

Iki nebūties – tik vienas žingsnis ir viena sekundė –
Nebus maldų, puošnių vainikų ir ašarų nebus.
Nejaukiai nusigręš tasai, kas tavo žodį skundė –
Perlauš likimo draugai duonos kriaukšlę perpus.

Šis amžius kreivas, užguitas ir ligotas –
Jam nereikalingos svajos poetų ir godos.
Prie tavo lopšio nebudėjo fėjos –
Plaikstės vėliava juoda ant laivo rėjos.

Dangų nudažė žvaigždės raudonos –
Miniai tereikia žaidimų ir duonos.
Eiliakaliai viešpatauja dabar ir tribūnai –
O tavo žodžiai tyraširdžiais tebūna.

Tavo vardas – vienatvei pašvęstas klajoklis –
Tarp kryžkelių užguitas ir benamis.
Iš budelio blevyzgų garsiai juokės –
O žaizdai paskutinei ištarki amen.

Kraujuot ilgai negali išdraskytos venos –
Kankinių gretoje esi ne vienas.
Žemėn kris sušalęs kraujo lašas –
Štai ir baigės žemėj tavo lažas.

Voratinkliais akių neapraigė melai –
Ir kurgi tavo geluonis, mirtie?
Erškėčių vainiką angelas pina mielai –
Laisvas pagaliau – link žemės pažadėtos iries.

MARINA CVETAJEVA. PARYŽIUS.

1925 M. LAPKRITIS

(Pirmasis egzodas)

Tėvonijoje vėjas blaškos: „Kurgi tu, nenuorama Marina,
Kas valiūkiškai tau plaukus ištaršys?“
Ji svetur žodžius alchemiko retortoj aštriai trina,
Ir rašys, rašys, rašys...

Paryžiui skaidriai lyja, lyja, lyja...
Perskros dangų žaibas lyg kalavijas.
Gal ir per širdį – lygiai pusiau –
Monmartrą šįryt balta migla apsiaus.

Ak, Paryžiau, tu visą laiką impresionistinis ir šiltas,
Dangus virš tavęs – debesėliais išsiuvinėtas šilkas.
Virš Senos praskrido klegančios žąsys –
Ar nepaklys, kelią namo suras jos?

Ištrūkti pavyko iš devyngalvio slibino gniaužtų –
Slėpti nereikia minčių, baimingai grėžiotis atgal.
Nepavys klajoklė kulka, skaudžiai neįgels –
Ramiai už lango svetimuos namuos rytas aušta.

Gera čia būti, bet sapnuojas apleisti namai,
Pirmą sniegkritį išvydus, plaka širdis neramiai.
Rodos, šaipos iš tavęs Notre Dame chimeros:
„Pasilik, pasaulis čia saugus ir mielas!”

Ilgesy, ilgesy, ar kankint nesiliausi?
Išdraskysi vėl gyjančią žaizdą nagais.
Nedžiugina poeto svetimšalio gyrius ir liaupsės –
Tik akimirkai trumpai atmintis poilsio gaus.

Ten anapus, toli ištuštėjo poetų salonas –
Kalbos nutilo, žaismingi juokai ir rimų šėlionės.
Prieš tuos, kas vienatvėj sustingo, jautiesi kalta –
Kryžkelėms ir tremčiai pasmerktoji karta.

Tavo visas turtas – dykvietėj pražydę žodžiai –
Iš rimų kuprotų ketureilius ausi.
Jau raudonakiai vilkšuniai tavo pėdsakus uodžia –
Aikštėj rėksnys nuosprendžiu minią surenka gausią.

Girgžda žodžiai tavieji tarp sukepusių lūpų,
Lyg žvyrkelis duobėtas, lyg polaidy šniokšianti upė.
Rankraščiuos slapstosi žodžiai – išsigandę vaikai,
O budelis beraštis – jis negirdi, ką pasauliui sakai.

Žilo plauko neišrauki – ženklas atminčiai telieka –
Laikas bizūnu bestuburį grasiai pliekia.
Ak, poete, tavo kraujas – mėlynas rašalas –
Tikėk – ištirpdys juodžiausios sielos sustingusį pašalą.

Tolyn žiūrėk, pirmyn ir žvelki dar toliau –
Ar laivo bures ties horizontu regi?
O Tavo siela neįkalinta, laisva klajoti iškeliaus –
O dangus plačiai vaivorykštinius vartus atrakins.

Nerimauja vėjas tėvonijoje: „Ar sutikot grįžtančią Mariną?“
Jai pasiuvau iš rudens krituolių lapų peleriną.
Prieš ikoną lampadoj dega šviesioji ugnelė –
Palaimins ir apšvies tarp sutemų vingiuojantį kelią.

ARSENIJAUS TARKOVSKIO EILĖRAŠČIO
„VARGŠAS ŽVEJYS“ LAISVAS VERTIMAS

Aš – žvejys,
O tinklus nunešė sraunus vanduo.
Kam laimikį paskutinį veltui atiduot?
Laisvas pagaliau,
Išlaisvintas esu.
Vėtros siausti nesiliaus –
Laukia kelias tolimas, tamsus,
Ten aukštai regiu – kelrodė žvaigždė –
Man ji lemtį naują pažadės.
Niekam neskolingas nieko –
Švyti baltas baltas sniegas.
Krenta sniegas baltas baltas –
Pasakyk man, ar aš kaltas?
Išeinu...
Laivas pagaliau,
Aš – laisvas!
Mane užmiršęs,
Tolyn teplaukia laivas.

Maskva 1985 m. vasara

EILĖRAŠTIS ANT BERŽO TOŠIES GENADIJUI AIGI

Žvyrkeliu grįžta namo poetas Aigi –
Stovės, sustingęs ilgam, ant kalvelės viršūnės.
Vėl dangų ir žemę vaiko akimis regi –
Pasitinka, tavo kvapo pajutę, kiemsargiai šunys.

Ant suoliuko prie trobos rymo motina ir tėvas –
Rodos taip per amžius romiai ir sėdės.
Lyg austos prijuostės žydi nešienautos pievos –
Ilgesingai paupiu lakštingalos giesmė aidės.

Atmintį audrins vaizdai užmiršti ir kvapai –
Rieduoliais akmenim paženklinti protėvių kapai.
Cerkvės varpas, vėjo užgautas, pradeda gausti –
Staklėse rankšluostį sesuo pradėjo austi.

Laurų vainikas tau nieko nereiškia –
Tik senolių giesmyną skaidriai girdi ir aiškiai.
Švarūs žodžiai pabus lyg iš miego gilaus –
Jie tyruoliai – už nebyliusius kantriai atgailaus.

Ak poete, tu žodyno svetimo artojas,
Kiekvienas sakiny – išlyginta vaga gražiai.
Kalbos žinovas apstulbęs tavo eiles kartoja –
Ir nieko sau už donorystę neprašei.

Baltas tuščias lapas, regis, dar baltesnis –
Žodžiai lyg vaikai nerimsta, laukia tęsinio.
Jie neklaužados – šėlsta, siaučia ir kvailioja,
Kartais lyg patrakę skuba, o dažniau vėluoja.

Nesugrubo miesto šurmuliuos širdis – nieko neiššvaistė –
Žydi akyse, raibuliuoja šiaurinė pašvaistė.
Aidas meiliai kartoja: „Nepaliki šios žemės, Aigi!“ –
Siela, pavyduolių draskyta, čia greitai pagys.

Regėk – virš beržynėlio mėnuo dyla,
Ką laiminsi dabar – žodžių griūtį ar vaikią tylą?
Ir maldos kasdienės ir pajautos – dvikalbės,
Lyg būtum ir savo, ir drabužių svetimą išskalbęs.

Namo žvyrkeliu grįžta poetas Aigi –
Žemėn krenta uogos šermukšnio raudonos.
Palaiminimus dosniai čiuvą žemei išsakyk –
Dviem kalbom pašventink kepalėlį duonos.

Vilnius, 2019 m. lapkričio 4 d.

MŪZOS ATOSTOGOS

Leidau pailsėti pavargusiais mūzai –
Zyzė ausin įkyriai lyg pavasarinė musė.
Ketureiliai įgriso jai ir bodis rimais –
Kirčiuoja klaidingai ir dūsauja nenurimus.

Nenori rietenų girdėt tarp jambo ir chorėjo –
Vargina tėviškas hegzametro rūstis.
Stumia žodyną šalin – jo rankose senai nebeturėjo,
Lakštingala gieda – ar verta juodadarbe triūsti?

Neatsigręžusi išėjo... Ar be jos esu laimingas?
Sapne balčiausiam lapas baltas mirga.
Žiovuly šiukšliadėžė raji sustingo –
Kur popieriaus skiautės suplėšytos pradingo?

„Teesie tyla!“ – peržegnojau ausis, akis ir burną –
Paukštis giedorius sustingo staiga giesmės vidury.
Žodžių klajoklių prašau nesibelst į duris –
Tik savimyla taškas sakinio gale pajuodęs murma.

Švelniai nedrošiu pieštuko, neaštrinsiu plunksnos –
Rankrašty tik minčių variokai skamba.
Gūžias snūduriuot išminčių knygos į tamsų kampą –
Rasit miegantį mane seno gluosnio paunksnėj.

Smilkiny valandos pilkos sekundėmis tvinksi –
Ką liečiu, visa skyla, dūžta ir dingsta perniek.
Jei vaivorykšte blankia tarp debesynų dingsi –
Slapčiomis paryčiui į sapną tretįjį ateik.

Pradingo mūza – anei žinutės, laiškų nerašo,
Gal išmaldos varguolė iš praeivių prašo?
Kas jį guodžia nevilty, kas rūpinas,
Gal ir duonos neturi sužiedėjusio trupinio?

Mūza aikštingoji, prašau, sugrįžki atgalios! –
Tau tik metų laikas penktasis galios.
Žiūrėk, nekantriai virpa baltas lapas –
Tik vieną žodį tau ištarsiu: „Labas.“

Jei sugrįši žaizdota, niūri ir išvargus,
Kryžkelėj ašarą juodą išverkus,
Ir nusuksi šalin susigėdus akis,
Lauks tavęs pasiilgęs tyloj pirmasis sakiny.

Vilnius, birželio 4 d.

SPALVOTI EILĖRAŠČIAI

Iš eilėraščių lapų laivelius lankstau,
Kaip vaikas paskui juos lakstau.
Žiūrėk, eilėraštis juodasis sukury nuskendo,
O baltas taro bangelių grakščiai sklando.

Geltonas atsargiai per upę brenda –
Eilėraštis žalias giesmei dar nesubrendo.
Vaikšto pakrante neramiai eilėraštis rudas –
Iš draiskanų pasiūtas jo rūbas.

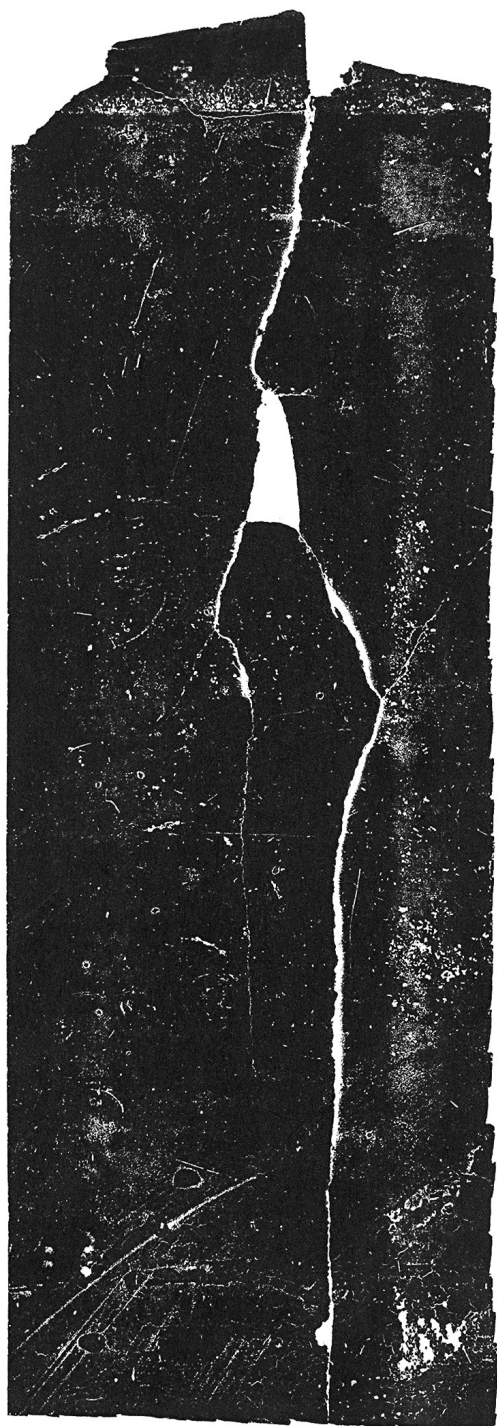
Tyli eilėraštis gėdingai pradėtas – raudonas –
Iš mano rankų nepriima duonos.
Ką daryti su eilėraščiu pilku?
Jas vaivorykštės dažus perku.

Prieš srovę iriasi eilėraštis mėlynas –
Jis kitoks – niekur neskuba, vėlyvas.
Paleisiu eilėraščius laisvėn – te plaukia!
Gal kitam krante jų laukia?

BALTOJI ROŽĖ ANT ONĖS BALIUKONĖS KAPO

O kaip sninga, o kaip švelniai sninga –
Neišsūpuotame lopšy paskutinės eilės minga.
O kokia didi Dangaus malonė –
Klaupias maldai Žodžio angelas ir Onė.

Vilnius, 2007 m. gruodžio pabaiga

MEZUZA

EXODUS

Litvakams skiriu

Šolem aleichem –

Neatsidus po kojom aštriai perskilęs geto akmuo.

Aleichem šolem –

Oriai neatsilieps žilabarzdžiai senoliai kiemuos.

Šolem aleichem –

Vėjy draiskos susitaršę beržo peisai.

Aleichem šalom –

Tik basas tėvonijon apleiston sapnais pareisi.

Šolem aleichem –

Veda Dovydo namų žvaigždė Sinajaus kalno link,

Jau beveik visi išėjo – ženklą liekantiems palik.

Žemėj dvylikos genčių krūmas šventas vėl liepsnoja –

Skrydžiui balandžio dar ne laikas žadinti Nojų.

Skrupulingai žaizdos šimtmečių ir godų suskaičiuotos –

Paskutinį kartą slenkstis meiliai pabučiuotas.

Dar prieš septynžvakę ramybėje susėskite truputi –

Ištars vyriausias: „Čia mums gera buvo būti.“

Netapo šis kraštas prieglobsčio prašantiems pamote –
Raktų nuo sandoros skrynios kaimynai nepametė.
Antkapiuos vardyno ranka piktoji neišdraskė –
Iš dangaus šiaurietiško sau žvaigždeles vaikeliai raškė.

Virkaus Moišelės smuikelė man paežery:
Ui, broleli, tremtinio dalia yra žiauri.
Nors duona skalsi ir kvepia gardžiau –
Vaivorykštės spalvom ašaras tėvų dažiau.

Apleistoj miestelio sinagogoj tik pelės žaidžia –
Ir vaiduoklis aidas prašalaičio ausį žeidžia.
Dulkių kilimas grindis užklojo storas –
Rankos pamaldžiai nebeglostys ritinio Toros.

Jau beveik visi išėjo –
Labas ir sudie.
Laiknešėlin žemės grumstą įdės.
Sudie ir labas –
Pavymui nuskriejo atleidimo malda išmargintas lapas.

SAROS RAUDA

konclagerių ir getų kankinėms

Gedėsiu iki savo amžiaus galo –
Pelenų spalva padangė dažos.
Krematoriumo ugnį širdis sušalo –
Drabužis skirtas man juodasis.

Geltonos žvaigždės krito – moterys ir vyrai.
Suvarpyti kulkomis – švininio lietaus.
Tik pranašystėmis tauta manoji vylės –
Savo atmintį palieku, abejingasis, tau.

Likau gyva – toks kartus likimas –
Šviečia numeris išdegintas ant riešo.
Giedoti negaliu – esu bebalsė ir užkimus –
Norėčiau aklosios akimis pažvelgt į priešą.

Dūmais išsisklaidė plačioji giminė –
Bemiegėm naktimis kadišą visiems vardais kartoju.
O kas gi, kai manęs nebus, minės?
Kas mezuzą prikals palaimintą rytojui?

Atleiskit man, vaikeliai, kad negalėjau
Saugiai po angelo sparnais paslėpt visus.
Ašaras juodąsias ir baltas išliejau –
Žvilgsnio ir žodžio paskutinė sergėtoja esu.

Plaukais nušluosčiau ilgą kelią –
Link žemės pažadėtos, link sienos Raudų.
Ir sapnuos skausmo rakštys gelia –
Ir sapnuos save prie duobės nešventintos randu.

O liūdesy, stiprybės sau iš ko semies?
Irštvoje žvėris galanda perkirstąjį iltį.
Neužmirški, budeli, nusikaltimo ir baudmės,
Man nedaug tereikia – pasaulį sužeistąjį vėl pamilti.

GIESMELĖ JOŠKĖS JARMULKEI

Joškei iš Telšių

Žvyrkeliais klajoja vėlė Joškio,
Vėlė žydkaimio paskutinio žydo.
Nekaltasis, kito kaltei pasiruoški:
Šešiakampė jo kaktoj pražydo.
Atminty jau grasiai šviečia –
Kas patamsy savo kaltę niršiai šveičia?
Kas slepia baltą raištį užmaršty?
Dilgsi vakar neištraukta rakštis.
Sugrąžinkit Joškei psalmę ir smuikelę.
Gal naujon Jeruzalėn atilsio sugrįš:
Juodą griovį palei juodą kelią
Maldų šventaskarėn mazgeliu suriš.
Sinagogą pastatysiu jam iš smilgų
Vidur lauko kaulais sėto.
Septynžvakė akmenį Sinajaus smilko –
Vėjas drasko tuščią šėtrą.
Dukart trys – šeši, triskart du – šeši.
Nabagėli, ką lauktuvių vaikeliams neši?
Tik geltoną žvaigždę, tik geltoną žvaigždę –
Ją širdin budelis sukals geto aikštėj.
Atgailokit gėlėmis aštriom laukai,
Lietumi juoduoju atgailok, dangau,
Niekintojams savo žemę palikai:

Ją šeštadienio malda dengiau.
Skaičiuoja ramunė: „Kaltas – nekaltas.“
Kas prie gėdos stulpo vėlei bus prikaltas?
Laikas prarijo ir tiesą, ir melą –
Lygiai visiems grūdą duonelei mala.
Ar garsiai pakartos raidę er –
Aidas iš žodyno. Jo čia nebėr
Išsibarstė, išsivėtė, išsivaikščiojo svetur.
Tik erškėtis gojų dangų spygliais durs.
Debesėlių tėviškės pririnksiu į jarmulkę –
Iškeliaujant, duoną ajerų suraikysiu smulkiai.
Baltos žemės baltą žodį dovanuju.
Ar pasiims jį arkon Nojaus?
Pažadėton Joškė keliauja ne vienas,
Prie sienos raudų, prie verksmo sienos.
Ir aš ten pasmerktas ne savo kaltei godosiu,
Ir Joškei savo žaizdą parduosiu.
Šeštos kartos žemėn paleiski balandį –
Baltais sparnais perskirs juodą vandenį.
Rūtos šakele jarmulkę puoški.
Macą laužui perpus:
Sau ir Joškei.

KADIŠAS GETO MIRJAM

Mirjam Maizel ir jos likimo seserims

O, Mirjam,

Aštriai geto sienoje įrėsiu tavo vardą,

Širdy negimusio vaiko juodi kraujai verda.

Vilniaus skersgatviai pokario palaima švyti –

Kurion šalin nepražydusią atmintį išvyti?

Debesėliai, o gal jarmulkės dangų puošia –

O virš tavo kaulų gedėtojas Panerių pušys ošia.

Ant sinagogos griuvėsių išskleisiu šilko skarelę –

Krematorijų lūpos ugnim išbučiavo pirklio dukrelę.

O, Mirjam,

Šventraštį laidoja, o gal rudaakį vaiką?

Kas dabar keršto kirčiui teisuolį sulaiko?

Pernakt akysna krito žvaigždės geltonos,

Šįryt ant stalo perdaug liko duonos...

Vėl antkapiai, gegužės balsu suskaldyti, verkia –

Kietaširdė atmintis vergo antkakliu veržia.

Į raudotojo sapnus baltomis pranašystėmis grįžki,

Ir nelaiminančias rankas amžiams kietmazgiu suriški.

O, Mirjam,
Kelias tuščion šventykloj užželia –
Piligrimo lazda sužaliuos tik Jeruzalėj.
Toros žemėje geltoną Millenium tapo Šagalas,
Kur Raudų sienos pradžia ir kur galas?

Pelenai kužda maldos paskutinius žodžius:
Mano ašara pasauly niekada neišdžius.

GETO VAIKAI

Dangų ir žemę suraižė svastika keturragė.
Šungalviai puotauja – nekaltųjų kraują laka.
O vaikelių akys tokios – skaisčiai patį Dievą regi,
Širdys romiai geto psalmę plaka.

Ir sapnuos prie griovio klupi kantriai –
Ir sapnuos po vieną išveda, kas antrą.
Pienėm siaučia karo paskutinis gegužis,
Bromoj šąla geltonžvaigždžiai susigūžę.

Geto vaike pasmerktasis, geto vaike liūdnaaki,
Tūkstančio ir vieno siaubo naktyje neapakęs.
Jau nebegrįši į subjaurotą vaikystės rojų –
Ten vartai užkalti. Tik mezuzos sulaužytos kraujuoja.

O vaivorykštė švyti po pirmo lietaus –
Klajoklė kulka paskutinė praskriejo ne tau.
Druskos stulpu nesustinki – tai perkūnija trankos –
Virš tavęs – maldai sunertos išėjusiųjų rankos.

Spygliatvorėj nušauto angelo sparnai rusena –
Palėpėje slėpti žaislai išaugo ir paseno.
Nebaigtos kalti trūnija Jokūbo kopėčios –
Bar micvai medų sunešė laukinių bičių spiečius.

Nedrąsiai sugrįžusiam paukščiui nusišypsoki –
Tau laisvės pirmąją valandą suokia.
Klajoklio ašutinei švelniai žydi sulaukėjęs linas –
Griuvėsiuos klajoklio lazdai sukietėjo atžalynas.

Duonos vėlei bus sočiai. Užteks ir vandens –
Piktas žmogus su šautuvu nesivaidens.
Ant riešo palaiminki amžiams išdegintą numerį –
Su juo šiandien gimei. Vakara numirei.

Vilnius, 2006 m.

MEZUZA ANT VILNIAUS GETO VARTŲ

Apsaugok, Viešpatie, svetimus tremties namus,
Čia šungalviai rudieji urzgia „Halt“ ir „raus“.
O mano vaikas, toks, tyraširdis ir romus,
Paskui drugelėį laksto. Mirtis jo nepagaus.

Pašventink ir paskutinę mirtininkų gatvę –
Atmintį pilkų šešėlių voros seks.
Palaimink ir geltonų žvaigždžių vienatvę –
Jo angelas ant sparno peršauto prisegs.

Anspaudu paženklink paniekintojo *Jude* širdį –
Atodūsį giliausią tik spygliatvorė grasioji girdi.
Pažvelki, Viešpatie, į nekaltojo išverktas akis –
Maldos karčiai peržydėjo ir aštrėja dagys.

Pelenai jau nieko nebegali teisti –
Kam duonos riekę sužiedėjusių ištiesti?
Užkalk, septintas angele, kryžmai duris –
Visi išėjo – jos niekad jau neatidarys.

GETO JOBO RAUDA

Lietuvos Jeruzalės metraštininkui

Hermanui Krukui (1939-1944 m.)

Atėmė viską – dangų, žemę ir namus,
Nebylio atodūsį vilkšuniais užpjudė.
Aš – geltonžvaigždis, numeriu ženklintas Jude –
Saulė šviečia ne man ir ne mums.

Diržą iš odos išpjaus, pasiųs piniginę,
Kaulelius susmulkins – bevaisę žemę tręšti.
Savo kaltės išdavikas bailiai išsigynė –
Jam atleidau, kas savo namus galėtų rasti.

Paslėpiau sargiai sinagogą savo širdy.
Jos neišniekins ir neapspjaudys kareiviai girti.
Jos neišplės iš krūtinės piktojo rankos –
Ten Šabui amžinajam pasmerktieji renkas.

Ramus negrįšiu mezuzos paliest namo –
Ten slenkstis sulaužytas gailiai aimanuos.
Ten langai dangun tuščiom akiduobėn žiūri –
Toros sudraskytos lapus degina ašaros sūrios.

Kadišą kasdien tarsiu šimtą kartų
Už sudegintą, pražuvusį, sušaudytą ir kartą.
Galvą pelenais pabarstęs vėl kartoju:
„Jei ne šiandien, Viešpatie, ateik rytoj!“

Taikią dieną, ramią naktį dovanoki –
Visos žaizdos raudai jau prinoko.
Paukštį lesinu paskutiniu trupiniu,
Kad akmeniu nekristų – juo rūpinuos.

Išėjusių vardyną rašau ant debesų –
Ant barako sienų, ant medžio lapų.
Savęs neklausiu, ar baisu
Gedėt prie bevardžio kapo?

Vilnius, 2008 m. sausis

VIEŠPATIE, AŠ IRGI TAVO ŽYDAS

Viešpatie, aš irgi Tavo žydas
Iš Edeno sodų iki Sienos raudų.
Tremčiai ženklas pirmuoju krauju išrašytas –
Palaiminai žaizdotą kelią ir be randų.

Išbarstei pasaulin dvylika genčių –
Jūrų jau neskirs lazda šventoji.
Aš iš genties tryliktosios. Su ja ir kenčiu –
Jos maldas šimtametes kartoju.

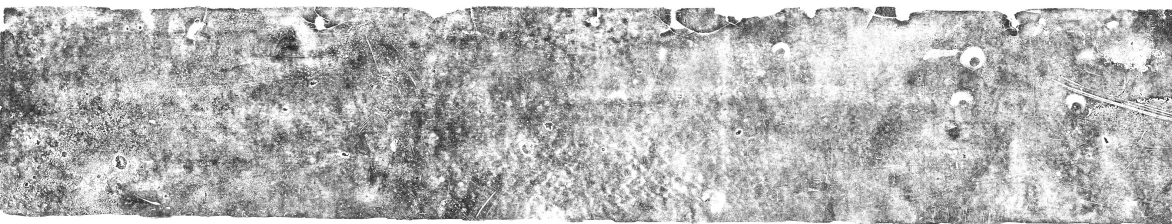
Krūmas erškėčio skaisčiai liepsnoja –
Šventrašty balsą griaustiniais girdžiu.
Ar vėl atsiųsti tvano Nojų?
Ar psalmei užmirštai surinkai žodžius?

Nualintos žemės myriop atsidus –
Šiaurinė žvaigždė krituolė duš.
Klajoklis neras išsapnuotų namų –
Ten – usnys želia. Ir paukščiui neramu.

Kur mezuzą paklydusiems prikalti?
Blaškos šešėliais protėvių kaltės.
Aukos pajuodo ant šventojo stalo –
Jau angelas išmaldą paskutinę dalo.

Viešpatie, aš irgi Tavo žydas –
Pažvelk į vargšės sielos skurdą.
Ir pranašai nutilo – apako ir apkurto –
Grasiai virš dykumos delčia pražydo.

Vilnius, 2006 m. Grabnyčios

MARGINALIJOS

MANO ŽODŽIAI

Ne visi žodžiai gražiai sudygo,
Ne visi palaiminti išaugo.
Vieni po žemę vaikšto dygūs –
Juos angelas paskutiniam eilėraščius saugo.

MALEVIČIUS. JUODASIS KVADRATAS

Ar gali būti dar juodžiau?
Šviesa anapus tamsos prasmego.
Čia angelas apokalipsinius sparnus padžiaus –
Tik vieną baltą tašką nutapyti maga.

NERIMAS

Lyg Paganinio smuiko virpanti styga –
Nerimas nelauktas atsėlino staiga.
Švyti ant stalo tuščias popieriaus lapas –
Kam sudie ištarsiu, o kam – labas?

VASAROS PALYDOS

Puokštę gėlių padėjau ant vasaros karsto –
Ji man buvo gera ir dosni.
Geltonus atvirlaiškius vėjas barsto –
Visą dangų apraizgė rugsėjo usnis.

VASAROS TAURĖ

Pienių vyną iš vasaros taurės geriu –
Lauko gėlę saulėtąją giriu.
Aš ir taip apgirtęs. Man nereikia vyno –
Vasara garsais ir spalvomis svaigino.

KALVIUI

Kalvi kalvi, man paplonink liežuvį –
Pasakysiu tau, ką šneka žuvys.
O jei nukalsi sidabrinę tylą –
Pamatysi, kaip žodžiai švelniai dyla.

DEBESIS BALTASIS

Kur keliauji, baltas debesie?
Dar žaibai tavęs nedraskė.
Jei kalno viršūnė sugaus – nesibaisėk,
Danguje gyvuoki paprastai ir aiškiai.

APLEISTOJI SODYBA

Apleistoj sodybvietėj tuščia, giedra ir ramu –
Iškilmingai plaukia debesys virš trūnijančių namų.
Voras filosofas tarpdury audžia sidabrinę giją –
Ažuole išskobtų ženklų randai kerpėmis užgijo.

MUSELĖ

Netampyk, vaikelį, už sparnelių musės –
Pagalvok – užaugęs gal besparnis būsi.
Jei užsigeisi svajonei sparnų –
Persekios muselė iš juodų sapnų.

DOVANA

Žvangiai virš miesto pralėkė žąsys –
Link didžiųjų skaidrių vandenų.
Atsikėlęs ryte paskutinę pienę rasiu –
Dovaną atminčiai žalių dienų.

DIOGENAS

Malonę man suteik tik tokią:
Savo šešėliu saulės neužstoki.
Tau ir rūmuos – pragarai,
O man statinėje drybsot gerai.

PENELOPĖ

O ji tokia – ištikimiausia Penelopė –
Klajoklio draiskanas meiliai sulopė.
Vėl išleis Odisėją į nežinomą kelią,
O moters širdį gelia. O kaip gelia!

HERAKLIS

O Herakli, tu tikrai didvyris –
Neveltui tinginiai tokio žygio vylės.
Iš arklidžių šimtmečių mėšlyną išvalei –
Dabar kvèpuoti galima švariai.

AUTODAFÈ

Savo sąžinę vedu teisman,
Pelenais pasibarstęs dūsauju aiman.
Laužui pririnkau glèbelį žagarų,
Juodą vyną paskutinįkart geriu.

SMALSUOLIAI

Patikèki, man visai neįdomu,
Kiek tavo saulėje yra dèmių.
Rūpesčio ir savojo užtenka –
Išvalytoji versmė vėl anka.

SVEČIAS

Beldžias svečias nelauktai vėlyvas,
Atneša žinių gerą ir malonią.
Prašydo paupy apskurusios alyvos,
O migla tirštai užklojo klonį.

DARGANA

Man labai patinka dargana –
Vėjo pasiučiausio gūsio negana.
Rūstauja dangus, liguistas ir išbalęs,
O man linksma – žydi balos.

PILKASIS MAESTRO

Norėčiau sušukti garsiai: Maestro, bravo bis!
Tačiau ilgam nuščiūtų miglotas paupys.
O mėnuo taip tingiai vangiai dyla –
Neriu į giesmėm išskaistintą tylą.

DOVANA

Švytintį vėją dovanoju tau,
Kad plaukus švelniai sušiurentų.
Vėjo akimis tave matau,
Vaivorykštę tiesiu į tavo krantą.

HOMO FABER

Iš titnago sutvėriau pirmąjį kirvuką –
Laisvėn daiktų dvasios siautulingai ištrūko.
Jų vis gema daugiau ir daugiau –
Galo gausybei nebus, o dangau!

HOMO VIATOR

Svajonė tik viena – išvaikščiot visą žemę.
Namai tik ten, kur laužas suliepsnos.
Akys godžiai naują horizontą semia –
Keliauju nepailsęs ir sapnuos.

HOMO SAPIENS

Proto niekam per daug nebūna!
Kai nemąstau – neuronai blaškosi ir pūna.
Jei tarp pusrutulių dviejų nerasiu ryšio,
Vėl medin pas protėvius gyvent sugrįšiu.

GODŲ SUOLIUKAS

Sėdi įsaulį perdien senukai
Kiemo vidury ant godų suoliuko.
Mąsto savo ir pasaulio bylą –
Nebūtin raukšlėtas laikas romiai byra.

VAIKIŠKOS SŪPUOKLĖS

Ir mane sūpuoklės siautuliu kerės:
Kur dešinė užmiršiu ir kairė.
Pečiais gūžčioja orusis ir garbingas dėdė –
Šis keistuolis, matyt, drigniažolių priėdęs.

VASAROS MUZIEJUS

Įdienojus akmenys dar jaukiai šyla,
Bet stingsta giesmė virš vystančio šilo.
Jau voratinklius drasko drugelių pa de dė –
Jų skaidrius sparnelius vasaros muziejuje padėk.

EGO

O kas man iš to, kad saulė teka?
O kas man iš to, kad žemė sukas?
Aš saugus – kaimyno namas dega.
Aš saugus – ne mane klaidina rūkas.

UODAS

Ant sprando tupi mano brolis uodas –
Į sveikatą siurbki kraują juodą!
Taip meiliai zyzia man į ausį –
Už gerą širdį atlygį danguj tegausi!

PUTINAS

O vėjau niekadėjau, ar tai būtina
Laužyti šakas ugniažiedžio putino?
Jaukiai pailsėki viršūnėj susirangęs –
Putino širdy dega žaibo kirstas randas.

KERŠTO VALANDA

Paskui mane neseik, ugnie,
Kai kerštą skriaudėjui šaukiu.
Tik maldos įtūžį stropiai genės,
Ir juodį plaus iš akių.

BALANSO TAISYKLĖ

Lygiai juodo, lygiai balto,
Lygiai karšto, lygiai šalto.
Ašarų šiek tiek ir džiaugsmo trupinėlis,
Padangės niaurios ir kerinčio mėlio.

NOTA BENE

Neaplenks ir tavęs grasi kančia –
Gal ne šiandien ir ne čia.
Lyg žaibas perskros širdį –
Koks būsi – ramus ar įširdęs?

DAILININKUI MELANCHOLIKUI

Nespalvink liūdesio – jis nykiai širdį ėda.
Prišauksi dar didesnę bėdą.
Prišauksi žemėn juodą lietų –
Vaivorykštę nuplaus nuo paletės.

NUOSPRENDIS

Nuo šios dienos pradėsiu tyliai senti –
Letos vandenį rieškučiom senti.
Charono luotui sutaupysiu vienintelį skatiką –
Juodi drabužiai visą laik man tiko.

NAUJAS AMŽIUS

Kitas amžius, o kvapai seni –
Vienos žaizdos užgijo, atsivėrė kitos.
Atmintie drungnoji, tingiai ruseni,
Pasimelski, kad iš snaudulio pagytum.

ATGAILA

Jei gailaudamas priverkčiau pilną ežerą –
Ar atsiteisčiau už vieną vaiko ašarą?
Juodaširdžiai tulžimi jį girdo –
Angelo giesmės atsibudęs neišgirdo.

TESTAMENTAS

Susiraukšlėjo siela ir varganai paliego –
Tau savo kuprą, pirmagimi, palieku.
Ne laimės pasagą – maldą tyrą,
Kad nepaklystum tarp keturvėjų tyruos.

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI!

„Eglutė skarota, eglutė žalia“,
Apmirus guli šiukšlių šalyje.
Vakar prie jos šimtą laimčių linkėjo,
Šiandien ją glosto tik gūsiai vėjo.

JUODOJO KATINO DIENA

Penktadienis šiandien, diena tryliktoji –
Kažkas blogo įvyks – lyg papūga kartoji.
Rytojaus balto lauksi, akmeniu sustingęs –
Kambario oro gaivaus įsileisti tingi.

LAKŠTINGALŲ VALANDA

Nurimki truputi, svirpleli, ir tu,
Nurimę klausykimės tylos kartu.
Lėtai atšliaužia paupiu migla –
Pabaidyta lakšnutė grįš giedoti atgal.

GAILESTINGASIS SAMARIETIS

Kas ten murkso vienas ant suoliuko?
Ogi neskubantis niekur seneliukas.
Barsto gausiai ant takelio trupinius –
Kaip gražiai pasauliu senolis rūpinas!

SENAMIESČIO KAMINAI

Ko senamiesty man baisiai trūksta?
Ogi dūmai iš kaminų nerūksta...
Šilta ir jauku prie krosnies snausti,
Linksma svajose paiką mintį austi.

KOKETĖ KRIAUSĖ

Nors moteriškai, sako, taip netinka,
Bet elegantiškai kriausė plinka.
Perdažė paskutinįkart geltonei plaukus –
Džiaugsis peruko baltojo sulaukus.

ŠAMANAS

Lietų pasikviesti – didelis menas –
Aplinkui laužą šoka šamanas.
Miega senieji dievai apkerpėję – anei krust.
Ar priversi atnašomis juos atsibust?

MUILO OPERA

Ak, kaip gaila, gaila, gaila
Svetimo gyvenimo sujaukto kvailo.
Skrustu rieda ašara tyra –
Atjautai širdy vietos dar yra.

ŽINIA

Beldžiasi langan smalsutė zylė –
Nuo skaičių knygos kelk akis mažyli.
Po lietau, aure, balų pridygo,
Dilgelės sušlapo – ne tokios dygios.

APOKALIPTINIS ŽMOGUS

Proteli patiklusis, vėl sunkiai susirgai –
Visur vaidenas apokalipsės keturi žirgai.
Keista – saulė šįryt vėlei patekėjo!
Gal be reikalo pranašingais ženklais tikėjai?

DIAGNOZĒS IR BURLESKOS

RŪŠIŲ KILMĖ

Kuičias šventojo marškony pilkoji utelė –
Garsiai apsireikš pasauliui, kukliai netylės.
Didžiuojas kraujo ryšiu, aukšta kilme –
Išpurtus nuo švento kraujo, didingai lemens.

Musė mėšlinė sparnuota, plunksnom didžiuojas erelis,
Kurkia varlė baloje, liejas lakštingalos trelės.
Karališkai rangos gyvatė, šliaužia ir sliekas –
Pėdsakai panašūs ir ženklai žemėj lieka.

Iš gėdos lotosas nerausta, dumble išaugęs –
Jis atmintį žydėjusių kadaise saugo.
O lerva, tu kvazimodiškai esi negraži –
Bet rytoj vaivorykštė sparnus tavuosius išrašys.

Ko staugia mėnulin vilko brolis šuva?
Grandines nutraukęs, tyruosna grįžki – nagi eiva!
Katė meilutė ant mano kelių tingiai murkia,
Jai tigro laisvės nebereikia – jos ir neburki.

Bangžuvė nardo platybėse, auksinė žuvelė tvenkiny,
Ko, senasis sofiste, bergždžiais klausimais kankini?
Prie gyvenimo stalo vietos užtenka visiems –
Iš nesenkančios versmės Didžioji upė galią sems.

Na ir ką atsakysi, išminčiau smalsusis?
Kas ten žydi, alsuoja už septinto dangaus.
Ar žemė rytoj paskui saulę dar suksis,
Ar krintančią žvaigždę aklas vaikas pagaus?

O kurgi sklando virsmo pirmoji kibirkštis?
Ar jo galia laikuos aprimus neišblėso?
Žiūrėki, debesis rūgščius vėjas niršiai plėšo –
Tverėjo delne neištrauktoji tvinksi rakštis.

Dvasia dvelktels tenai, kur nieko nebūta –
Banga atplukdys kraujo gyvojo pirmąją putą.
Trankysis žaibai, vanduo seks paskui ugnį –
Vėl pakrikštys šviesa juodžiausią bedugnę.

Žinau, aiman, kad nieko vėlei nežinau –
Eižėja širdis, kai protas sutemose snaus.
Drąsiai sau ir kitiems ištart nebaisu –
Aš tik vargšė Dievo beždžionė esu.

Vilnius, kovo 6 d.

MANO DON KICHOTAS

Na ir kas, jei rūdys graužia šalną.
O medinė ietis skeldėja pusiau.
Toli kalnuos skaistus šaltinis alma,
Už nuobodį – pats žinai – nėra nieko baisiau.

Na ir kas, jei Rosinantas perkaręs ir šlubas,
O keliai pažliugę, klampūs ir duobėti.
Prasiskirs tinguliu slegiančios sienos ir lubos –
Taip paprasta ir gera su žvaigždėmis kalbėtis.

Na ir kas, jei akys blausiai mato,
O širdis nelygiai plaka ir retsykais apmiršta.
Kovos trimitui atsibusti atėjo metas –
Bjaurastys visokios veisias ir gema irštvoj.

Na ir kas, jei malūnai visi butaforiniai,
O siaubūnai austi iš regėjimų miglos.
Vėl keliauki per pasaulį oriai –
Žvarbus vėjas ditirambus žygiams gros.

Visad šalia regėsi ištikimąjį Sančą –
Lyg karalius ant mieguisto asilaičio jos.
Nesulaikys tvirtovių sienos ir geležiniai pančiai –
Nurims pikti liežuviai, kandžiai neišjuoks.

Tolyn keliaukit dviese, o šunauja teloja –
Pasaulis mėgsta juokdarius, jiems ploja.
Neišgydys keistuolių ir švėstas vanduo –
Pagarbą riteriui senajam jaunas karys atiduos.

Kas gi, jei ne tu visad pirmasis
Iššūkį devyngalviui slibinui mesi.
Griebsi be baimės chimerą už sparnų,
Kad neišgąsdintų vaikelio baltųjų sapnų.

O riteri kilnūs, maža poilsio tau –
Liūdnojo vaizdo pilį matau.
Našlaitis rauda – tik tu apginsi ir paguosi –
Vėl kryžkelėse nuotykių sutiksi gausiai.

Dulsinėja pražilo karčemoj užkeikta –
Senvagės raukšlės vinguriuoja kakta.
Tik tavo akys jos pirmą kartą grožį regi –
Sapnų miške jai dovanų sugausi vienaragi.

Vilnius, 2009 m. spalio 12 d.

KAPITALAS

O kokie aštrūs ir kibūs Kapitalo nagai!

Žymę neblukią ir tavo kaktoj įrašys.

Pinigai, pinigai, pinigai, pinigai –

Sukasi žvitriai pirklio vežimo ašis.

Genealoginio medžio viršūnėj vaipos beždžionė –

Per amžius akmeniu ant artimo užsimoti išmoko šauniai.

Jai bepigu – nekainuoja prisirpusi bananų kekė,

Bet vikresnį gentainį urgzdama keikia.

Bankai, biržos, debetas, kreditas ir rinkos –

Gal netyčiom surasi auksinio puodo šukę.

Lyg voverė rate darbščiai perdien sukis,

Dėki galvą pralaimėjęs nuolankiai ant trinkos.

Apsukruolio maklerio aruodas visad pilnas –

Virkauja, urzgia, maištauja bedalio pilvas.

Prašančių išmaldos eilėn atsistoti nejauku ir gėda –

Paslaugiai atsisėsti nepristums liokajus kėdę.

Šlubas gundytojas suokalbiškai akį merkia –

Žiūrėk, svetimo kraujo prisisiurbus snaudžia erkė.

Savo glėbyn kviečia visus vilioklė Mamona –

Išsižiok – dosniai kris iš dangaus paauksuota mana.

Ar godulio sėklas daiginai širdy savo,
Ar ji aukso dulkėmis gosliai alsavo?
Neįgaliam paduok, Gobsekai, bent vieną pinigėlį –
Šiuokšlyne tavo šlovei pasodins vaivorykštinę gėlę.

Ir centas vienas nusitrynęs taupiajam ne juokai –
Kvepia gausiai gėrybėm nukrautas stalas.
Pažvelk, ar jau riečiasi tavo nagai?
Ar akys tik ten, kur žiburiuoja geltonas metalas?

Be graužaties bepinigį lupikautojas šalin varys.
Raupsuotas – vis dar nepabučiuotas – laukia patvory.
Nuodėmės septynios didžios paskui apsirijėlį velkas,
Rają ugnį neša, aure, grandines sutraukęs, vergas.

Ko išminčius Diogenas statinėj sau vienas krizena?
Užmiršai niekdarbiaudamas jo ištarmę seną:
Traukis, šmėkla, pradink, neužstoki saulės!
Byra tik smėlis lakusis iš svajoklio saulės.

Vilnius, 2012 m. vasaris

DIAGNOZĖ: NUOLAUDŲ SEZONAS

Prasidėjo nuolaidų sezono akcija:

Parduodu vaizdą į žydinčią akaciją.

Parduodu tyro oro gurkšnį,

Beveik veltui, bet ne už dyką.

Jo, matyt, norėtų naujaponiai išdykę,

Nes taip svarbu paslėpti Achilo kulkšnį.

Pigiausiai parduodu rūsčiojo teisėjo rūstųjį atodūsį

Ir Temidės svarstyklės – tegu jo kaltė kitų sapnuos rodosi.

Už vieną centą parduodu

Seną gerą maldą –

Ją nebylusis širdies akmenėliais sutrynė smulkiai.

Jau stovi eilėj šventeiva ir tikėjimo mulkiai –

Parduodu pigiai skruzdės gyvastį,

Ji praeinančiam visai nerūpi.

Parduodu savo grabą ir duobę – žemę rupią,

Perpus pigiau parduodu ir pamirštą šventovę –

Ten ant postamento grasusis vilioklis ABRAKADABRA stovi.

Parduodu nusivalkiojusią sielą –

Šiandien ji perpus pigesnė,

Taip pat parduodu paskutinį neturtėlio kąsnį:

Jis taip gražiai žydės ant stalo sočiojo.

Perpus pigiau parduodu

Išprievarautos mergaitės karčią gėdą,

Dar pridėsiu nuskriausto vaiko ašarą – jos gėlą.

Perpus pigiau –
Nužudyto gyvulio dvi akis,
Jos visažiniui medžiotojo vardą pasakys.
Perpus pigiau –
Aktorius nesuvaidintą paskutinę rolę
Perpus pigiau –
Nuodėmę pirmą.
Ją tyrinėti nupirks mokslavyriai gudruoliai,
Dar pridėsiu akmenėlį pilką tėviškės laukų, paprastą,
Juo tris kartus kakton pabelski – atgausi atmintį prarastą.
Pranešu visiems: sezono nuolaidos tęsiasi
Ir vargšo prekijo siela tąsosi...
Tuštybių mugėj gęsta šviesos,
Prekystaliai ištuštėjo:
Pasišvilpaudamas beturtis tuščiom kišenėmis nuėjo.

Vilnius, 2003 m. balandžio 18 d.

$$E = Mc^2$$

Smuikelei dieviškos melodijos garsų pritrūko –
Išsityrė formulės ženklai ant sudraskyto atviruko.
Šėlioja neuronų gaujos, bastosi kas sau –
Sunerimęs pakaušį plinkantį mąsliai kasau.

Mantijom apsisiautę, mokslo vyrai vaikšto ratu,
Kartoja formulę lyg šventą mantrą.
„E lygu em cė kvadratu“ –
Aibę kartų ją apstulbę narstys kantriai.

„Teorija – sausa šaka...“, – garbus poetas rašė –
Alchemiko kolboj, deja, atsakymų nerasi.
Kelias klajokliui nesibaigia už horizonto ribų –
Persmelk dangų žvaigždėtą žvilgsniu skvarbiu.

Kas gi ten, už paskutinio pasaulio ribos?
Tik pirmagimės dulkės vaivorykšte akyse raibuliuos.
Lyg gundanti gyvatė klaustukas išsiraitė –
Ar užteks sielos skrydžiui beprotiškesnio greičio?

Sako, kitam išmatavime dvynį turi –
Svečiu pabelsi vienąkart į jo namo duris.
Atodūsį saulės vėjas nuneš į kosmoso dykrą –
Ten išvysi savo sapną, spalvotą ir tikrą.

Regi čia tik nektaru apsvaigusio drugelio šokį –
Jis vienadienis, bet erdvės ir laiko jam gana.
O suoki, visažini, užsimerkęs saldžiai suoki,
Žinai, būtis fatamorganiška ir vargana.

Ištarki taip: žinau, kad nieko nežinau,
Ir būsi nuoširdus, lyg melo dar neišmokęs vaikas.
Fotely minkštam puikybė jaukiai snaus,
Jos nosies nekutens senų taisyklių tvaikas.

O alchemike skaičių ir ženklų, pavydžiu tau –
Ten, kur žvelgi, aš, neišmanėlis, nieko nematau.
Geriau išburki iš tirščių juodžiausias kavos –
Kas šiam amžiui vainiką laurų iškovo?

Pypkės dūmai tiršta miglą lieja...
Paukščių takas švyti, nesibaigiančios žvaigždžių alėjos...
O koks saldus kasdienis proto miegas –
Jo nepažadins žaibas, apokaliptinis juodasis sniegas.

Vartos senuos pataluos neramiai pasaulis trimatis,
Lyg vaikas kieme mylimiausią žaisliuką pametęs,
Godžiai ryja kosmoso sriubą juodoji skylė –
Kas neišmanėlio dienoj paskutinėj gailės?

Ką mano menkas protelis suprato pajuto?
Bekraštėj gelmėj pirmavaizdžiai gema ir juda.
Ar sferų muziką, praeivi skubantis, girdi?
Ką tik pradėjo plakt naujos žvaigždės širdis.

HEROSTRATO APOLOGIJA

(Efeso agora, 356 m. pr. m. e.)

Šventyklos nėra – dabar jūs pirmąkart laisvi!
Mane supras tokie patys, kaip ir aš, savi.
Geriau pakvieskite čionai saldžialiežuvį chorą,
Ditirambais tevirpina ugnim įkaitusį orą.

Kodėl turėčiau nuolankiai muštis į krutinę,
Ant kelių atsiklaupęs, maldauti pagailos.
Aš toks tikrai ne vienas ir ne paskutinis –
Garsiausiai aikštėj tik pavyduoliai gaižiai los.

Išlaisvinau iš marmuro kietos vergovės Artemidę –
Medžioklėn ją paukščiai ugniasparniai telydi.
Ką jai veikti altoriuos puošniuos tarp smilkalų?
Iš tokio marmuro geriau išgrįst šimtus kelių.

Ratu sustokim nusilenkti ugniai, kaip kadaise,
Židiniui, kur jaukiai jos dvasia plevena.
Kelionėje sušalęs, prie jo nekantriai eisi –
Kardas krikštą žaizdre gerai dar mena.

Kam skaistint atiduodat mirusiojo kūną?
Skalsių duoną kepat ant karštos ugnies.
Vaikas trokšta šviesos, kai prietemoj baimingai tūno –
Traką per girių brūzgynus link horizonto genės.

Ar ant delno laikėt žėrinčią žariją?
Neužmiršai tos galios? – Tu irgi pažymėtas.
Kartais degančiom žvaigždėm dangūs lyja,
Jei nesugalvojai lemčiai noro, nerandi sau vietos.

O kaip šventei džiugiai vaikai šokinėja per laužą,
Ir, nudegę šiek tiek, ašarų tėvams nerodo.
Ugnies spalvomis puikuoja saulėlydžiai ir aušros –
Tik vanduo raudonąją sulaiko, kad plačiai neišsikerotų.

Kas sudegino miestus ir kaimus karuos?
Ausys apkurs – ugnis giesme nesibaigiančia oš.
Kuo geresnis už mane, ugnį svaidantis kary?
Šimtmečių pelenais žemę nusėtą, valstieti, ari.

Dar neregėjot iš ugnikalnio tekančios raudonosios upės –
Iš siaubo stos širdis, akmeniu stings lūpos.
Be gailesčio degins, suniokos, praris – ji besotė.
Gali tik malдай, romiai sudėjęs rankas, atsistoti.

Ko į praeitį mielai deginate tiltus?
Bijot, kad senos nuodėmės aikštėn neiškiltų.
Dega širdys, dega akys, dega rankos, mintys dega...
Visagalė aistra ugnimi jūsų gyslomis teka.

Pamiršote tąjį, kursai šaltmiriams pagrobė dievišką ugnį,
Jis, grandinėm surakintas, kalnuos kybo virš bedugnės.
Kur šventyklos jam skirtos, altoriai ir maldos?
Dabar atspėkit, kas iš tiesų pasaulį valdo.

Imk deglą rankon, rūstusis teisėjau, ir tu,
Paskutinįkart palaiminki mane, ugnie, bučiniu karštu.
Prie naujos šventyklos durų ugniamylis stovės –
Laukia sekėjai bent sekundę pirmieivio šlovės.

NEKROLOGAS KAKTUSUI

Trumpa biografija

Kaktusas mirė šį niaurų, rūškaną rytą –
Subliūškę spygliai vienas po kito nukrito.
Trenkės langan paklydusi juoda plaštakė –
Niekas nežino, ką ji miruoliui pasakė.

O kas gi smerkt tave galėtų
Už būtį aiškia, paprastą ir lėtą,
Už vienišas dienas, belaukiant saulės?
Gyvojo vandens šaknys kantriai kaulys.

Ilgus metus spygliuotis vienodai gyveno –
Žalias kraujas gyslomis romiai sruveno.
Žvelgė ilgesingai pro apdulkėjusį langą,
Bet tolimų kraštų pietys jo neaplankė.

Stebuklo troško vieno – atsidurti tyruos –
Ten aušros ir žaros vakarės tikros.
Sklendžiant erelį regi aukštai danguje,
Tyruos – brolių kaktusų bekraštė gaja.

Nieko nesubadė, niekam nepadare blogo,
Sako, jo sultys gydo chronišką slogą.
Slinko dienos ir naktys lygiai vienodai –
Ženklino laikas raukšlėmis senstančią odą.

Kaip gyveno kietaodis, taip ir mirė –
Jam sentimentalus poetas ketureilius paskyrė,
Tarp knygos lapų paskutinį žiedą saugo –
Ant palangės pelargonija pavydžiai raukos.

Prie šiukšlių konteinerio vazonas tuščias mėtos –
Kerotis augalui naujam daug atsirado vietos.
Tik muselė zyzia perdien gedulingai,
Bet ir ji šaltmiriauti apspangusi minga!

Kaktuso siela į Viešpaties sodą sugrįžo –
Angelo delne vaivorykštės spalvom švytės.
Ramybėje ilsėkis, atsikratęs kasdienybės kryžiaus –
Pilnatvės valanda tavon šerdin ateis.

Visi vienodi esame prieš Tą, kursai yra –
Ir smilga paprastoji, ir vaiko ašara tyra.
Todėl nukelk kepurę ir prieš tokią būtį,
Bet kokią gyvastį prašnekink bent truputį..

Sau mąstyk – kas gi čia tokio įvyko –
Iš begalybės apraiškų viena išnyko.
Sengirę iškirto – vėliavų juodųjų niekas neiškėlė.
Ar reikėjo taip išaukštinti kambarinę gėlę.

2019 m. rugsėjis

NEURASTENIŠKAS EILĖRAŠTIS

Šis vakaras toks blogas, blogas, blogas...
Netikėtam nerimui – paskutinis epilogas.
Tu mano bičiulė – vyno pilnoji taurė,
Kiek įsipils – niekas gerklėn nežiūrės.

Šis vakaras toks keistas, keistas, keistas...
Nežinau – ar sau, ar kitiems atleisti?
Apmusijo vakar blizgiai išplauti langai –
Kodėl mane, devyngalve neviltie, lankai?

Šis vakaras toks pilkšvas, neramus –
Lyg būčiau pusvelčiui pardavęs tėviškės namus,
Skolos neatidavęs tam, kurs ją senai užmiršo.
Nežvelki, pilnatie, į mane taip niršiai.

Šis vakaras vienužiui toks nejaukus –
Girdi už sienos makabriškus juokus.
Nepakvies tavęs svečiu į linksmą puotą –
Gal šurmuly juodos mintys išgaruotų?

Šis vakaras toks lėkštas ir nykus –
Naktis bemiegė jau aštrina kreivus nagus.
Mintys – kuprotos, o valandos dyla lėtai –
Rodos, ir dangų ir sielą sukaustė ledai.

Šis vakaras toksai bespalvis ir nerimtas –
Blūdinėja aritmiška širdis pakampėm susikrimtus.
Ką tau patarti, kuo padėt galiu?
Vėjas dovanos kvapą vakarių gėlių.

O tyleni, prieblandų ištikimiausias drauge,
Nebūk lyg pienas sugižęs, nevaisingas raugas.
Paukščiai neregėti gieda ir gūdžiausioj naktį –
Žvelki – tu ne vienas, nakvišauja ir kiti.

Zyzia musė įkyruolė, zyzia kaip ir tu –
Vynas skonį jau prarado – jis kartus.
Baik, savimyla, raudoti ir kryžiuot save –
Sielvartui atsuki nugarą, naują dieną švęsk.

Aprašyk šį vakarą ir užmiršk staiga –
Negalvoki, kad sergi nepagydoma liga.
Sidabrinę šviesą pilnatis jau lieja –
Bastosi somnambulai poetai virtualioj alėjoj.

2019 m. liepa

EGZORCIJOS (I)

Sekmą dieną niūruoja kerštingi debesys padange,
Gal šviesą angelas juodasis sparnu aštriuoju dengia?
Šešėlio neprišauki iš gelmės devinto pragaro,
Ten tuščios valandos Judo medžio šaką prageria.

Vynas karčiai surūgo, o duona suplėko,
Paukščiai mano sodą be giesmių palieka.
Nakčiai neliepsnojo ugnies žiedais erškėtis,
Žemę apraizgė dagiai, varputis ir kietis.

Kelią perbėgo triskart juoda katė,
Čia mano vakarykštė ar šios dienos kaltė?
Veidrodis sudužo. Trenkė žaibas medin,
Gal vardą pakeisti, kitaip save pavadint?

Vėjo gūsis šventintą žvakę užpūtė vėlei,
Paguosk keliaujančią sapnais neramią vėlę.
Galgi jai neištariau maldos ir nusikaltau,
Dabar ji blaškos – pasivaidens ir tau.

Varyki iš manęs mintį juodą ir nykiai pilką,
Nuolankią avelę ir niršųjį vilką,
Žodį negražų, pykčiui pradėtą,
Drumzliną žvilgsnį, nerandantį vietos.

Ne medumi, o žarija patepki mano lūpas –
Juodą išnarą siela triskart nusilupo.
Man ant širdies uždėki ne leliją, o aštrią usnį –
Smėlynuos vėjas skrynią sandoros užpustė.

Druską, aitrųjį česnaką ir taurųjį aliejų
Kryžiauvau prieš demoną – akin paliejau.
Iki pirmo kraujo botagu iščaižiau kūną –
Demonas tik juokias: Tamsos per daug nebūna.

Kai išsisklaidys tamsos gėlių kerai,
Aš būsiu ramus ir mano pasauly visiems bus gerai.
Paukštis vélei pragys ir debesys balti nuplauks,
Žvaigždė – krituolė ištiesto delno lauks.

EGZORCIJOS (II)

Egzorciste,
Mano daržely visos gėlės gailiai nuvyto.
Padėki kirmį, visą graužiantį, išvyti.
Egzorciste,
Sėkmą dieną niūniuoja kerštingi debesys padange:
Gal šviesą angelas juodasis sparnu aštriuoju dengia.
Egzorciste,
Garsais ir spalvomis didysis architektas gundo.
Prakeiki rytą, kai fantomai ir miražai bunda.
Egzorciste,
Kas kelia dangun, o kas stumteli žemyn –
Legiono tūkstantis ir pirmą vardą įmink.
Egzorciste,
Smėlynuos laiko vėjas skrynią sandoros užpustė.
Man ant širdies uždėki ne leliją, o aštrią usnį.
Egzorciste,
Šešėlio neprišauki iš gelmės devinto pragaro –
Ten tuščios valandos Judo medžio šaką prageria.
Egzorciste,
Debesynais ne Karalius vaikšto, o atstumtasis driskius.
Jam tiesiai į akis pažvelgti ar išdrįstum?
Egzorciste,
Rykšte pašventinki Adomo ir levos užkeiktus namus –
Ten ir aš būsiu piktas bjauriai ir neramus.

Egzorciste,
Mane pažadinki iš somnambuliškojo miego –
Ten tamsiai sirpsta aštriaspyglis ego.
Egzorciste,
Užkeikimai nepadės, abrakadabriniai ženklai ir amuletas –
Fantomas ir miražas gosliai ryja protą užkerėtą.
Egzorciste,
Žvaigždė krituolė grąžino žemei nelaimingą vaiduoklį –
Dabar pakampiais braidu, savo meilei reikalauja duoklės.
Egzorciste,
Padėki man surasti maldą nekartotą, šventą,
Kad mano gyslomis nauji kraujai sruventų.
Egzorciste,
Ne medum, o žarija patepki mano lūpas:
Siela penkiasdešimt trečią kartą išsilupo.

DIAGNOZĖ: DELIRIUM TREMENS

Mano protelis hamletišškai praskydo –
Kniūbščią parneša namo ant skydo.
Verkia ir gailis naivuolė širdis:
Ką šiam pasauly be proto darys?

Neraudoki, širdie, rimki geroji –
Tau šampano purslai Devintąją groja.
Žiūrėk, debesytais šuoliuoja žirgas baltasis,
Ar už jį karalystę atiduot surasi?

Kam tau tas protas šaltas, bevaisis?
Ruoja fantomais ir gimdo Chimerą.
Ten šeriasi atomų blusos ir veisias,
Ten meldžiasi tik matricos erai.

Žiūrėk, atšuoliuoja baltas žirgelis,
Keliaukim apsvaigę in vino veritas šalin.
Ko paryčiui dangų traiškanotą gelia?
Perpus kreivą veidrodį gėda padalins.

Keliaukim abu, kol protas saldžiai miega.
Tau dovanosiu neregėtą vasaros sniegą,
Devynbalsį dyviną paukštį – taip švelniai gieda.
O atmintį gosliai laiko kirvaverpos ėda.

Prisigerkim pienių trečio skaisčiausiojo vyno –
Jį saulėlydis iš saulėtekų aistros brandino.
Nusigerkime šauniai ir gegužės raibu balsu
Skaičiuokime juodus metus. Ar verkti juos baisu?

Žiūrėk, degančiu tiltu atskrieja baltasis –
Sudužo taurė. Ir antra. Ir trečioji.
Grasiai žemė po kojomis karštlige tāsos –
Tarp dienų juodžiausių baltų nesuskaičiuoju.

Angelo prašau nuplakt mane aštriu sparnu,
Kad grįžčiau švelniai iš keistų sapnų.
Ten žydi pilnačiai erškėtis kvaišalų –
Mane spygliais išglostė, o aš vis tiek šąlu.

O viliokli dievaiti, Delirium tremens,
Bevaisėn žemėn šimtąkart klejoti trėmei.
Jei iš snaudulio kieto protas staiga atsibus,
Kas su mano širdim apgirtusia bus?

Vilnius, 1985 m.

SKRAIDUOLIO SAPNAS

Šiąnakt kerinčiam sapne ir vėl skridau
Virš žemės taip aukštai. Radau
Sparnus prakeikto angelo: jie švietė
Ant erškėčio užmesti. Skrajoti kvietė.

Sukau ratus virš apmirusio miesto,
Gal atsimerkęs rasiu plunksną žemėn mestą.
Nuo bokšto aukščiausio vėtrungės atsispiriu lengvai –
Mane atspindi tamsa uždengti langai.

Širdis taip trankiai daužos, kaip šešiolikmečio:
Vartausi kūliais nuo vieno medžio ant kito medžio.
Skrendu tolyn, skrendu aukštyn – dešinėn ir į kairę,
Nesvarbu, kad iš sapno grįžti nerandu gairės.

Skrajodamas virš impresionistinių debesų
Skraiduolį kitą išvydau. Gerai, kad ne vienas toks esu.
Su vėju dabar lenktyniauti ne vienišas galiu –
Iš sapno skrajūno priskinsiu ne šios žemės gėlių.

Atėjo metas keistas – nekantriai kito sapno laukiu:
Skraiduolis man jau moja pasitikdamas sapnų palaukėj.

PAMOKSLĖLIS VAIKELIUI, NUOBODŽIAUJANČIAM
PRIE KOMPIUTERIO EKRANO
(Seno bambeklio postringės)

Vaikelis tankiai daužo aliuminį puodą –
Vaje, kompiuterio klavišais jam žaisti atsibodo.
Dingo, prasmego, pražuvo virtualūs pasauliai,
Užgeso ciklopo visaregė akis – dirbtinė saulė.

Į vieną tašką sienon abuojai žiūri,
Burbi sau: „O vaikyste, tu tokia žiauri!“
Vaikeliui nabagėliui baisiai sopa širdį,
Ant tėvų ir pasaulio viso jis įširdęs.

Nebūki seniokiškai apsnūdęs ir susikrimtęs,
Žinoki, kelią rasi visados iš painiausio labirinto.
O hamletiška dvejone! – jungti ar išjungti?
Trokšti nugalėtoją paskutiniam lygyje nurungti.

Nepajusi – ciklopas tave netikėtai pagaus –
Tarp sienų keturių ilgai neregėsi dangaus.
Nepajusi – padarai rajūnai atšliauš iš visų kerčių,
Tavo ginklas virtualus – jų nenugalėt vienu kirčiu.

Ar žaidimas šis vertas šventiškų žvakių?
Tavo valandas negrįžtamai iliuzijos vagia.
Besotė dėžė keturkampė laiką godžiai ryja,
Nejauti, ar saulė bujoja lauke, ar žvaigždėmis nulijo.

Spalvos liejas akyse, ausys-radarai negaudo garsų,
Pirštai nuovargiu virpa, oras priplėkęs ir alsus.
Pasakyk sau: „Stop!“, pasakyki: „Jau užtenka,
Eikim pasaulio pažiūrėti, man ištiesk, vaikelį, ranką.“

Apsireikš, stebukladary, mostelk burtų lazdele!
Vaikelis jau batuotas – pasaulin ruošias iškeliaut.
O kas už durų, tenai toli toli,
Kas gyvena už lango, nepasakų šaly?

Šiandien žada dieną šiltą ir saulėtą,
Vidurdienį pašventins miestą vaivorykštiniai lietūs.
Ar pievos žolynų ir gėlių vardus žinai?
Užkopk ant kalno viršūnės, kur gyvena milžinai.

Bėk laukan, tinguliuk, su vaikais žaisti,
Nebijok kelio nusibrozdint, švelniai susižeisti.
Peršokti tvorelę – šaunu, griovį perskriet – puiku!
Niekas piktai neapšauks, neišvadins paiku.

Ar debesėlį baltą žydrinėj ganei,
Ar girdi, kokią žinią tau siunčia geniai?
Ciklopo vienaakio nenugalėjęs, būsi užkerėtas,
Nyks pasaulis trimetis, neradęs sau vietos.

SAKMĖ VAIKELIUI, BIJANČIAM TAMSOS

Kam padovanot vaikelio mažo krištolinę ašarą?
Tuoį gailiai priverks bekraštį, sūrų ežerą.
Norų pildytoja, atplauk, auksine žuvele,
Gal prieš miegą išvysiu šypseną žvalią?

Ne tokie ir baisūs vaiduokliai baubai –
Jie, šviesą pajutę, bijo patys labai.
Geraširdis milžinas nenuskriaus tavęs,
Ant pečių pasodinęs, kalno viršūnėn nuneš.

Ten sutiksi žydraakę sapno fėją,
Gaudysit abu žemuogių pievelėj padūkėlį vėją.
Jei atsibustum sapno vidury staiga,
Žinoki – čia tik pasakos pirmosios pabaiga.

O už jūrų trijų stebuklingoji žydi gėlė.
Kas plaukti nežinion pasiryš – nesigailės.
Ją palietęs, paukščių kalbą aiškiai suprasi.
Tu liūtaširdis – priešą pirmąjį pasitiksi drąsiai.

Neminėk vilko pilko blogo vardo,
Beširdės raganos juodžiausių kerų.
Kalvis grūdina žaizdre nenugalimą kardą –
Per pelkę žaltvykslės apšvies klampus kelius.

Laksto jonvabalčiai girios gūdžioj tankmėj –
Nakties siaubūnams pažvelgti neleisk į akis.
Akmeniu nevirk – stovėk ramiai,
Tris mįsles atspėki – trys žaizdos staiga išgis.

Jau ruošia nykštukai urvelyje puotą –
Obuolio raudono nepaliesk – šiukštu!
Palei slenkstį išbarstys žydinčią šluotą,
Svetimas neapsireikš – šventėn eikš ir tu.

Pabelski drąsiai į užkeiktos pilies duris –
Sargas atsibus – tik tavęs ir laukė.
Netikėk – gražuolės smakas devyngalvis nepraris,
Iltį nuodingą jam iš nasrų ištrauki.

Miškan senolį, pasakorių išvežė anūkas,
Ten jis grybus valgo, stebuklingą žolę rūko.
Bet ši pasaka keistoji dar ne tau,
Būki būdrus – tamsią miglą šliaužiant matau.

Pabučiuoki meiliai, fėja, į saldžiamiegio kaktą,
Pirma raukšlėlė išsilygins – amžiams teužaktų!
Užmerk, vaikelį, akis – saulėtekiui vėl atsibusi,
Tamsą nugalėjęs, smagiai dūdelėn pūsi.

AŠTUONI NETOBULOS SIELOS ATODUSIAI

Viešpatie,

Šiandien aš toks keistai netobulas:

Pūkais apspjaudė ant vėjo įširdęs topolis.

Galvoju įkirsti šaknį ar nukirsti šaką?

Ir paukštis su manim piktuoju šneka.

Viešpatie,

Šiandien aš toks keistai nerimtas:

Pakampėm blūdinėja siela susikrimtus,

Panosėj burba nerišlius žodžius:

Tegu nudžius, tegu sudžius!

Viešpatie,

Šiandien aš toks keistai neramus:

Tyčiomis pamečiau raktą į gimtus namus.

Dabar palaukėj stoviu laukiu:

Gal aidas atsišauks,

Kitu vardu atgal pašauks.

Viešpatie,

Šiandien aš toks keistai tingus:

Manęs nejaudina pražydęs vaivorykštėm dangus,

Šliaužia pro šalį rytas, ir vakaras vergus,

O nakties gelmėj tvyro kvapas nuodėmės tvankus.

Viešpatie,

Aš šiandien toks keistai įširdęs:

Pirmu gruodu sušaldžiau artimojo širdį:

Dabar ji nieko nieko nebegirdi.

Praeivis ne vynu, o tulžimi mane nugirdė.
Viešpatie,
Aš šiandien toks keistai rūstus:
Patvorin išmesiu išminčių painius raštus.
Išeisiu neatsigręžęs į svetimus kraštus:
Tegu nieieško – mano pėdų smėly nesuras.
Smėlis – mano brolis.
Saugiai mano kūną užneš.
Viešpatie,
Aš šiandien toks keistai bjaurus:
Prakeikiau nebūto penktojo meto laiko orus.
Savo sargą angelą šalin vijau:
Vaikštau pasipūtęs ir orus
Tenkinsiu visus keistus norus,
Viešpatie,
Aš šiandien toks keistai negeras:
Leidžiu – tegu vampyrai blogą kraują geria,
Nes matau: sieloj skleidžias piktojo žavi gėlė:
Ją išrauti su šaknim ar pasigailėt?
Neranda mano siela kvaišėlė keliauninkė vietos:
Ar ašutinę, ar šilko rūbą užsidėti?
Ir ką tu, Viešpatie, iš manęs netobulo tveri?
Nerandu savęs nei prie altoriaus, nei patvory.

2003 m. balandžio 12 d.

AŠTUONI NETOBULOS SIELOS PASIGRAUDENIMAI

Kunigėli, kunigėli,
Duosiu tau bizūną ir gerai mane nuplaki!
Mano kraują septynios didžiosios pabaisos laka.
Kunigėli, kunigėli,
Pats žinau, kad elgiuosi baisiai negerai:
Mano silpną kūną ryja miesto pragariai.
Kunigėli, kunigėli,
Pasaulį švarų Sicilikas ir Parmazonas perdien vėlė,
Skėlė kibirkštį ir laužą abejonių kūrė.
Kunigėli, kunigėli,
Pasakyki man, ką Pats pradžioj tvėrė:
Ar akmenį, ar gėlę?
Kunigėli, kunigėli,
Kūnas dieną šventą – sekmą dieną nesikėlė:
Kvailėlis su dvylika kvaišelių puotą kėlė.
Kunigėli, kunigėli,
Ten buvau: laužiau duoną, gėriau vyną.
Dabar mane rytais pagirios kankina.
Kunigėli, kunigėli,
Angelas ar demonas man ranką šįryt tiesia?
Kas dabar piktam atleidžia, o kas teisia?

Kunigėli, kunigėli,
Kaip gerai, kad išklydėliams paskelbti atlaidai.
Upe plaukia tirpstantys pilkšvi ledai.

2003 m.

MIESTIEČIO PASIGRAUDENIMAS

Mano žaliąją sielą betonu užliejo –
Ją geležis, plastmasė ir asfaltas engia.
Vaikštau dailiai sušukuotomis alėjom,
Čia paukščiai priešaušrį giedoti vengia.

Lietūs – rūgštoki, o sniegai – visad pilki –
Lauko gėles mylimajai turgavietėj perki.
Ant grindinio suklumpa švarūs kaimo žodžiai –
Juos praryja gosliai konteineriai besočiai.

Pamiršau kuo kvepia pirmos rasos,
Kai rūko skraiste apsigobus upėlaitė rąžos.
Ar gyvatėlė rangos, dangun kelias?
Ar iš šulinio svirtis debesį skenduolį kelias?

Sapne regiu straksint žiląją kielę –
Kantriai matuoja bevaisę niekieno žemę.
Vėl žaibas grasiai perpus dangų skėlė –
Ką jis miesto žaliaakiui vaikui lemia?

Protėvio sodintas ąžuolas palaukėj ošia,
Jo garbią galvą vaivorykštės karūna puošia.
Duonkepė apgriuvus dar kvepia ajerais –
Mano atmintį lakštingala šaukia vakarais.

Pavasaris sugrįžo, o ką man sėti?
Ant akių prispausiu pakelės gyslotį.
Geidžiu tik vieno – švintančiais laukais išeiti
Ir betonu užlietą giesmę žaliai sieloti.

2004 m. rugpjūčio 30 d.

MANEKENAS

Vitrinoje gyvena mano draugas manekenas.
Jis beveik toks pat kaip aš ir tu.
Vaikėzas jam liežuvį rodo, įžūliai mekena,
Varsto bomžas pavydžiai žvilgsniu girtu.

Merkiu praeinant suokalbiškai akį:
„Na, kaip gyvuoji, dirbtinis žmogau?“
Manding ir šįkart tą patį atsakė:
„O tempora, o mores, o dangau!“

Koks ilgas rojaus plastmasinio amžius
Neparagavus obuolio nuo pažinimo medžio.
Skrieja sekundė pro šalį susiglamžius:
Gal tu angelas esi, sparnus pametęs?

Įkyruolė musė šoka palei ausį,
Ką regėjai naujo, jos paklausi.
Iki išnaktų nepailsdama plepėtų
Apie saulės įstabius kerus ir niūruolį lietų.

Abrakadabriškai minia anapus stiklo ūžia,
Nieko nauja – keičias tik drabužiai.
Kurgi tu, apimta aistros Pigmalionė?
Gal dievų išmelstum gyvasties malonės.

Taip sustingus stovėti, patikėk, ne juokas,
Neišvertų asanos tokios ir jogas.
Ką veiktum staiga nužengęs į gatvę?
Ar nebijai pasinert praeivių vienatvėn?

Žiūrėk, už kampo laukia nuodėmė pirmoji,
Jų legionas bastos ir vienas šimtas.
Žiūrėki, septynios didžiosios svetingai moja,
O tu, naivuoli šventas, perdaug rimtas.

Ką apie šį pasaulį pasakytum gero,
Neštumei žinią taikos, ar nuojautą būsimo karo.
Gal baisiausioms ligoms stebuklingą vaistą turi,
Ar plastmase vėl nesustingtų širdis tauri

O iki lango tik vienas paskutinis žingsnis
Kažkur krūtinėje giliai kraujagyslė tvinksi.
Ir pirštu tenerodo prašalaitis kiekvienas –
Jis ne žmogus – tik bedvasis manekenas.

Vilnius, rugsėjo 21 d.

ODĖ ŠLAVĖJUI

Apdainuoki, aikštingoji mūza, grėblj, kastuvą ir šluotą,
Gatvės šlavėjo triūsą kasdienį pašlovink.
Dvejoji, ar lauru vainiku papuošti verta
Jo galvą, skambiai ištarti paprastą vardą?

Gali šaipytis iš varguolio, kiek tik nori –
Jam vis vien – patyčias kantriai ir nuolankiai kęs.
Ar pati galėtum svajot šiukšlyne oriai,
Lakštingalos giesmių klausyt klampiam tvaikė?

Ir Heraklis, vyras dydis, mėslą kuopė šauniai –
Iki šiolei giria šitą žygį ainiai.
Dar ilgai rankos pusdievio keistai kvepėjo,
Pasigrožėt švariom arklidėm graikų minios ėjo.

Pasiutpolkę šoka gatvių šlavėjo šluota kasryt,
Skamba ir siaučia – nuo largo iki crescendo.
Vartos miesčionis saldžiausiam sapne – ką jam daryt?
Prakeiksmiais rūstūs žodžiai darbštuoliui skrenda.

Perdien medžiai purto auksaspalvius lapus –
Švyti krūvos sugrėbliuotos – jų dar daug dar bus.
Žemę auksas nuklojo, o tau jokios naudos!
Pražūčiai ugnis Krezo turtus atiduos.

Ledo kirstukas rūsčiai psalmę žieminę kartoja:
Sniego, dangau, nežadėki gausenio rytoj.
Lyg žvaigždės žydi nuospaudos ant pirštų –
Kraujuoti sniegenom ant plikšakių nuskristų.

Rodos, užterštąją žemę rūpestingai valei –
Vėl laukia šluota, grėblys ir kastuvai eilė.
Ant kelmo prisėdęs, širdį paliesi staiga:
Viešpatie mano, kurgi šiukšlyno vislaus pabaiga?

O ponulis garbusis priekaištingai praeidamas burba:
Atlygio esi nevertas – aplinkui tiek priaugo purvo!
Palabino retas praeivis maloniai tave –
Atodūsius sunkius tik vėjas nuridens švaria gatve.

Nuo ryto iki vakaro žvilgčioji dangun įdėmiai,
Gal šiukšlėmis nepradės apsunkę debesynei lyti?
Žiūrėk, ir saulėj raibuliuoja juodos dėmės –
Tik vienas tu jas ir galėtum išvalyti.

Vilnius, 2009 m. gruodis

TĖVO SAPNAS

Nuplaksiu, tikrai rimbu pirmąkart nuplaksiu
Vaikelį.
Galbūt jo skausme ir pats apaksiu.
Turiu tik vieną, iš senų laikų paguodą:
Už vieną muštą šimtą nemuštų atiduoda.
Pirmagimio nuodėmių sąrašas jau ilgas:
Rimbais, kabantis ant sienos, jo pasiilgo.
Sergančio draugo iš tingulio neaplanko,
Vargšei senutei kamuoliu išmušė langą,
Katinui uodegą tyčiom duris privėrė,
Broliui auskarą ausin adata įvėrė,
Pasislėpęs mano alų gėrė.
Duosiu jam gerai per nuogą klyną:
Brolių vėl užsvaidė ką tik iškeptais blynais.
Man pasakė žodį bjaurų, nusikeikė.
Žodis toks: Tu eiki...
Ir aš miegoti nuėjau,
Nes pats to žodžio dar bijau,
Šitaip sunerimęs godoju:
Kur tas vaikas nukeliaus:
Į tėvo pragarą ar į motinos rojų?
Jau pakėliau tvirtą kietą delną,
O angelas sargas ar velnias gundyti prišokęs stabdo:
Žiūrėki, kad po to netaptų
Bjauresniu.

Atėjus laikui, jis irgi taps irzliu seniu.
Klausiu Pedagogo, parašysiu laišką:
Gal vaikelio šėlsmas išsivaikščios?
Pedagoge, Pedagoge, ką daryti,
Kaip rimbu iš jo velnyną išvaryti?
Mokytis nenori, sako, jam pilnai išminties užtenka.
Na, jau metas kelti rimbą, ranką.
Pedagoge, Pedagoge,
Tu mane išmokyk:
Ką daryti, ką daryti,
Gal tą vaiką iš namų išvaryti,
Gal jį smarkiai triskart kasdien perti,
Valgyti neduot ir negerti?
Turiu tik vieną iš senų laikų paguodą:
Už vieną muštą šimtą nemuštų atiduoda.

Vilnius, 2003 m. balandžio 17 d.

DIAGNOZĖ: MORČIUS

skiriu savo katytei

Mano katytė pernakt taip gaudžiai verkia:
Ji Češyro katino šypsenos pasiilgusi laukia.
Pilnatis suokalbiškai geltoną akį merkia:
O princas šlaistosi kituos kiemuos, kitoj palaukėj.
Ak, širdies man nedraskyk aštriais nagučiais –
Mano širdis senų eilėraščių saugykloj kuičias.
Ak, katyte, į mėnulį neraudoki.
Tau pasakysiu
Visi katinai vienodi – jie tokie:
Vieną naktį su viena,
O kitoj nakty kitai murkia suokia.
O iš Češyro katino nakties danguj
Liko tik šypsena.
Ši pasaka tokia sena:
Iš Češyro katino jokios naudos –
Tik šypsena.
Ateik, katyte,
Ant mano kelių grakščiai atsitūpki
Ir savo giesmę murki, murki, murki.
Klausykis:
Pelytė ūselius karmo po šluota.
Gal užteks šiąnakt šėlioti.

DIAGNOZĖ: BALANDIS

Teisuoliai baksnoja mane teisiuoju pirštu:
Neišmanėli, ar ilgai visus kankinsi tu?
Jis pamišo, jis pamišo!
Savo vardą, pavardę užmiršo,
Nuogas laksto Viešpaties keliu!
Jiems aš vidurinį pirštą rodau ir keliu.
Penkiasdešimties metų gerą išmetu į šiukšlių konteinerį:
Tegu viską pasiima – vidun teneria.
Pasiimkit viską viską,
Kas many dar blizga.
Pasiimkit paskutinį litą
Godžiai apkramtytą.
Pasiimkite ir eurą –
Man visi pinigėliai lygiai bjaurūs.
Man užteks vieno sudilusio cento:
Prakiurusioj kišenėj jis ilgai rusentų:
Duoki, Dieve, jam sveikatos.
Jau suplyšo mano antrasis batas,
Koks saldus keistuolio badas:
Vaikščiosiu po rasą basas.
O žiūrėk:
Upe plaukia ne lavonas,
O mano sudraskytas pasas.

O aplinkui sočiojo dejonės:
Varge, gyvenai visad iš kitų malonės!
Argi galima protą taip pragerti?
Už save trečią taurę pinigų vyno geriu
Ir visiems sutiktiesiems sudie tariu.
Sau sakau:
Nesikrimski, sukrimski
Saldžiąją plutelę
Ir į Kelią.
Virš galvos man
Palaužęs sausąją šaką
Šitaip iš kitos šalies priklydęs paukštis šneka:
Eiki tuo Keliu, kuriuo niekas niekad neina.
Aš tau pačiulbėsiu niekad negirdėtą dainą.

Vilnius, 2003 m. balandžio 17 d.

CENTAS ŠV. VINCENTUI IŠ GOGO

Geltonoji saulė virš juodvarnių lauko nepakilo,
Juodoji – dar nenusileido.

Saulėgrąža – iš kito amžiaus sodo – uždengsiu
Marmuro raukšlėm išvogotą Vincento veidą.

Regiu:

Palei duris klumpes apuosto

Šimtaakis sargusis laiko šuo.

Jį švelniai teptuku išglosto

Valiūkiškasis Picasso.

Bulvę lygiai

Varguolio puotoj į tris dalis

Apokalipsės raštais išdalys

Salvadoras Dalí.

Storulis Lautrecas

Nuo absento šauniai patrakęs

Kankaną trypia ant tilto Arly.

Regiu:

Viršūnėlėm švytinčių lauko rugių

Aplenkęs juodą vėją

Basas brolis Vincentas skrieja.

Jei gali, sakau, akimirksniui sustoki.

Tau eiliakalys Romualdas
Sukuždės tokią maldą:
Prie Viešpaties pilkojo brolio švelniai prisiglausiu,
Nes angelo trimitas perskrodė ir mano ausį.
O Viešpatie, palaiminki ir mano vieną centą,
Kad jį perduočiau pavargėliui Vincentui.
Iškelki, Viešpatie, prašau jo vardą
Į altoriaus garbę,
Nes mano sparnais nukirstaisiais
Angelas jam žodžiais verpia
Marškonį šimtaspalvį.
Mano kūną buveinėj toj priglauski
Kur saugai relikvijoriuje Vincento ausį.
Ten žydi jo dažais paletė –
Ją palietę
Kurtieji girdi,
O aklieji regi
Dievo širdį.

2003 m. kovo 22 d.

DIAGNOZĒ: HOMO CHRONOFAGUS

O varge mano, vēl tarpdury regiu siaubūnā,
Jo niekas nekviētē, o jis jau čia.
Smegduobēn byra laikas ir pūna –
Druskos stulpu aš pavirsiu nejučia.

Atomų jaučiu, savy, vaje, gangrenā,
Jis liūtas niršusis, aš belaisvis arenoj.
Nemato akyse agonijos – nepagailēs,
Tulžį ir actā ant žaizdų atsivērusių lies.

Abuojo pragaro ratais devyniais klampoju –
Žemē verias, linguoja ir dega po kojōn.
Susiurbs visam juodoji kosmoso skylē –
Kreivųjų veidrodžių šaly širdis kalēs.

Minutę niektauza žiaumoja gosliai po minutės –
Mano namą apniko kandys, kinivarpos ir rūdys.
Prarijo valandą ir trečią, ir septintą...
Dūsauja ir prakaituoja išminčių knygos spintoj.

Ar galėtų žaibas jo liežuvį sudraskyti,
Ar kumščiu stalan neapsikentęs trenkti galiu?
Jis toks – auką vėlei ras kitą,
Uostyt perdien kvapus plastmasinių gėlių.

O kur valia griežtai jam tarti:
Broli mano, atėjo metas sėti ir arti.
Nepalaisčius vandeniu želmanys gležni išdžius,
Vėjas tyruos išblaškys nelaimintus žodžius.

Apspangęs nepastebėsi – dangus seniai aušroja,
O jis pasaulį narstyt dar neįpusėjo.
Tyro oro geidžiu ir akys ašaroja,
Svyra galva prieš nuosprendžius griežto teisėjo.

Jam išėjus, net katė giliau atsiduso –
Vangiai sklaidos chronofago kvapas ir kerai.
Reikia kūnui ir sielai gaivinančio dušo –
Atskries namus atšventinti gerieji angelai.

Užkeikimo ieškosiu stipraus tarp senų foliantų –
Ant durų prikalsiu atminčiai skirtą lentą.
Salve, jei nesi pilvakalbis, gerasis žmogau!
Smėlio laikrodį ant delno dovanų laikau.

Vilnius, rugsėjo 20 d.

VOLTAIRE`O ŠYPSENA

Šypsos ironiškai marmurinis smailianosis biustas –
Fatamorganišką miglą filosofų daržely keturvėjis pusto.
Ar dangų praradus, gyventi, bedievi, smagiau,
Ar užsimerkęs giesmę angelų, girdi, žmogau?

Už kiekvieną, net ir menkiausią kliauzą –
Mielai tave triskart sudegintų ant laužo,
Sudraskytų pririšę tarp keturių arklių,
Kūdroj burbuliuotum panardintas tarp varlių.

Kvailybei, pats žinai, žemėj vietos daug –
Šalia rožės vienos piktžolių šimtas išaugs.
Bet rožė gležnoji drąsi – ją saugo spygliai,
Kirminui šaknų nepagraužt – stangrėja giliai.

Didžponių salonas užia, nerimastingai laukia,
Kam šįkart nuplėš šmaikštuolis chameleonišką kaukę.
Kas romiai atsistot išdrįs prie gėdos stulpo?
Šventeiva, save išvydęs veidrody kreivam, apstulbo.

Krizena aštrialiežuvis: Jei tau taip lemta,
Grįžki, brolau Rousseau, atgal į gamtą.
Ar skaistesnis už nusidėjėlę esi, Diderot,
Ar baltesnis už sniegą esi reikalauti doros?

Gūžias baimingai visi, lyg vaikai susigėdę,
Paslaugiai siūlo garbingiausio svečio kėdę.
Varstai perukagalvius žaižaruojančio sąmojo žaibais,
Pats iš savo pamokslų negailestingai šaipais.

Smailink plunksną žąsies, kad būtų lyg geluonis aštri,
Žodžių skaudžiausių poviškam amžiui pagailėjęs neištrink.
Nemokša – įsižeis, supras mąslusis ir protingas –
Iš snaudulio žadins per amžius sielą aptingusią.

Skvarbios akys regi gerai ir per tirščiausią rūką –
Tavo ištarmėms nereikia grimo ir perukų.
Ar nuosprendžiui kaltę suras tavyje – esi tiesakalbis.
Savo amžiaus drabužius drąsiai aikštėje išskalbęs.

Varyk iš protų, Voltaire`ai egzorciste, velniavą visokią –
Voratinklius senus suplėšyk, klaidžią miglą išvaikyk,
Tavo bažnyčios sode lakštingalos vilioklės suokia,
Į auksinį narvelį nepagaus jų, neuždarys giesmių vagis.

Vilnius, 2011 m. gegužė

IN VINO VERITAS

Jei geri – gerk į artimo ir svetimo sveikatą.
Namo sugrįžęs paglostyk švelniai juodą katę.
Paglostyk tarp vaiko rankų užmigusį dinozaurą.
Jei gali, nušluostyk ašarą žmonos – vergės Izauros.
Aš girtas šiandien, šauniai girtas:
Kažkur guli siela aukštiekninka, apvirtus.
Kūnas šoka virš praplaukiančių debesų.
Nejaučiu kaltės: esu toks, koks esu.
O kūnas vėjų darkos, plaikstos, supas:
Pabučiuoki, praeinanti mergaite, saldžiai mano lūpas.
O kūnas supas, supas, supas...
Atsibudus siela gailiai verkia:
Ponas kūnas pasišvilpaudamas knarkia.
Geranoris duoda patarimą tokį:
Susiraski sielą, sau buveinę kitokią.
O kai kūnas iš švento snaudulio atsibus
Ir tavęs, vergės Izauros, neras, šalia nebus,
Išgirsi tokią kūno maldą:
Kakta pramušiu tvirčiausią sieną,
Namo sugrįžki, mano meile, mano siela!
O siela tupi susigūžus patvory, siela verkia.

Ją praeivis bjauriai, šlykščiai dergia.
Siela siela, mano ar ne mano?
Keistas tavo būvis, keistas vargas.
Ant tavęs užmesiu sušildyt savo seną švarką.

Vilnius, 2003 m.

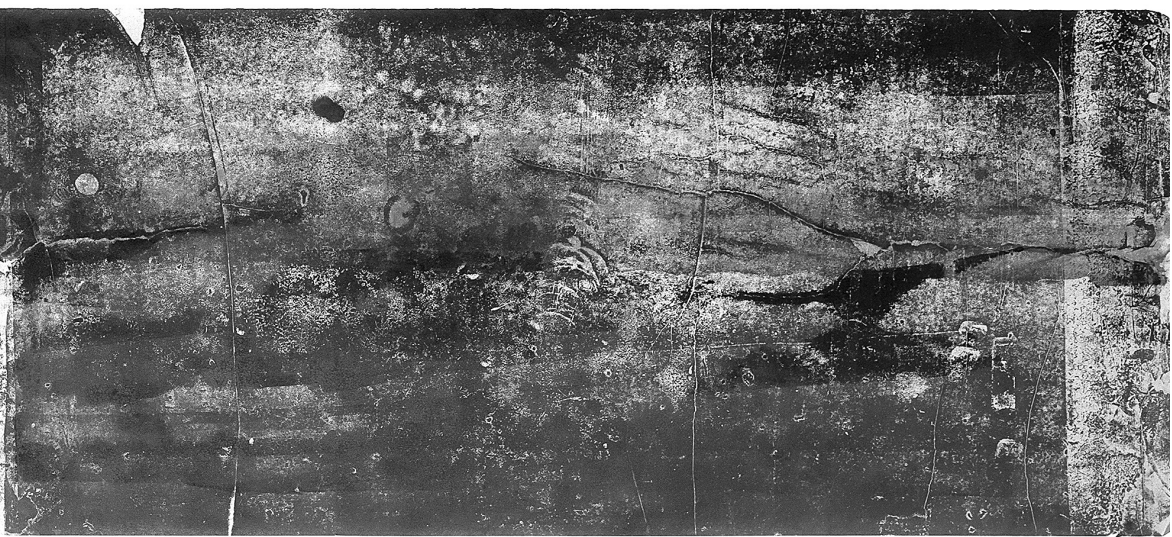
KEISTA DIENA

Ryte – pasėjau grūdą gerą.
Vakare – ugnies lapeliais dilgelė pražydo.
Jei ištroškęs vandens gurkšnio paprašytų,
Padovanočiau jam šaltinį – tegu geria!
Į save įsiklausau – savęs negirdžiu:
Kažkoks prašalaitis kartoja svetimus žodžius.
Daiktą liečiu – jis manęs nejaukiai kratos.
Gal savo sieloje atlikti rūščių kratą?
Į vaiką pažiūrėjau rūščiai:
Jis savo akimis manęs nemato.
Ar atmintį prarastą kas nors grąžins po šimto metų?
Keista diena – nuo ryto iki vėlyvo vakaro.
Tuščia diena – nebuvo net mažiausio vargo.
Niekas nepriėjo prie gėstančio ugniakuro,
Tolstantis praeivis nepaklausė mano vardo.
Keista diena...

III

VALANDOS

RYTO MALDA

Žalią išlieki vystančiai žolei,
Dangui išblukusiam dovanoki mėlį.
Akmuo meldžia sparnų iki šiolei,
Kad nušvistų ir praregėtų vėlei.

Alkanam parodyk kur geri namai,
Klajokliui pailsėti leisk ramiai,
Gydančia ranka paliesk ligotą,
Izopu pašventink pavargėlio godą.

Paglostyk atžalynui kirstą žaizdą –
Ten taip gražiai drugeliai žaidžia.
Vėl atverki tėkmei drumzliną šaltinį –
Paukščiai atsibus giesmėmis ištinę.

Prisiminti leisk senolės maldą:
Neperlaužki manęs kaip sauso meldo.
Vaiką pamestąjį glėby sušildyk,
Atgaivink krauju dulkėtą širdį.

Pirm manęs pasiųski angelą kely,
Kad per ugnį pereiti galėčiau.
Mano žemę sielvartą geli,
Kad kasdien su žiburiu budėčiau.

Sau, o Viešpatie, tik ilgesio prašau,
Smėlyje dangaus ženklus rašau.
Iš jų sudėsiu pirmai maldai žodį –
Amen – kelią link Tavęs parodys.

DIENINĖ

Ryto skaistis akyse pradingo,
Perdien siela nykiai tingo.
Išsivėtė tūkstančiais keistų darbų,
Tuščia – ubago kalte drebu.

Kregždės dangų ado skylėtą,
Gramdo upelė pajuodusį krantą.
Mintys šlaistosi susivėlusios ir lėtos,
Nuovargis žolėn mieguistas krenta.

Atilsį klajokliui varpas gieda,
Laimingasis, nebereikia jau skubėti!
Išgirdau stygos nutrūkusios gaidą –
Paliko juodą vėliavą kabėti.

Saugiai dieną paslėpęs užsklėsiu,
Padebesiais ligi vaivorykštės tilto sklėsiu.
O žemėje pašauks piktu žodžiu:
Nevertas angelo sparnais žaidžiu.

Diena praskriejo lyg drugelio sapnas,
Tik žodžiai liko – tuščiaviduriai ir kvapnūs.
Pirštais paliečiau sausuolę gėlę –
O, stebukle! – vėl žydėti prisikėlė.

Ugnie, paskolinki plakantį karštį,
Kad diena tinguliais nenukarštų.
Paskolink, vėjau, gūsio galią –
Atsidusęs peržegnosių naują kelią.

Atlaidusis, ranką meiliai man ištieski;
Jai kitam nenusikaltau, rūščiai nenuiteiski.
Supratau, kodėl sušalo pakeleję akmuo,
Niekas nepaglostė – atgaila kamuos.

VAKARINĖ

Vakar įžadus daviau, šiandien netesėjau,
Kur surasti man atlaidųjį teisėją?
Angele, vėl ištieski saugiai ranką –
Klajoklis vėjas atodūsius giliausius renka.

Vakar kryžiumi šventoriuje ilgai gulėjau,
Šiandien skaudžiai artimojo ašarą paliejau.
Maldą tą pačią nuolankiai kartoju:
Kitokiu leisk man pasitikti rytojų.

Skalsia duona neprašau akmenį paversti –
Vandenį puotoj ragausiu vietoj vyno.
Strėnas galiu iki skausmo suveržti –
Ašutinė kūną vietoj šilko tegaivina.

Atmintį nemigos demonais baudžiu,
Prie žvakės uždegtos pernakt budžiu.
Dvejoju, ar prie šventojo kojų galiu
Padėti puokštę lauko gėlių.

Kas beldžias į saugiai užsklęstas duris,
Kas vaidenas šešėliais už lango?
Ką pernakt mano sąžinė darys?
Pranašo sapnais diena užmirštoji teaplanko.

Vaiko pirmąją malda pasimelsti geidžiu,
Gal ženklą sulauksiu iki trečiųjų gaidžių.
Ne dilgelė delnuos, žvaigždė sužydės,
Ir priešaušrio giesmė viltį žadės.

NAKTINĖ

Prabudai, lyg trenktas žaibo.
Ar sapne nepaklydai? – mėnuo šaipos.
Virkauja krūmyne sulaukėjusi katė,
Beldžias į duris užmiršta kaltė.

Siela vartos, paguosta nenurimo,
Ieško eilėraščio pabaigai rimo.
Vidurnakčio šešėliai išbučiavo lūpas,
Ant kelių vėlei nerimas parklupo.

Dilgelė nakties gelmėj išaugo,
Jos rūstį angelas švelnusi saugo.
Pasiklydusi žvaigždė klajoklė neprašydo –
Maldininkas dangaus jos šviesą išprašytų.

Nakties žaizdre nukalsiu širdį –
Pusiau neperskels keturvėjai įširdę.
Atlėks jon žydrasparniai paukščiai,
Giedos, kad nekrūpčiotum baukščiai.

Priešaušris padangę grakščiai žildo,
Nepažįstamasis budėjo šalia pernakt.
Šviesa jo languos prigeso – dar šildo,
O ilgesiui nereikės vienam užakt.

Atgailotojo psalmę nuolankiai tariau,
Viešpatie, dabar sau nieko neturiu.
Neužgydyki visų žaizdų – teskauda!
Leisk užmiršti tik piktojo skriaudą.

Šventa tylą pasotink dieną,
Palaimink žodį, kurs jaukiai ateina,
Akis išplauki šviesa neregėta,
Atleisk užmigusiam, kad nebūtų gėda.

Vilnius, 2002–2007 m.

MANO ABROZDĒLIAI

1. ŠV. ANTANAS ATSISKYRĖLIS

Riaumoja liūtas baisiai prie olos,
Tamsybės sėlina – saldžiai meluos.
Tik žvakė šildo akmeninį karštą,
O atsiskyrėliui nuo jos vis vien per karštą.

Lakų smėlį žarsto prijaukintas skorpionas,
Gundyt atšliauš miražais tūkstantasis monas.
Nuogas atsistojai prieš žaibo kirtį –
Angelas apstulbo – gal nuo maldų esi apgirtęs.

Kūnas eižėja lyg perdžiuvusi nendrė,
Suakmenėję liepos psalmę švokščia kantriai.
Širdies romiosios piktasis liesti nesiryžo –
Iš vytelių pintas saugo kryžius.

Vaivorykštės žiedais gumbuotoji lazda pražydo –
Tik vienos malonės iš dangaus senolis paprašytų:
Teatgaivina dykumą rają lietus šventasis,
Maldos valanda lyg šimtas metų tęsias.

Pernakt hienos į mėnulį niršiai loja –
Karavano triukšmas ir laužai vienišiaus nevilioja.
Teištars praeiviui ir smalsuoliui amen,
O vaikui rytmetinę žvaigždę danguje palaimins.

Vilnius, 2007 m. spalį

2. ŠV. JURGIS

Buski iš miego, kary, ir kelkis drąsus,
Vėl pasauly priviso pabaisų grasių.
Vėl kryžkelės alsuoja garais nuodingais –
Ar ne per ilgai buvai pradingęs?

Irštvoje vartos grobio ištroškęs žvėris –
Jei ne tu, kas nežinion jį išvarys?
Piktos rankos piktą duoną raugia,
Paukščių lizdai išdraskyti voratinkliais traukias.

Stebi žemę iš aukštybių plėšrūs vanagai –
Avinėlio širdį perplėstų aštrūs nagai.
Jau metas – būki saugus ir akylas,
Bjaurastys visokie klastai kyla.

Draugą mūšiui rasi – tyraširdį,
Piktasis spjaudo ugnimi į širdis.
Žeri kirčiui palaimintas kardas,
Ar šlovės valanda arti – ne paskutinis kartas.

Savo plunksnas šliužas skraiduolis pasėjo,
Pasisiuvo sparnus tas, kurs paskui ėjo.
Tik sau geidžia akys platybių dangaus,
Saldūs kerai dar ne vieną apgaus.

Dangaus kareivija skuba į pagalbą,
Padės nukirsti paskutinę devintą galvą.
O jei atgytų – vėlei grumtis karys pasiruošęs,
Kur liejas kraujas šventas – švyti Jurgio rožės.

3. ŠV. PRANCIŠKUS

Gieda paukštis romiai ant Viešpaties žmogaus peties,
Nuolankiaširdžiui išgiedos žaizdas penkias.
Kas pasaulio verkti tau oloj padės?
Tamsybės dar labiau šviesos nekęs.

Taikiai ilsis gyvulėliai šalia vilko,
Sušilkėjo dilgelė – geluoniais netvilko.
Vaivorykštės spalvom dažos juodas debesis –
Bevaisė žemė gimdo žiedelius – ten, kur esi.

Nusinešė rojaus bučinį raupsuotasis tolyn,
O toks nuogas esi – paskutinę lazda luošiams dalink.
Palietai vandenį lūpom iš Avinėlio pėdos,
Avinėliu virtai – žvanga giesmės aiduos.

Paleido grobį iš aštrių nagų erelis,
Dabar jo daliai tik aukštybėse klajoti.
Užmigdė kalną pilkojo paukštelio trelės,
Drugelį asiliukas vaiko – turgavietėn nereikia joti.

Nuo kryžiaus leidžias spinduliai – žaizdas įspraus,
Neregėta šviesa kūną pavargėlio praus.
Gailiai nelūžta po šventojo kojom žolė,
Ar pas mus priklydai iš pasakų šalies?

2007 m. spalio 24 d.

4. ŠV. KAZIMIERAS

Karnavalas baigės. Miega rūmų juokdarys,
Karalaitis klaupias palei katedros duris.
Nuolankiai prie Viešpaties kojų padėjo karūną,
Ašutinė drasko paliegusį atgailotojo kūną.

Rūdija tviskantys šarvai ir aštrusis kalavijas –
Tarp rankų – tik trys skaisčios lelijos.
Veltui laukia kario grynakraujis žirgas –
Kito pasaulio garsais nepagydomai siela susirgo.

Puotos šurmuly toks keistas ir vienišas esi –
Pasislėptum amžiams praplaukiančiam debesy.
Liutnios trelės jau neglosto ir nelepina širdies –
Šiąnakt tik angelo giesmę iš aukštybių girdės.

Sklaidosi migla virš Šventaragio slėnio –
Lyg erškėčio dūris skausmas atsėlino.
Paupiais stabmeldiškai lakštutė suokia,
Namo sugrįžta bajoraičiai, pernakt aistringai šokę.

Bąla Katedros kolonos – tvirtos piligrimų lazdos,
Šviečia Katedros kolonos – negėstančios žvakės.
O mintie, tavo durklas per anksti galąstas –
Vaivorykštės spalvom pražydo karalaičio akys.

Gal čia tik sapnas – šilko pataluos pabusi,
Dabar už lauko akmenį nuogesnis būsi.
O sargas paryčiui tave sukniubusį atranda –
Išgiedojai Nukryžiuotojo žaizdas ir savo randą.

Vilnius, 2007 m. spalį

5. BARBORA ŽAGARIETĖ

Vėl kvepia vyšnios Žagarėje saldžiai!
Barbora už žemaičių kietą būdą meldžias,
Tiesina laukuos perlaužtą stiebą vystančio grūdo,
Ravi prie smūtkelio apleistąjį darželį rūtų.

Ne angelas gieda sode – tai dvaro panelė skaisčioji
Smagiai varnėnus vaiko iš raustančių vyšnynų,
Gano pievoj drugelius, debesėlius baltus skaičiuoja,
Kur gyvulėlis pasiklydo, viena težino.

Palietė ranka – pumpurais liepsnoja krūvos žagarų,
Palietė malda – akmenširdis nelaimėlį guodžia žodžiu geru.
Vienišką ir užmirštąjį nuolankiai slaugo,
Šaukia lietų sausroj ant gelstančio lauko.

Skaistina žemę danguos vyturys,
Stebuklais beldžiasi Barbora į netikinčiųjų duris.
Tėvonijon parveda už rankos atmintį praradusią,
Sudraskytą vaivorykštę našlaičių rūpestingai ado.

Vieškeliu giedodama ateina žagariškė Barbė –
O tu tokia – šventais darbais perdien šimtadarbė.
O tu tokia – ir danguos rūpi žemiški vargai –
Savo žaizdą peržegnojus, kitų žaizdas verkei.

Kalvarijom sugrįžta mergelė iš Žagarės,
Apsaugoti nuo badmečio, marų ir karės.
Anksti aušroja bažnytėlės medinės langai:
Vėl savo žemę stebuklais lankai.

2007 m. lapkričio 5 d.

6. ŠV. KŪDIKĖLIO JĖZAUS IR ŠVENČIAUSIOJO VEIDO TERESĖ

Jei tik vienas žiedlapis pleventų ant peties –
Patikėsiu – tai žadėtas ženklas nuo tavęs.
Net perdžiuvusi malda sausoje padės –
Mažuoju keleliu prie šulinio Karmelyje atves.

Pasaulis glaudžiasi kuprotas prie mažutės celės –
Nukryžiuotojo šešėly žėri maldos Teresėlės.
Rožinis sruvena ir tarp pirštų šnara
Už širdį surambėjusią, už širdį gerą.

Nuo paveikslų šventųjų šimtmečių dulkes pūti,
Už miegančius pernakt prie žvakės amžinos budi.
Laiptus dangun ateinantiems mazgoji kantriai –
Paukščiai giesmę vienuolyno sodelyje antrina.

Esi tokia – neturtėlė, klusnioji ir skaisti –
Amžinatvės ženklus siela tyloje skaitys.
Kitos seserys stropiai vaivorykštę aus –
Tarp Viešpaties delnų žydi rožė tau.

Gieda paukštė pilkoji viršūnėj spygliuoto erškėčio –
Šventoms kelionėms atsibusti piligrimą kviečia.
Jei pleventų žiedlapis tik vienas ant peties –
Patikėsiu – rožę nešantiems kryžių ant kelio padės.

Vilnius, 2007 m. gruodis

LITURGINĖS INVAZIJOS

VERBŲ SEKMADIENIS

Ilis dangus, debesynų baltųjų priverpęs,
Švyti įsaulę sekmadienio šventojo verbos.
Dar nenukaltos skausmų ir vargo vatos –
Šiandien pasaulis jaukus ir spalvotas.

O verba plaka, skaudžiai drungnąjį muša,
Pašalą gena iš širdies ir apsiblaususių akių.
Vaivorykšte pražydo kasdienės maldos mūsų,
Karalius žengia šventovės gėlėtu taku.

Rodos, guodžiančio varpo šerdis tuoj suplyš,
Leidžias iš aukštybių lietus – rasodamas lis.
Palaimintas klaupiasi romiai ir mažas, ir senas,
Taikdariui kartoja aidas ir aleliuja, ir osana!

Tavo garbei ir šluota nutriušus pražys,
Šventei vynas, brandintas ilgai, nesurūgo.
Stebuklo ištroškusi malda manoji taip prašys –
Skrydžiui prikelpi sužvarbusį baltąjį drugį.

Dar neatsilanko naktis juodžiausioji ir valanda baisi,
Į Avinėlio puotą paskutinę kviečiamas esi.
Taurę atneša angelas nežemiškų linksmybių,
Vienas kitam palinkėkime, broliai, ramybės!

Baltriškės, 2008 m. kovo 19 d.

AVINĖLIS

(Velykinė alegorija)

Piemenėli, ką po jovaru svajodamas veikei?
Ar ganyti debesynus danguje patiko?
Avinėlį sužeistą parnešė namo vaikai,
O medžioklis naujo grobio pasislėpęs tyko.

Iš laukžolių vaikeliai išpureno guolį,
Atnešė vandens tyriausio atsigert.
Vaivorykšte perrištų žaizdas varguolio –
Taip romiai atsidusęs, avinėlis merdi.

Glosto ir myluoja, pernakt sargiai budi,
Kad skausmuos neliktų vienas atsibudęs.
Jei danguj pražystų tik žvaigždė juoda,
Ją išbalintų ašaros vaikelių ir malda.

O stebukle! Išsisklaidė piktojo kerai ir burtai,
Avinėlis, stryktelėjęs aukštai, pasipurtė.
Avinėlio nieks pavyt negali, nesulaiko,
Krykštaudami vaikeliai baltavilnį vaiko.

Kietaširdžio lanką ir strėlės perpus sulaužė,
Sumetė smagiai liepsnot į laužą.
Piemenėli, būki rūpestingas ir akylas –
Vėlei iš pėdos juodosios juodas garas kyla.

Vėl erškėtis aštrėja ir bujoja dagys,
Drožia pasalai šaulys naują lanką,
O žaizda paskutinė palaiminta gis,
Jau šventos rasos žemę lanko.

VĒLINĒS

Jei kryžkelēj sutikčiau žvarbią vėlę,
Klausčiau jos, kas gyvastį suvėlė,
Ko šiam pasauly neguosta braidai,
Gal versmę gyvojo vandens radai?

Gal trokšti perduoti gyviesiems žinią –
Anapus meldžiasi karštai už mus.
Kraujo pirmojo pralieto balina žymę,
Kad žaibas netrenktų į šventintus namus.

Ko, neramioji, širdį gelia?
Regi ir mano paskutinį kelią.
Jei maldos aštuondienės nepadės,
Ištarsiu: „Gailėkis jos, gerasis Die.“

O kurgi tavo angelas sargusis,
Paleidęs vieną klaidžiot naktyje?
Nešaldo žvarbiausio vėjo gūsis,
Nesušildo skaidrūs žodžiai, gimę tyloje.

Prisėsk šalia atminčiai skirtosios žvakės –
Aš – gyvas, tavo šviečia fosforinės akys.
Amžiną atilsį varpas ims gausti –
Tik psalmininko žodžiais galiu paguosti.

Nuliesiu vyno iš protėvių taurės senosios,
Medaus paliesiu prie gedėtojo uosio.
Vis tiek žinau, kas nors tavęs liūdės,
Link aukštybių šventais atodūisiais lydės.

Amžiną atilsį varpai ims gausti,
Metas tėviškėn amžinon keliaujančius guosti.
Šviesos kaip niekad šiąnakt daug,
Žemės įsčiose gyvybės naujos augs.

Šiandien drobule balta veidrodį dengia –
Vėlių nežadinsiu iš kieto miego.
Tešvies lelija skaisčioji ant palangės –
Artimas kadaise ją grožėtis mėgo.

Vilnius, lapkričio 6 d.

PIEMENĖLIŲ MIŠIOS

Šypsosi ėdžiose meiliai Dievulis vaikelis,
Skaidrią ašarą Mergelės akyse regiu.
Palaimink jam ir pirmą, ir paskutinį kelią,
Vynmedžio kekę ir paplotėlį iš rugių.

Pasaulis atsiduso, angelų giesmės ištroškęs,
Nerimsta gelmės juodos ir pragarėliai troškūs.
Pertraukti pirmos maldos piktasis neišdrįs,
Motina regėjo kapą šaltąjį ir kryžius tris.

Šventoji valanda atėjo – piemenėlių mišios,
Veriasi Dangus malonėmis – šviesa neregėta.
Žodį, tapusį kūnu, pranašas gieda,
Žėri tik viena žvaigždė – nublanko visos.

Dar nesapnuoki žydėjimo spygliuotojo erškėčio,
Vinių aštriųjų dūrio ir tamsiausios nakties.
Išsekusios versmės gyvąjį vandenį kviečia,
Akmuo kertinis, šventovei žadėtas, kietės.

Viešpaties Angelas apsireikš ir agapėj,
Švytinčiais sparnais išblaškys šešėlį juodą.
O piemenėlių laužo dūmai jaukiai kvepia,
Klaupias gyvulėliai prieš ganytoją išsvajotą.

O Šventoji naktie, taip greit nesibaiki!
Dar tvyro ramybės kvapas ir smilkalų.
Girdžiu – skelbt gerąją naujieną eiki!
Kelionėms lazda iš geležies užgrūdintos kalu.

Vilnius, Bernardinai, 2006 m. gruodžio 25 d.

ANGELAS SARGAS

Gimiau, o jis šalia ištikimai stovėjo,
Sparnais pridengęs nuo atšiauraus žieminio vėjo.
Į akie pažvelgęs, tyliai pašaukė vardu,
Ir palaimintas pieno lašelis nebuvo kartus.

Slaptį mano nuodėmių pirmasis matė,
Atgailai pirmasis už mane maldoj sustingo.
Akmuo, kurį kerštingas mano pusėn metė,
Išsiskleidė dulkėm, ženkle nepalikęs, dingo.

Ašarą baltą ir juodą švelniai nušluostė,
Bjaurią žaizdą palietęs, užmigdė, išglostė.
Debesį juodą gena šalin nuo namų,
Jis greta visados – ir širdyje ramu.

Neleidžia perdien tinguly palaimingai kiurksoti,
Skrupulingai darbus ir žodžius metraštin įrašo.
Sau atlygio jokio už kasdienius stebuklus neprašo –
Prie išsekusios versmės randu tyrojo vandens ąsotį.

Gailis, jei pilkiu mano akys blunka
Ir šviesą garsiai lieja aplinkui neregėtą.
Žiežirbą meta ugningąją į širdį drungną,
Jei diena švari manoji – ir jam negėda.

Ar, sparnuotas drauge, triūst nepavargai,
Sergėti sapnus klajoklius nepabodo?
Negąsdina tavęs aštrūs chimėrų ragai,
Klasta, žabangas ir melas juodas.

O varge mano, apsižvalgęs taip sakau:
Vėl klaidžiu keliu tuštybių mugėn pasukau.
Tamsybės sielon veršis siautulingai ir bujos –
Žinojau, ant žirgo baltojo vaduoti angelas atjos.

Dažnai ištarti užmirštu jam ačiū,
Nepasilabinu rytais ir nakčiai atsisveikint užmirštu.
Bet rūščiai negrūmoja priekaištaudamas pirštu –
Vis vien agapėje bus garbingiausias svečias.

O angele, mane parklupusį vėl kelki,
Dienoj sočiausioj primink svetimoj alkj.
Ar greta, atodūsi paskutinį pašventinės, būsi,
Kai šešėlių karalystėn neš juodasis vėjo gūsis?

Vilnius, 2010 m. sausis

APOKRIFAI

GAILESTINGOJO SAMARIEČIO MALDA

Kas pamirštąjį užjaus, jei ne aš?
Kas bekojį ant kalno viršūnės užneš?
Aš toks pats, kaip ir visi –
Tik širdis karštesnė – ne vėsi.

Ir pažemintas, ir nuskriaustasis mano brolis,
Prie gėdos stulpo už kitą atsistočiau.
Tokia dalia man – širdingojo kvaišelio rolė:
Pats alkanas esu, o kitas tepavalgo sočiai.

Mano žaizdos kitokios – jų neskauda,
Aidais girdžiu beglobių ir benamių raudą.
Svetimos ašaros veide išdegino raukšles,
Skausmais suakmenėjo stovintis šalia.

Jam tik atodūsiais padėt galiu,
Palydėti iki šventovės tiesiausi keliu.
Mano malda jo tamsybes nušvies,
Ir grįžtančiam paklydėliui sūnui slenkstį nušveis.

Laiminu tik dieną, meile gailestinga,
Juodoji ir tuščia, kai ja dalytis stinga.
Padauginti gausiai duonos ir vyno nemoku –
Tik laiminu nevilty parklupusį žmogų.

Kremtuosi – visų žaizdų išglostyt negaliu,
Pagalbos meldžiu iš sargų angelų.
Aiman jei ženklus sielvarto užmiršiu,
Save išdalinau – Viešpatyje romiai mirsiu.

SŪNAUS PALAIDŪNO MALDA

Neklauski, Tėve, kur buvau ilgam prapuolęs.
Svečios šalys suviliojo, paviliojo toliai.
Paskui drugeli sapnuos nelaksto vaikas –
Tuštybių mugėj linksminausi godžiai ir apsvaigęs.

Skarmalais pavirto jaunystes puošnūs rūbai,
Apsiblausė siela, širdis vienatvėmis sugrubo.
Gležno grožio nematau pražystančiu geliu,
Meiliai ir šviesiai į kitą pažvelgti negaliu.

Geriau vyną juodą – juodas kraujas verda,
Kelią užmiršau namo ir savo pirmą vardą.
Keturvėjais iššvaisčiau palikimo monetas,
Manęs jau nepažinsi – aš ne tas.

Kai virpa kinas skausmais ir serga,
Jaučiu – tėvas atsiunčia angelą sargą,
Kad prie menko gulto kantriai budėtų
Ir vėsią ranka ant kaktos karščiuojančios dėtų.

Ir kelrode žvaigžde klaidžioj migloj paklydo,
Ja pragaro gelmes žaltvykslėmis lydo.
Šventas dienas paniekinau tuščia žaisme,
O balsą girdžiu: „Iš tamsybių kelkis ir eime!“

Tai mano Tėvo balsas, tai mano Tėvo žodis,
Apsiplauti atneša tyrojo vandens ąsotį.
Nušluostė nuo veido suakmenėjusią ašarą,
Palaiminimais širdy ištirpdė juodą pašalą.

Angelai skylėta dangų vėl užlopė –
Kaip vaikas sėdžiu prie Tėvo kojų.
Žodžius renku pirmai maldai – lyg lobį:
Neatstūmei sūnaus paklydėlio. Gailestingajam dėkoju.

LOZORIAUS MALDA

Pašaukei, Rabuni, mane iš nebūties,
Ar buvau tokios šlovės vertas?
Malda pirmoji ir paskutinė amžinatvėje budės,
O širdy erškėčio spygliais dega Tavo vardas.

Pasaulis sukluso nustėręs ir įtariai,
Taip paprastai „išeiki, Lozoriau“ tarei.
Perskilęs pusiau akmuo pakalnėn nusirito,
Baltos įkapės lėtai po kojom krito.

Išėjusio anapus, verkei manęs, Rabuni,
Tas ašaras taurėn surinko angelai.
Jos žvaigždėmis skaisčiausiomis nakty tebūna!
O man pasauly be tavęs taip negerai.

Girdžiu: „Dangus priklauso, broli, tau.“,
O aš tik įkapes trūnijančias matau.
Akis nudažė vaivorykštės spalvom alyvos,
Dabar aš toks – ir gyvas, ir negyvas.

Aš pirmas iš mirusiųjų slėnio prisikėlęs,
Neužmiršiu, kaip kvepia ne šios žemės gėlės.
Kaip man gyventi, Viešpatie, dabar?
„Lozoriau, kelkis?“, – kiekviena sekundė bars.

Naujas vynos subrendo ir duonai pakilo raugas,
Mirtie, tu pralaimėjai! Juodas sapnas traukias,
Senos maldos pradėjo gailiai vysti,
Nedaug tereikia man – vėl Tave išvysti.

JUDO ISKARIOTO MALDA

Džiūgauja tik juodos gelmės pragarų,
Jau ne agapės vyną – tulžį geriu.
Paskutinįkart norėčiau akimis paglostyt dangų,
Bet jį debesys, žaibais pritvinkę, dengia.

Visąlaik girdžiu tik garsą kalamų vinių,
Taip šiurpiei ir trankiai per amžius aidės!
Išdavystės dieną prakeiksmiais miniu,
O prisikelti jokios maldos nepadės.

Prakeiktas būki, trisdešimties monetų skambesų!
Dievažudžių ir paskutiniuotu mano vardą šauks.
Bučinio kaina melo vaikui baisi –
Ant bevardžio kapo tik usnys augs.

Po vieną raunu plaukus nuo galvos,
Juos paukščiai lizdams nesurinks.
Kai eisiu vienas prie medžio ant kalvos,
Tik varnas pavymui grasiai suriks.

Iki gyslų akis norėčiau išsirauti –
Jos nevertos pagarbinti kylančią saulę.
Odą nuo veido nuplėšiau iki kraujo –
Tokios pabaisos dar nematė pasaulis.

Rankas grąžyti ir raudoti – per vėlu.
Pasmerkiau save saldžiausio bučinio melu.
Padariau tik tai, ką troškau padaryti,
O juodą ašarą vis tiek sunku nuryti.

Čia, kur dabar esu, nėra jokios vilties –
Tik alsiai blogio gėlės žydi.
Tamsos nešėjo delne širdis sopulingai ledės,
Ir atleidimo nėra iš ko prašyti.

Meskit akmenį, kas be nuodėmės ir nekaltas,
Jau Kryžius švyti virš pasaulio iškeltas.
Viešpatie, kai vartysi knygą Būties,
Pasmerktųjų maldos paskutiniame lape budės.

NIKODEMO NAKTIES MALDA

Ilgisi siela manoji gyvojo Dievo,
O jis, mira numazgotas, įkapes baltąsias dėvi.
Galvą pelenais barstau ir karčiai aimanuoju,
Gyvojo Dievo ilgisi širdis manoji.

Paukštis nakties gelmėje, o gal angelas atsiduso,
Budžiu vienužis prie Kūno nukryžiuoto.
Kapo akmeninės sienos riksmui prasižiotų,
Bet juodaisiais debesynais dangūs dužo.

Avinėlio lemčiai paaukotas, romiai guli,
Ir mano širdyje veriasi žaizda gili.
Visą laiką girdžiu „Ar tiki, Nikodemai?,
Tik Dvasios balso savyje klausyk įdėmiai.“

Grasiai rytą trečias gaidys sugiedojo,
O aš parpuolęs penkias žaizdas goduju.
Kas dabar ir vėliau su gyvaisiais bus?
Ar paženklinėti Dievo mirtimi atsibus?

O Izraelio namai, atsimerkit! – sušukt norėčiau garsiai,
Nuo šiol ne tyrą vandenį, o tulžį gersit.
Tavo pirmagimiams duona pelėsiais žiedės,
Laukuose ne Ielijos – kiekiai žydės.

Puslapiais Toros kerojas šaknys erškėčio,
Kraujas nekaltas pralietas – druskos stulpu sukietėčiau.
Šviesa amžinąja patepei drumzlinas mano akis,
Ir agapėje protėvių maldos, degintos sausra, atgis.

Žinau, mirtie, tu nugalėta. Ir aš tvirtai tikiu –
Gyvasis iš aukštybių nužengs vaivorykštės taku.

VIA DOLOROSA

1. SIMONO KIRENIEČIO MALDA

Tąkart grįžau iš laukų nusidirbęs,
O mirtininkų gatvėje vėl triukšmas girdis.
Vėl link Kaukolės kalno žengia kareivių būrys,
Kryžių velka nuteistasis myriop vidury.

Žioplinėja reginio ištroškusi minia,
Kančiai svetimai nejautri ir abejinga.
O kodėl iš visų išsirinko tik mane?
Mano keliai nuo darbų savųjų linko.

Ėjo šalia, erškėčiais vainikuotas ir kraujais aptekęs,
Jo kryžių nešiau lyg visą amžinybę.
Jaučiau kaip žvelgia įkandin Jo akys,
Kur šito skausmo šaknys slypi?

Rakštis aštriausioji giliai delnan įsmigo,
Ir kraujagyslėm keliauja link širdies.
Atminty ta diena jau niekad neužmigo,
Vien bizūnų kirčius ausis aidais girdės.

Žydi kryžiaus žymė ant mano peties,
Jos žiniuonių tepalai išgydyt nepadės.
Neištrins ir nesunaikins maršusis laikas,
Kryžnešiu nuo šiol bus ir mano vaikas.

Ir iki gyvenimo paskutinių dienų
Kryžnešiu vadins, ir save taip vadinu.
Ir sapnuos nešu kryžių svetimą,
Jo niekas nenuima ir nepaima.

Atrodo, nieko gero kitiems nepadariau,
Tik savo žemės gabalėlį laimindamas ariau.
Lietus nuplovė visą kraują, o aš menu,
Kraujo pralieto lašai žydi ant Jeruzalės akmenų.

2. VERONIKOS MALDA

Nebuvau jo mokinė ir garbintoja arši,
Pamokslais pakerėta nevaikščiojau paskui.
Atmintis skrupulingai valandas skausmų rašys,
Jo paskutinę naktį ir dieną regėtojai pasakos.

Karaliumi vadino ir pranašu, ir mesiju,
Šventu teisuoliu, auksaburniu ir stebukladariu didžiu.
Kasdienius darbus šalin ilgam numesiu,
Išbarstytus pasaulin eisiu rinkti palaiminimų žodžius.

Mačiau tik žmogų kenčiantį, kraujais paplūdusį,
Žaizdotą, bizūno kirčiais pažymėtą.
O sargybiniai keikėsi šlykščiai, nešvankiai plūdosi,
Lyg gyvulį varė į aukojimo vietą.

Skraiste nušluosčiau pribėgusi jo veidą,
Pirštais suspėjau paliest kraštelį sudraskyto rūbo.
Vandens atsigerti iš ąsočio jam neleido,
Nustūmė atgal į minią kareiviai grubiai.

O kentėtojai kūnu ir dvasia už mus,
Negarbingą kryžių pavertei tauriu.
Stebuklingą dovaną parnešiau į namus,
Jo žemiškojo veido atšvaistą turiu.

Už kokius nuopelnus mane apdovanojai?
Neverta esu maldoj minėti tavo vardą.
Skraistę sopulingąją slapčiomis išsivynioju,
Nežemiškos šviesos širdin priplūsta kiekvieną kartą.

Ne prakeiksmą paliko, o įspėjimą rūstų:
„Jeruzalės dukros, save apverkit ir vaikus.“
Jei paskutinę žvakę septintas angelas užpūstų,
Kuo apšviestum ateinančius tamsius laikus?

3. ŠIMTININKO LONGINO MALDA

Mačiau ne vieną mirtį ir ne šimtą,
Surambėjo širdis, nejautri ir bejausmė.
Nenustebčiau, jei iš krūtinės akmenį išimtų,
Manoji pareiga tokia – stebėti bausmę.

Nekyla pagunda bedalio kenčiančio gailėt,
Ne mano akims ašaras verksmingas liet.
Sapnų juodųjų nematau – ramiai užmiegu,
Nelanko kerštaujančios dvasios ir mirtininkų šmėklos.

Cezariui esu prisiekęs ir dievaičiams Romos,
O ši žemė maištininkų ir apsimetėlių pranašų.
Tąkart kryžiuoti atvedė žydėlį, nuolankiai romų,
INRI – tokį užrašą patyčiai prikalta nešu.

Plyšo dangus, žaibais sudraskytas, pusiau,
Žemė dejuodama ugnimi atsivėrė kiaurai.
Apakintas veriančia šviesa, šnibždėjau sau:
Dievo žmogus yra šitas tikrai.

„Ir tau atleidžiu, mano broli, kaltę“, –
Apstulbau netekęs žado ir suakmenėjau.
O kaip troškau jį iš mirusių prikelti,
Nazariečio vardą savo maldoje minėjau.

Ne aš jį nuteisiau, o man vis tiek baisu,
Perdūriau ne kūną – amžinąjį Žodį.
Jo širdies krauju ir vandeniu pakrikštytas esu,
Šventovėn kelią nesvajotoji žvaigždė parodys.

O Karaliau mano, tik erškėčiais vainikuotas,
Vėl riksmas gaidžių trečiųjų pasivaidens.
Svečiu pirmuoju pasikviečiau tave į puotą,
Pats atneščiau apsiplauti tyrojo vandens.

ŠV. TOMO MALDA

Paskui jį lyg šešėlis sekiau,
Susimąstę po alyvmedžiu sėdėjome kartu.
Sau šimtąkart dvejodamas sakiau:
Viešpatie mano, ar tikrai čia Tu?

Daug keistesnių stebuklų magai darė:
Nedegė ugny, sklandė lyg paukščiai ore.
Uždėjęs ranką ant peties man tarė:
Tik šviesą išpažinki širdimi tyra.

O varge, abejonėse buvau pražuvęs,
Kiekvieną žodį narsčiau iki pašaknų.
Gal per drungnas buvau. Lyg atšipęs rėžtuvas,
Negalintis palikti ženkle ant akmenų?

O varge, apakėlis buvau ir kurčias,
Panašus į gėrybėm pertekusį turčių.
Kvietė šviesa nemarioji taip arti...
Rieda ašara atgailaujanti ir karti.

Iš snaudulio kieto per vėlai pabudau,
Skylėtą atmintį skubiai adau.
Pats save ant kryžiaus kalu,
Iš savo netikėjimo dabar pasijuokti galiu.

Romiesiems ir vargdieniams palaiminimus barstė,
O aš tik Kaukolės kalną regėjau ir karstą.
Kitokios karalystės spalvom ir vaizdais kerėjo,
Burtais apsiaustą pasidalijo sargai kareiviai.

Paliečiau pirštais švytinčias žaizdas ir šoną,
Akių pakelti negaliu – per didelė malonė.
Pati amžinybė meiliai žvelgia į mano akis,
Esi Viešpats ir Dievas – amžinai abejojantis sakys.

JONO MALDA PATMOS SALOJE

Trokštu prie tavęs švelniai prisiglausti,
Vėl agapėje perpus duoną laužti.
Viešpatie, mano sapnams padovanojai salą,
O širdis septintojo angelo giesmėj šąla.

Paskutinio regėjimo gniaužtuos kalio,
Už Tavo kančią taurę vyno keliu.
Dar ne laikas ištraukt iš delno kryžmedžio rakštį,
Kur paskutinį Tavo žodį rasti?

Skudžiai nuo nežemiškos šviesos kasdien anku,
Tai angelas pergamente vedžioja mano plunksną.
Rodos, paguosti šalia nusileido Dangus,
Ir šnekas su manim olos paunksmėj.

Amžinatvės laiškus smėlyje lakiam rašau,
Visą laik regiu save sustingusį prie Kryžiaus.
Maldoj tik gailesčio levos vaikams prašau,
Klajoklio sutiktojo klausiu: Ar Jis sugrįžo?

Geidžiu veidą paslėpti tavo delnuos,
Su vėju atodūisiais giliausiais dalinuos.
Įžadu tylos paženklinau savo burną:
Tekėkit, juodos pranašystės, į kiaurą urną.

Virš žilos galvos prakilnus erelis sklando,
Ne saulėlydį – kruvino drabužio spindesį matau.
Šviesos ginklus Dangaus kareivija galanda.
Taip meldžiuos: Tavyje esu, per Tave ir Tau.

IL POVERELLO

„AŠ PASĖSIU GĖLIŲ PO VAIKO LANGU“

*Šv. Pranciškaus žodžiai broliui Leonui,
keliaujant aplankyti mirštantį vaiką*

Aš pasėsiu gėlių po vaiko langu,
Mano angelas jas kasdien teaplanko.
Kai vaikas iš snaudulio atsimerks,
Palaimintas lietus gėlyną merks.

Savo geluonį, sese mirtie, ištrauki!
Paskutinio sapno švelniai nepaglostei.
Tavo veidas niauriai susiraukęs,
Jau vėjas pažadino sūpuoklės gluosny.

Prašau Tavęs, kad vaikas atsibustų,
O netektis aplenktų šį vargo būstą!
Mano malda karščiausioji vaiką tesaugo!
O gėlės – stebukle – po langais išaugo.

Tai brolio šventas ženklas, vaike, tau,
Jo angelą virš koplytėlės dar matau.
Tegu ir sausroje gėlės vešliai auga,
Priimki, Viešpatie, iš vaiko gėlės auką.

O jeigu vaiką sapnas juodasai priglaus,
Jo ašara pravirksiu prie šulinio gilaus.
Ten žydi klajoklė žvaigždė pasimetus –
Vaiko maldai sužydėti metas.

Tuoj angelas skautųjį lietų atves
Pagirdyt ne šio pasaulio gėlę.
Broli, sugrįžtant namo neregėjau tavęs,
Kas maldai brolius šįryt kėlė?

ŠVENTOJO BROLIO PRANCIŠKAUS INDULGENCIJA

Žaizdotojo brolio vardu pašaukite vilką,
Baltąjį gūdžioj tankmėj ir aštriadantį pilką.
Juos žodis piktasai krauju užbūrė,
Sušaukite visus į vieną būrį.

Pakvieskite draugėn medžioklį niršų,
Jis kirtį pirmąjį seniai užmiršo.
Akmens jo pusėn nenumeskit,
Akyse ašara tešvinta aiškiai.

Dabar paukšteliai skaudžiai pamokslaus:
Apokalipsės keliais raupsuotas brolis vėjas šliauš.
Kas jo žaizdas bučiuos, apriš, išglostys?
Gal tik benamis šuo laižys, apuostys?

Vaikelių lūpomis nuplaks tiesa karti:
Išvaryti būsim antrąkart iš rojaus.
Viešpaties atodūšiai girdėt visai arti –
Šventyklos vietoj piktžolės kerojas.

Niūruoliui tark ir tam, kurs susiraukęs:
Duonai nekils nešildytas raugas.
Vynas svečiui pirmajam per greit sugiš –
Palaiminki savo rankas ir prarasta malonė grįš.

Brolio kirvio ašmenys ramybėj tesiils,
Jei bevaisį medį kirto – jis nekaltas!
Visos vinyš Nojaus laivui jau nukaltos!
Žvaigždė krituolė dangaus platybių ilgisi.

O valanda šventoji, kai visiems atleista!
Ir drungnaširdis romiai tyrus laistys.
Meilės vardyną išmokti dar užtenka dienų –
Dvasia švytėdama plevena virš negyvų vandenų.

Nenuilsdamas sargiai serafimas skrajos
Virš juodžiausios nakties, virš prarajos.
Jo sparnais lyg lieptu pereisi į kitą pusę –
Agapėj tarp seserų ir brolių vienišas nebūsi.

Nedaug tereikia – atsinešk tik ubagėlio terbą,
Jon maldų ir votų gausiai telpa.
Šventon kelionėn išsidrožki naują lazda –
Aure – paukštelio trelės virš galvos jau plazda.

REGĖJIMAS LA VERNOS KALNE

Iki viršūnės neregėtos ilgas kelias,
Ten švelnūs angelo sparnai
Klajoklio tyrą širdį kelią,
O akmenys, aštrieji ir įširdę,
Atodūsius giliausius girdi.
Nuėjęs iki kalno vidurio
Širdimi palieski giesmę maldininko vyturio.
Palieski iš švelniausiojo akmens šerdies
Užgimusią ne šio pasaulio keistą gėlę,
Jau kalnas burę – baltą debesį išskėlė,
Tuoj išskris!
Akmuo paglostytas sunkiausias slėnyn nusiris,
Akmuo kertinis,
Dabar maldas užmirški –
Jas už tave kuždės vienišius debesėlis,
Ir nuplukdys tolyn palaimintos vienatvės sielis.
Daugiau čia žodžių nebereikia –
Juos aidas kalnų viršūnėmis atriekia,
Įsiklausyk, girdi?
Ne šešėlis slapčiomis praslinko –
Brolis vilkas ieško tankmėje parklupusio brolelio pilkojo –
Švelniai palaižys penktąją švytinčią žaizdą,
Meiliai prašys, kad su juo slėpynių žaistų.

Vėl žaibas grasiai dangų pavargusį sklė –
Parneša angelas ant sparnų koplytėlę.
Kalnas pirmojo pamokslo nekantriai laukia –
Nurimęs vėjas nuolankiai klaupias.
Nurimki –
Už tave visas maldas jau sukalbėjo oloj rūstus vienuolis vėjas,
Dabar vienvėdį laimink savo ir Dievo tylą,
Kai paskutinis žingsnis link viršūnės dyla.
Žiūrėk, jau skrieja apsvaigęs kalnas dangumi –
Nuplaks tave ši pagava ūmi.
Vargo broliui šaltinis kojas numazgos,
Saulės giesmė kelionėn naujon paguos,
Atsimerki, brolau!
Žemės žaizdoms atsibuski.
Priglauski prie lūpų Pranciškaus žiedelį –
Aštrią usnį.

ORVYDŲ SODYBA

Akmuo ant akmens. Ir vėlei akmuo,
Akmuo prie akmens – žemės votos.
Regėjimai svetimi piligrimą kamuos –
Pasaulis keistas, pasaulis sugalvotas.

Tokioj tyloj tik melstis ir rugį sėti –
Po obelim senolis suakmenėjęs sėdi.
Dūmoja pirmą ir paskutinę vaiko kančią –
Atmintį saugos išsivaikščiojusiai genčiai.

Dūsaudamas akmuo laukais ridenas –
Akmuo kertinis – taip jam vaidenas
O akmenys tokie – jau ne pagonys,
Pakrikštyti rasa – iš statytojo malonės.

Aure, dar vieną akmenėlį atneša keistuolis,
Verias jo akimis neregėtas tolis.
Jau svajoklis kitas susapnuos netyčia
Visų apleistą ir sunykusią koplyčią.

Kol prašalaitis akis išplėtęs aikčios,
Akmenys kas sau vėl išsivaikščios.
O gal iš jų paskutinę suręsti tvirtovę?
Ten pasirengęs mūšiui angelas testovi.

Vilnius, 2007 m. gruodis

KAS GI, VIEŠPATIE, AŠ BE TAVĖS?

Kas gi, Viešpatie, aš be Tavęs?

Tik šakelė sausa be žiedų.

Aklas prie šaltinio aklo neatves –

Vystančiai sielai meilės stebuklus žadu.

Kas gi, Viešpatie, aš be Tavęs?

Tik svajoklis grimztas gelmėn sapnų spalvotų.

Mano kraičio sunkiai žirgai neatveš –

Skaisčiai žydi širdy kraujuojančios votos.

Kas gi, Viešpatie, aš be Tavęs?

Tik klajoklis, blaškomas laiko sukūry.

Vėl saują pelenų raudotojai atneš,

O naują sadorą kasdien su manimi kuri.

Kas gi, Viešpatie, aš be Tavęs?

Tik medžioklis be strėlių ir lanko.

Angelas nuolankiai šventins tyrus ir gatves,

Silpnojo grobuonys ir plėšrūnai tenelanko.

Kas gi, Viešpatie, aš be Tavęs?
Tik smiltis lakioji tarp vėjų keturių.
Nešventintas akmuo kertinis žvarbiai vės –
Meilią ugnį dovanotą žiburiu turiu.

Kas gi, Viešpatie, aš be Tavęs?

Vilnius, 2006 m. Šv. Tomo Akviniečio dienoje

DALGIO GIESMELĖ

Pjovėjas
Ilgai mane rūgos:
Dalgį paslėpiau rugiuos.
O vėjas
Šnara tyliai tyliai
Kokie vyliai, kokie vyliai...
Vaike paikas, keistas vaike,
Ar duonelės tau nereikia?
Mano bėdos –
O man linksma, o man gera –
Iš mano pėdos
Vyturėliai geria.
Ir kikilis,
Taip aukštai dangun pakilęs,
Linksminas kartu.
Ko gi taip kartu
Nuo kadagio kvapios uogelės?
Dalgio niekas nesibijo.
Dalgis žemėj surūdijo.
Ko tau mažą širdį vėlei gelia?
Aušta rytas
Ir pjovėjas kitas
Rugį kirs.

O vaikelis mažas
Pats dalgiu pavirs.
Jau žvangėdams rėkia:
Ar duonelės tau nereikia?

2003 m. balandžio 11 d.

VIETOS NETURINČIOJO MAKAMAI

*Some fly east an' some fly west
An' some fly over the cuckoo's nest.*

*Kartus tam labai ir Swietas,
Kurs pewnos nie tur dzie wietas*

Galima turėti vietą, o galima jos neturėti. Nors galbūt jos niekad ir neturim, o tik atsirandame kažkame, kas esti per dēm guru ir iškoriję. Ir ne itin svarbu, ar tai padėtis erdvėje ar laike. Kaip apmąstydamas savo padėjimą sykį konstatavo amerikiečių ikonoklastas Kenas Kesey: „Buvau per jaunas, kad būčiau bitnikas, ir per senas, kad būčiau hipis.“ Arabų kalboje vieta ar padėtis įvardijama žodžiu *maqām*, tačiau jis taip pat vartojamas nusakyti dar aibei kitų sąvokų – dervišo, keliaujančio Dievop, kelio postovį, kapą, kuriame ilsisi musulmų šventojo palaikai, gaidų padėtį melodinėje skalėje, tonaciją, rangą ir t. t. Kilęs šis žodis iš veiksmažodžio *qāma*, reiškiančio keltis (gulėjus ar sėdėjus), stotis, pakilti, prisikelti (taip pat ir iš mirusiųjų). Iš tokių makamų, ar postovių, kilusių iš rinktinės autoriaus pasakojimų, atseksime bent kelias vietas to kelio, kurį jam teko eiti. Atseksime, kiek įmanoma, paties autoriaus žodžiais.

Vaikystės smegduobė

Romualdas Trachimas – toks tikrasis mūsų autoriaus vardas – radosi 1951 m. gruodžio 13-ąją laikinojoje sostinėje, kuri jam nepabuvo net laikina. *Gimiau Kaune, tačiau labai greitai mano motina, pasiėmusi mane, kartu su savo keliomis draugėmis patraukė į Kazachijos stepes, Temirtau miestą. Nežinau, ko ji ten nusitrenkė, gal genama romantikos, o gal nuo kažko bėgdama. Po didžiojo vado Stalino mirties jau buvo praslinkę treji metai. Tremtiniai jau traukė Lietuvos link. Ryškiai prisimenu tik bekraštę stepę, medinius barakus – bendrabučius, anglių šlako kalnus, kylančius beveik iki dangaus, šaltmirę žiemą ir karščiu prakaituojančių vasarą, tiubeteiką ant galvos ir stepės švilpikų giesmeles. Gąsdino tik šachtininkų pajuodę veidai. Prisimenu, kad išmokau šauniai keiktis. Ir dabar menu tą jausmą, kai į mano viršugalvį tėsėsi stiklinė. Kraujo srovelės susimaišė su ašaromis ir degtinės lašais. Taip motina pažadino mane.... Netikėtai motina pateko į ligoninę. Sunegalavo širdis. Regis, po savaitės ji mirė. Prieš mirtį ją dar pamačiau paskutinį kartą. Prisimenu, kad paglostė mano galvą ir ilgai laikė suspaudusi mano ranką. Daugiau jos neregėjau.*

Ant nežinomo kranto

Apie septintuosius metus po motinos mirties atsidūriau Lietuvoje, Kauno 2-uose vaikų namuose, kurie buvo pačiame miesto centre. Juose man neilgai teko pabūti. Prasidėjo mano odisėja – per visą Lietuvą kelionė į Dabikinės vaikų namus, buvusį grafų Zubovų dvarą. Čia išbuvau šešerius metus. Gal čia ir buvo tikroji mano vaikystės šalis. Lietuviškai nemokėjau anei žodžio, nes mano pirmoji kalba buvo ne lietuvių, o rusų kalba. Labai sunku buvo bendrauti su vaikais, kurie mane taip pašaukdavo: „Ei tu, ruski suski!“ Kartais naktimis pašniurkščiodavau į pagalbę, nes jaučiausi vienišas, baisiai vienišas, lyg žuvis, išmesta ant nežinomo kranto. Mokykloje man įsiminė vieno linksmų plaučių mokytojo pasisveikinimas: „Sveiki gyvi, benkartukai, pamestinukai ir visos kitos žemės atmatos.“

Tačiau aš greitai įveikiau kalbos barjerus, o trečiojoje klasėje parašiau savo pirmąjį eilėraštį. Neprisimenu apie ką rašiau. Mokytoja tą mano eilėraštį išsiuntė į Akmenės rajono laikraštėlį, ir jis tenai buvo išspausdintas, o pats laikraštėlis su mano opusu kabėjo gal kokį pusmetį skelbimų lentoje šalia direktorės kabineto. Iki dešimtos klasės savo poetinius mėginimus buvau užmiršęs. Nužengus širdyn pirmosios meilės jausmams, staiga manyje vėl atgimė polinkis eilių rašymui. Tos eilės buvo gan romantiškai sentimentalios ir drungnos, tačiau kiekvienas ketureilis sukeldavo dar didesnį poreikį rašyti. Vaikų namuose buvau, matyt, toks vienas, ir pradėjau jaustis balta varna. Perdien lindėdavau bibliotekoje, apsuptas knygų. Skaitydavau iki apkvaišimo, kol akyse

susiliedavo tekstas. Bet tuomet biblioteka man buvo vienintelė šventovė, o ir šiaip, užsidarius vienam kambarėlyje, buvo gera pasinerti į nežinomus, neregėtus pasaulius.

Baigiantis šeštai klasei mums pranešė, kad Dabikinės vaikų namai yra panaikinami, o mes būsime išsklaidyti po kitas Lietuvos prieglaudas. Skaudama širdimi atsidūriau Laurų vaikų namuose, penkiolika kilometrų nuo Vilniaus, pušyne netoli Neries. Beje, pradėjau siųsti mažus rašinėlius į Vilniaus rajono laikraštėlį „Draugystė“. Už kiekvieną gaudavau du ar tris rublius. Pasijutau beveik rokferliu.

Dar labiau buvau iškeltas į padanges, kai laimėjau visos Lietuvos moksleivių rašinių konkursą. Rašinys „Prie kumščio – suspaustas kumštis“ buvo skirtas komunistų partijos žygių liaupsei. Greitai buvau pakviestas į žurnalo „Moksleivis“ redakciją. Ten, kabinete, manęs jau laukė žurnalo vyr. redaktorius V. Bubnys. Įėjęs pamačiau, kad jis skaito to žurnalo numerio puslapį, kur buvo išspausdintas mano rašinys. Pasisveikinome, o jis, pakėlęs akis nuo žurnalo, be jokių užuolankų paklausė, ar aš tikįs tuo, ką parašiau. Nesupratau, ko jis iš manęs laukia. Žiūrėdamas tiesiai į jo akis atsakiau, kad, žinoma, tikiu.

Po kažkiek laiko gavau pranešimą, kad esu pakviestas į jaunųjų literatų stovyklą. Dvi birželio savaitės prabėgo lyg viena diena. Buvo visko: naujų pažinčių, vakarai prie laužo skaitant eiles, besišnekant aukštomis temomis, besiginčijant. Tarpe mūsų buvo būsimos literatūros žvaigždės: S. T. Kondrotas, L. Degėsys, G. Cieškaitė, R. Rastauskas. Buvau lyg septintame danguje. Man atrodė, kad lyg per vieną akimirką buvau perkeistas.

Laisvės diena

Štai pagaliau atėjo ir mano laisvės valanda! Visam užvėriau internato duris. Kišenėje tik penki rubliai, vienas kostiumėlis ir vieni batai. Neturėjau net lagaminėlio. O kam gi jis man, jei neturėjau, ką jį dėti. Stoviu Antakalnio troleibusų žiede ir mąstau, kur man dabar patraukti. Dieną praleidau senamiestyje, o vakarop nuvažiavau pernakti į geležinkelio stotį.

Pirmas mano eilių rašymo metas greitai baigėsi. O manęs laukė „gatvės universitetai“. Tik retsykiais blonknotėly brūkštelėdavau koją nors dvielij ar vieną eilutę ir greitai užmiršdavau. Du kartus pabandęs germanistikos studijas, supratau, kad šis kelias ne man. Beliko tik viena išeitis – savišvieta. Vis vien likau germanofilu ir vokiečių poezijos gerbėju. Vieną kartą sėdėdamas Sarbievijaus kiemelyje po žymiuoju filologų beržu skaičiau E. Lasker-Schüler poezijos rinkinį. Netikėtai prie manęs priėjo dėstytoja Olga Voronkova, kuri kažko manęs norėjo paklausti. Pamačiusi knygos viršelyje autorės pavardę ji nustebo ir pakvietė mane apsilankyti savo namuose. Gyveno ji kartu su motina, žymia germaniste Ina Meiksinaite. Jų namuose pasijutau atsidūręs visai kitame pasaulyje – tarp intelektualių pokalbių, muzikos ir gausos knygų. Meiksinaitės namuose susipažinau ir su kitu žymiu germanistu Leonu Petravičiumi, kurio draugystę su manimi laikau gyvenimo dovana. O antroji mano meilė – sibirinio amžiaus rusų poezija, ypač Balmontas ir Sologubas.

Savanoriška tremtis

Aiščiau suvokiau, kad reikia keisti gyvenimo būdą ir keisti kelio kryptį. Pirmyn į nežinomybę! Kartą, eidamas gatve, ant skelbimų stulpo pamačiau ryškų plakatą, kuriame jaunuolis, iškėlęs vėliavą, kvietė romantikus savanoriais prisidėti prie komunizmo statybos ir taip atlikti savo pareigą partijai ir liaudžiai. Atrodė, kad komjaunuolio akys žvelgia tiesiai į mane. Apstulbau – štai ko man ir reikia! Nieko nelaukdamas tiesiai nudrožiau į komjaunimo komitetą. Ten man įteikė kelialapį į Ust Ilmsko visasąjunginę komjaunimo sparčiąją statybą, šimtą rublių kelionei, tvirtai paspaudė ranką ir palinkėjo laikyti aukštai iškeltą komunizmo statytojo vėliavą. Pasisakiau draugams apie savo romantišką avantiūrą. Vieni nustebo, kiti nuoširdžiai gailėjo ir atkalbinėjo, dar treči pasukiojo pirštu ties smilkiniu. Poetas A. Gailius perrašęs man padovanojo Visockio eilėraštį „Mano draugas išvažiavo į Magadaną“.

Prieš išvykdamas į didįjį nuotykį, surinkau pluoštą savo eilėraščių ir nusiunčiau į „Nemuno“ žurnalą. Po savaitės gavau atsakymą ir pakvietimą atvykti į redakciją. Štai aš ir Kaune. Sėdžiu poeto R. Keturakio kabinete. Pokalbis buvo ilgas, nuoširdus ir man malonus. Pagyrė mano rašinius ir pabaigoje pasakė, kad su manimi nori susitikti redaktorius L. Inis. Užėjęs į kabinetą ant stalo pamačiau savo eilėraščių pluoštelį. Pokalbis buvo labai trumpas. Jis manęs paklausė, ar nebijau už savo eilėraščius gauti į galvą. Nustebau, bet įžūliai žiūrėdamas tiesiai į jo akis atsakiau, jei išspausdins, tai jie ir gaus į galvą, ir oriai išėjau. Tik

dabar suprantu, kas taip nustebino vyr. redaktorių. Tuomet net mano eilėraščių pavadinimai juos trikdė. Vienas buvo skirtas F. Nietzschei, kitas – Gottfriedui Bennui, o dar trečias užvardintas „Šešiakampės žvaigždės šviesa“, kurį dedikavau Lasker-Schüler. Nė vienas šių eilėraščių, kuriuos laikiau labiau pavykusiais, nebuvo atsirinktas. Iš trečiojo eilėraščio prisimenu tik pirmąją ir paskutinę eilutę: „Alyvų kalne nėsčios motinos laukia stebuklo/ Per visą dangų šešiakampės žvaigždės šviesa.“ Kai R. Keturakiui pasisakiau, kad išvykstu į komjaunuoliškas statybas, jis daugia-reikšmiškai susižvalgė su bendradarbiais, bet nuoširdžiai palinkėjo geros kloties.

*Ir įvyko mažas stebuklėlis! Jau Sibiro taigoje netikėtai gavau siuntinėį, o jame buvo „Nemuno“ žurnale per du puslapius išspausdinti mano žodžiai. Tai buvo 1975 m. sausio numeris, nuo kurio viršelio ilgesingomis akimis dangun žvelgė kelią į operetės primadonas pradėjusi Danutė Dirginčiūtė. Eiles autorius šiame vasariška šiluma dvelkiančiame žiemos numeryje paskelbė Tomo Mučio pseudonimu, pasinaudojęs iš Romučio pasidarytu malonybiniu trumpiniu Mutis – būtent taip vaikai jį šaukdavo internate. Pristatydamas autorių Algimantas Mikuta rašė: „Dar vienas jaunas menininkas, kuriam negresia sumoteriškėjimas!... Jis, atrodo, yra pasiryžęs sutvarkyti pasaulį – išnaikinti visas blogybes, sugėdinti klystančius, apvainikuoti teisiuosius.“ Po šešių eilėraščių, pasirodžiusių „Nemune“, stojo daugiametė pertrauka. Autoriaus *ars poetica* dabar tapo nebe glotnus eilių klostymas, o atžarusėjimas mažaisiais ir didžiaisiais „Bermudų trikampio“, grasos namų*

ir oikumenos ratais, kuriuose laukė savo keistuoliai, *diogenai ir sokratai, kvazimodai ir avantiūristai*. Ši užtrūkusi cezūra baigėsi tik lygiai po trisdešimties metų – autoriaus eilėraštis „Kadišas geto Mirjam“ buvo išspausdintas Žydų muziejaus almanacho trečiajame tome, pasirodžiusiame 2005-aisiais. Naujos autoriaus publikacijos teko laukti dar beveik dešimtmetį – *vienas mano bičiulis, išleidęs poetų, nesulaukusių keturiasdešimties metų, antologiją, be mano sutikimo nusiuntė mano eilėraščių į žurnalą „Naujoji Romuva“, ir keturi iš jų buvo išspausdinti 2014 m. ketvirtajame numeryje. Aišku, už tokį poelgį, bičiulio nesmerkiau. Vargu ar aš pats būčiau pasiryžęs tokiam žingsniui. Po dvejų metų dar vienas mano eilėraštis buvo išspausdintas žurnale „Krantai“.*

Vartai į rojų Kabeliuose

Po metų grįžęs į Vilnių, apsistojau pas Leoną Petravičių. Jo dėka netrukus susipažinau su kunigu jėzuitu Jonu Lauriūnu, kuris klebonavo Dzūkijos pakraštyje, Kabelių bažnytkaimy. Tėvelio globojamas graužiau Senojo ir Naujojo testamento tekstus. Čia, Kabeliuose, pirmąkart išgirdau man naujus žodžius – meditacija, askezė, adoracija. Vieną gražią gegužės dieną apsisprendžiau ir paprašiau tėvelio mane pakrikštyti ir tapti mano krikštatiėviu. Jis mielai sutiko, ir jau kitą rytą tapau krikščionimi. Krikštavardžiu pasirinkau apaštalo šv. Tomo, netikėlio ir abejončio, vardą.

Jau po poros savaitių netikėtai tėveliui Jonui pareiškiau, kad noriu stoti į Kauno kunigų seminariją. Kankinamai slinko dienos, laukiant atsakymo. Pagaliau gavau laišką, kuriame juodu ant balto buvo parašyta, kad „šiais metais Jūsų priimti negalime. Prašome kreiptis kitais metais.“ Tėvelis liūdnai perskaitė atsakymą ir juokaudamas pasakė, kad vartai į rojų, matyt, man užverti.

O i k u m e n a

Palyginus su Vakarų hipiais, negalėjome trankytis po visą pasaulį, tačiau turėjome neapbrėptas Tarybų Sąjungos teritorijas. Ir tų kelių mums pilnai užteko. Kuprinę ant pečių ir pirmyn, nesišvalgant atgalios. Kišenėse švilpauja vėjas, bet pasitiki šiandiena nesirūpindamas rytojumi! Svarbiausia – pojūtis, kad esi laisvas ir joks viršininkas tau neįsakinės, ką daryti ir kaip mąstyti. Maloniausia kelyje buvo susitikti su tokiais pačiais klajūnais. Ir nerūpėjo, ką rytoj valgysiu ir kur rytoj atsidursiu. Man patiko vieno poeto žodžiai: „O kelias bėga, o kelias dulksta. Ką sutiksiu – laimę ar kulką?“

Vilnius žiemą pilkšvai niaurus ir letargiškai nugrimzdęs savy, o dangus seniokiškai susiraukšlėjęs. Pasakiau sau – užtenka! Užrakinau savo butėlio senamiestyje duris, peržegnojau ten paliktas geras ir blogas dienas ir patraukiau vėl Maskvon – virti ir kunkuliuoti tautą katilė. Tarybinis Vilnius buvo tikra kultūrinė provincija, kur vos vos smilko kūrybinė dvasia. Tvyrojo beviltiška tyla ir nebuvo girdėti jokio murmesio.

Vieną pavakarę vaikščiojau su hipių būreliu Maskvos centre ir, nuo jų atsiskyręs, prisėdau ant suoliuko priešais paminklą Puškinui ramiai sau parūkyti. Praėjus vos keletui minučių, prie manęs prisiartinę milicijos patruliai ir mandagiai paprašė parodyti pasą. Deja, paso aš jau neturėjau, nes jį demonstratyviai sudeginau viename hipių sambūryje. Gal ir kvailokai pasielgiau, tačiau tuomet toks buvo mano nusiteikimas ir nuotaikos. Nieko nepasakę, jie gražiai mane palydėjo iki melsvos mašinėlės ir nusivežė į netoliese esantį milicijos skyrių. Po poros valandų, surašę protokolą, įsodino mane į greitosios pagalbos mašiną ir tiesiai nuvežė į Maskvos psichiatrinę ligoninę Nr. 17. Pradžioje, aišku, buvo įdomu stebėti slaptą ligoninės gyvenimą. Skyrius buvo labai didelis, ligonių gal porą šimtų, lygiai tiek ir charakteringų tipažų. Ketvirto mėnesio pabaigoje mane „gydantis“ psichiatras jumoristiniu tonu man pranešė gerą žinią, kad sekančią dieną būsiu „deportuotas“ į savo tėvynę! Tiesiai iš traukinio lydintis sanitaras mane nugabeno į Vasaros g. 5. Po Maskvos man čia buvo tikras rojus.

Lenino paminklas

1987-ųjų metų gegužę Vilnius kvepėjo pavasariu. Vieną pavakarę nutariau aplankyti draugą, gyvenantį Basanavičiaus gatvėje priešais cerkvę. Jo nesuradęs, užėjau parduotuvėlėn. Nusipirkau saldžios varškės pakelį ir „Kosmoso“ cigarečių. Neskubėdamas nusileidau nuo Tauro kalno laiptais žemyn link

Lenino prospekto. Praėjau saugumo komiteto rūmus ir atsidūriau priešais Lenino aikštę. Nieko negalvodamas nudrožiau prie Lenino paminklo, užlipau viršun ir atsisėdau paminklo papėdėje, atsirėmęs į šaltą marmurą. Sukryžiauvau kojas lotoso poza. Kairėj šalia savęs pasidėjau varškės pakelį, dešinėje „Kosmoso“ cigaretės, ir, apsvaigęs nuo alyvų kvapo, užsimerkiau.

Prabėgo gal penketas, o gal dešimt minučių. Aš buvau visai paskendęs pavasarinėje nirvanoje. Staiga iš už paminklo pasirodė du civiliai vyriškiai, puolė prie manęs ir užlaužė rankas. Dar vienas griebė varškę, cigarečių pakelį ir degtukų dėžutę, o mane kosminių greičiu nuvilko į milicijos mašiną. Už savo beprotystę sumokėjau gan pigiai – nemokamu poilsiu grasos namuose.

Bermudų trikampis

Daugelis iš tuometinės Tarybų Sąjungos hipių nedaug ką tešmanė apie Lietuvą, tačiau beveik visi žinojo, kad Vilniuje yra „Bermudų trikampis“. Pirmoji ir svarbiausioji iš jo stotelių, žinoma, buvo garsioji „Vaivos“ kavinė, tikra laisvamanių užėiga, priebėga nuo tuometinio oficiozinio marazmo. Kita stotelė buvo daugeliui iš senųjų laikų gerai pažįstama „Žibutės“ kavinaitė. Čia rinkosi prakilnesnė publika, oresnė ir labiau susitupėjusi, palyginus su „Vaivos“ marginalais. Bendrą jos vaizdą kiek jaukė stalviršiai iš granito. Atrodė, kad visi sėdi prie antkapių. Visam šitam paradui vadovavo visiems žinoma kavinaitės šeimininkė Raisa Moisejeva, moteris iš stuomens ir liemens, tikra

kavinaitės širdis. Iš žymesnių kultūros grandų „Žibutėje“ esu ne kartą matęs tik poetę J. Vaičiūnaite. Ji dažnokai čia užsukdavo ir ilgakai rymodavo prie kavos puodelio iškilmingoje vienvietėje. Paskutinė „Bermudų trikampio“ stotelė buvo netoli centro, dabartinėje Vilniaus gatvėje įsikūrusi „Žuvėdros“ kavinė, sterili, pseudovakarietiška, paskendus prietemoje.

Nauji nuotyčiai

Vaikai išaugo ir išėjo savais keliais. Ir likome dviese. Priglaudėmą aklą katiną, ir dabar yra kuo rūpintis, o savo malonumui galiu auginti kambarines gėles ir skaityti protingas knygeles. O gal dar nustebinsiu save ir, susikrovęs kuprinę, išeisiu ieškoti naujų nuotykių. Per paskutinį mūsų susitikimą įžymioji tų laikų hipė Valia Stopščica man taip pasakė: „Dabar keliauk savo prote ir savo širdy.“

Tai tik keli autoriaus kelio makamai, ir jų gali būti daug daugiau, galiausiai pačios eilės yra sustabdyti postoviai, sravanti šviesos vitražai, tačiau pats aukščiausiasis makamas yra *lā-maqām*, nevietis, bevietybė. XIV a. azerų poetas hurūfitas Alijus Imadedinas Nasimis taip rašė savo garsiojoje gazelėje:

Məndə sığar iki cahan, mən bu cəhanə sığmazam
Gövhər-i lâ-məkân mənəm, kövn-ü- məkanə sığmazam

Many pasauliu du sutilps, bet aš pasaulį šiam netilpsiu.
Ašai – esmė, bevietybė aš, ir buvime ašai netilpsiu.

TURINYS

MEILĖS GIESMĖ ... 7

I

METSKAITLIS

SAUSIO ADORACIJA ... 15

VASARIO APOLOGIJA ... 16

KOVO PALETĖ ... 17

BALANDŽIO EGZORCIJA ... 18

GEGUŽĖS IMPERATYVAS ... 20

BIRŽELIO AGAPĖ ... 21

HEDONISTINĖ LIEPA ... 23

RUGPJŪČIO REZIGNACIJA ... 24

RUGSĖJO INVAZIJA ... 26

RUGSĖJO ADAGIO ... 28

STOIKAS SPALIS ... 30

SPALIO ANEMIJA ... 32

ANATEMA LAPKRIČIUI ... 34

GRUODŽIO KOMA ... 36

SAULĖS PAUKŠTIS

SAULĖS PAUKŠTIS ... 41

KIEMO SLYVAITĖ ... 43

ALYVOS STEBUKLAS ... 45

PAGIRIAMASIS ŽODIS ALYVAI ...	47
VASAROS BUČINYS ...	49
DABIKINĖLĖ ...	51
ELEGIJA KABELIŲ KAIMUI ...	53
PASTORALĖ ...	55
MIESTELĖNO VIEŠNAGĖ MELAGĖNŲ SODŽIUJE ...	57
LYGIADIENIS ...	59
OBELIS SENOLĖ ...	60
PŪGA ...	62
GIESMELĖ JORIUI ...	63
SAKUROS ŽYDĖJIMAS NERIES PAKRANTĖJE ...	65
LIAUPSĖ PAVASARIUI ...	66
ODĖ PAVASARIUI ...	68
PANEGIRIKA VASARAI ...	71
BOBŲ VASARA ...	73
RUDENS VERDIKTAS ...	75
AD HOMO URBANUS ...	77

PAVASARIO PENKIADIENIS

I. PIRMOJO VĖJO DIENA ...	81
II. PIRMOJO PAUKŠČIO DIENA ...	82
III. PIRMOSIOS PIENĖS DIENA ...	83
IV. PIRMOJO DRUGELIO DIENA ...	84
V. PIRMOJO LIETAUS DIENA ...	85

PILKĖNŲ IDILĖS

KELIONĖ Į PILKĖNUS ... 89

PILKĖNŲ VASARA ... 90

AKMENŲ MOČIA ... 92

ATVIRLAIŠKIAI

IŠ PARYŽIAUS ... 97

IŠ VENECIJOS ... 99

IŠ LONDONO ... 101

IŠ ROMOS ... 103

IŠ AUROVILIO ... 105

IŠ AJOS SALOS ... 107

II

QUO VADIS

QUO VADIS ... 115

GIESMĖ LIETUVIŠKAI MAGDALENAI RŪTAI ... 117

TIUBETEIKA ANT MOTINOS JANINOS KAPO ... 119

TREMTINIO BALADĖ ... 124

MIŠKO BROLIO BALADĖ ... 126

KALANTINĖS ... 128

GĖLIŲ VAIKAI ... 130

REKRŪTO BALADĖ ... 132

ČERNOBYLIO BALADĖ ... 134

GRASOS NAMAI ... 136

SAUSIO 13-SIOS BALADĖ ... 139

ODĖ ŠIPKARTEI ... 141

DEDIKACIJOS

- TOKS RYŠYS TARP ŽMONIŲ... ... 147
- NAMAS STIKLIŲ (GAONO) GATVĖJE ... 149
- IN MEMORIAM ONAI, SOFIJAI IR DALIAI ... 151
- KURPAITĖ PELENEI ... 154
- UBAGĖLIO LITURGIJA ... 157
- ALGIUI IN MEMORIAM ... 159
- POETO MIRTIS ... 162
- KOPLYČIA ... 164
- ŠOKĖJA ... 165
- RANKA VALDUI ... 167
- PREILA 1983 ... 168
- LAIŠKAS EMIGRANTUI ... 170
- GIESMELĖ MOLŽIEDŽIUI STRAZDUI ... 171

POETŲ VIEŠNAGĖS

- NAKTINIAI SKAITYMAI ... 175
- SAPFO ... 177
- POKALBIS SU DEMOSTENU AGOROJE ... 179
- LAURŲ VAINIKAS SOKRATUI ... 181
- LAIŠKAS ŽIEMOS PRADŽIOJ PRAKILNIAM
WANG WEI PERSKAIČIUS JO TRAKTATĄ
„TAPYBOS SLĖPINIAI“... 183
- KELIONĖ SU BASHŲ ŠVENTOJO
FUDZI KALNO LINK ... 185
- ARABESKA HAFIZUI ... 187
- PASKUTINIS DERVIŠO ŠAMSUDINO POKALBIS
SU POETU RUMI ... 189

POKALBIS PRIE VYNO ĄSOČIO

SU OMARU CHAJAMU ... 192

LEGENDA APIE POETĄ HÖLDERLINĄ ... 194

BINKIUI ... 196

REGĖJIMAS ŠARNELEJ ... 198

SAMUOLIO OBELIS ... 200

ANA ACHMATOVA. SANKT PETERBURGAS.

1918 M. BIRŽELIO 23 D. ... 202

OSIPAS MANDELŠTAMAS: VLADIVOSTOKO

PERSKIRSTYMO PUNKTAS.

1938 M. GRUODŽIO 27 D. ... 205

MARINA CVETAJEVA. PARYŽIUS.

1925 M. LAPKRITIS ... 208

ARSENIJAUS TARKOVSKIO EILĖRAŠČIO

„VARGŠAS ŽVEJYS“ LAISVAS VERTIMAS ... 211

EILĖRAŠTIS ANT BERŽO TOŠIES GENADIJUI AIGI ... 212

MŪZOS ATOSTOGOS ... 214

SPALVOTI EILĖRAŠČIAI ... 216

BALTOJI ROŽĖ ANT ONĖS BALIUKONĖS KAPO ... 217

MEZUZA

EXODUS ... 221

SAROS RAUDA ... 223

GIESMELĖ JOŠKĖS JARMULKEI ... 225

KADIŠAS GETO MIRJAM ... 227

GETO VAIKAI ... 229

MEZUZA ANT VILNIAUS GETO VARTŲ ... 231

GETO JOBO RAUDA ... 232

VIEŠPATIE, AŠ IRGI TAVO ŽYDAS ... 234

MARGINALIJOS

MANO ŽODŽIAI ... 239

MALEVIČIUS. JUODASIS KVADRATAS ... 239

NERIMAS ... 239

VASAROS PALYDOS ... 240

VASAROS TAURĖ ... 240

KALVIUI ... 240

DEBESIS BALTASIS ... 241

APLEISTOJI SODYBA ... 241

MUSELĖ ... 241

DOVANA ... 242

DIOGENAS ... 242

PENELOPĖ ... 242

HERAKLIS ... 243

AUTODAFĖ ... 243

SMALSUOLIAI ... 243

SVEČIAS ... 244

DARGANA ... 244

PILKASIS MAESTRO ... 244

DOVANA ... 245

HOMO FABER ... 245

HOMO VIATOR ... 245

HOMO SAPIENS ... 246

GODŲ SUOLIUKAS ... 246

VAIKIŠKOS SŪPUOKLĖS ... 246
VASAROS MUZIEJUS ... 247
EGO ... 247
UODAS ... 247
PUTINAS ... 248
KERŠTO VALANDA ... 248
BALANSO TAISYKLĖ ... 248
NOTA BENE ... 249
DAILININKUI MELANCHOLIKUI ... 249
NUOSPRENDIS ... 249
NAUJAS AMŽIUS ... 250
ATGAILA ... 250
TESTAMENTAS ... 250
SIC TRANSIT GLORIA MUNDI! ... 251
JUODOJO KATINO DIENA ... 251
LAKŠTINGALŲ VALANDA ... 251
GAILESTINGASIS SAMARIETIS ... 252
SENAMIESČIO KAMINAI ... 252
KOKETĖ KRIAUŠĖ ... 252
ŠAMANAS ... 253
MUILO OPERA ... 253
ŽINIA ... 253
APOKALIPTINIS ŽMOGUS ... 254

DIAGNOZĖS IR BURLESKOS

RŪŠIŲ KILMĖ ... 257
MANO DON KICHOTAS ... 259

KAPITALAS ...	261
DIAGNOZĖ: NUOLAIÐŲ SEZONAS ...	263
$E = Mc^2$...	265
HEROSTRATO APOLOGIJA ...	268
NEKROLOGAS KAKTUSUI ...	271
NEURASTENIŠKAS EILĖRAŠTIS ...	274
EGZORCIJOS (I) ...	276
EGZORCIJOS (II) ...	278
DIAGNOZĖ: DELIRIUM TREMENS ...	280
SKRAIDUOLIO SAPNAS ...	282
PAMOKSLĖLIS VAIKELIUI, NUOBODŽIAUJANČIAM PRIE KOMPIUTERIO EKRANO ...	283
SAKMĖ VAIKELIUI, BIJANČIAM TAMSOS ...	286
AŠTUONI NETOBULOS SIELOS ATODUSIAI ...	288
AŠTUONI NETOBULOS SIELOS PASIGRAUDENIMAI ...	290
MIESTIEČIO PASIGRAUDENIMAS ...	292
MANEKENAS ...	294
ODĖ ŠLAVĖJUI ...	296
TĖVO SAPNAS ...	298
DIAGNOZĖ: MORČIUS ...	300
DIAGNOZĖ: BALANDIS ...	301
CENTAS ŠV. VINCENTUI IŠ GOGO ...	303
DIAGNOZĖ: HOMO CHRONOFAGUS ...	305
VOLTAIRE'O ŠYPSENA ...	307
IN VINO VERITAS ...	309
KEISTA DIENA ...	311

III

VALANDOS

RYTO MALDA ... 319

DIENINĖ ... 321

VAKARINĖ ... 323

NAKTINĖ ... 325

MANO ABROZDĖLIAI

1. ŠV. ANTANAS ATSISKYRĖLIS ... 329

2. ŠV. JURGIS ... 331

3. ŠV. PRANCIŠKUS ... 333

4. ŠV. KAZIMIERAS ... 335

5. BARBORA ŽAGARIETĖ ... 337

6. ŠV. KŪDIKĖLIO JĖZAUS IR ŠVENČIAUSIOJO

VEIDO TERESĖ ... 339

LITURGINĖS INVAZIJOS

VERBŲ SEKMADIENIS ... 343

AVINĖLIS ... 345

VĖLINĖS ... 347

PIEMENĖLIŲ MIŠIOS ... 349

ANGELAS SARGAS ... 351

APOKRIFAI

GAILESTINGOJO SAMARIEČIO MALDA ... 355

SŪNAUS PALAIDŪNO MALDA ... 357

LOZORIAUS MALDA ... 359

JUDO ISKARIOTO MALDA ... 361

NIKODEMO NAKTIES MALDA ... 363

VIA DOLOROSA ... 365

1. *SIMONO KIRENIEČIO MALDA ... 365*

2. *VERONIKOS MALDA ... 366*

3. *ŠIMTININKO LONGINO MALDA ... 368*

ŠV. TOMO MALDA ... 370

JONO MALDA PATMOS SALOJE ... 372

IL POVERELLO

„AŠ PASĖSIU GĖLIŲ PO VAIKO LANGU“... 377

ŠVENTOJO BROLIO PRANCIŠKAUS INDULGENCIJA ... 379

REGĖJIMAS LA VERNOS KALNE ... 381

ORVYDŲ SODYBA ... 383

KAS GI, VIEŠPATIE, AŠ BE TAVĖS? ... 385

DALGIO GIESMELĖ ... 387

VIETOS NETURINČIOJO MAKAMAI ... 391

Knygoje daiktan sudėta beveik visa Tomo Mučio – tokį slapyvardį pasirašinėti savo eilėms dar prieš penkiasdešimt metų pasirinko Vilniaus senamiesčio kontrakultūrinių klystelių herojus Romualdas Trachimas (g. 1951) – poetinė kūryba.

Antifonomis tapydama šventųjų, gamtos ir kultūrinių figūrų portretus ji virsta ikonografiniais ir istoriografiniais vitražais, kartais užsimojančiais tapti epine sakme, o kartais subyrančiais į burleskiškus sarkazmus.

Tomas Mutis
EILĖRAŠČIAI

Sudarytojas ir redaktorius *Kazimieras Seibutis*
Dailininkas *Ramūnas Čėponis*